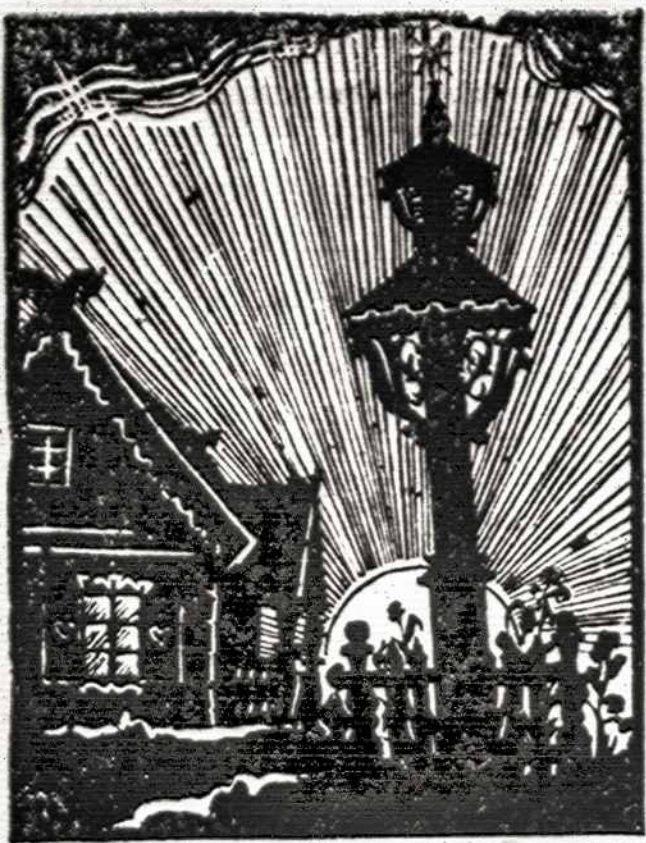

TĖVIŠKOS ŽIBURIAI

Nr. 50 (622)

TORONTO, Ontario 1961 m. gruodžio (December) mėn. 14 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada.

Authorized as second class mail by
the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Savas laikraštis

Taip jau yra, kad visad vertiname tą, ko neturime. Šis dėsni tinka visur, tinka ir mūsų spaudai. Kai carų okupacijos laikais lietuviškoji spauda buvo draudžiama, ji buvo nepaprastai branginama. Už ją inteligentai turėjo bėgti į užsienius. Už ją knygnešiai rizikavo savo laisve ir gyvybe. Ją gaudė eilinis skaitytojas ir skaitė paslapčiomis, nežinodamas gresiančių pavojų. Bet štai spaudos laisvės durys atsivėrė. Savojo spauda, kaip dienos šviesa, pasipylė po kraštą. Jos neberekėjo ieškoti — ranką ištiesei ir pasiekei visur, net kooperatyve, net pieninėje. Ir kaip tik tada spaudos pasiilgimas ir jos branginimas sumažėjo.

Istorija ir vėl kartojasi. Pavertę tėvynėje šiuo metu laisvoji spauda yra ne tik branginama, bet virtusi tiesiog relikvija. Kokiu nors netikėtu būdu ten patekęs laisvasis spausdintas žodis eina iš rankų į rankas tol, kol popierius suplyšta į skutelius. Istorija kada nors atskleis ilgą sąrašą mūsų naujų knygnešių, kurie pakėlė ištrėmimą ir mirtį už lietuviškąjį spausdintą žodį. Tuo tarpu mes išvijoje stovime kitoje medalia pusėje. Mūsų tautinė spauda čia yra laisva, plačiausia to žodžio prasme. Kanados ir JAV istatymai jokių ypatingų suvaržymų tautybių spaudai neturi, drauddami tik užkliudyti kieno nors asmeninį reikalą. Mums nereikia kam nors pateikti savojo laikraščio vertimo. Mums niekas neatsiunčia privalomai dėtinos medžiagos (faktas, kurio negalėjome išvengti net nepriklausomoje Lietuvoje). Mūsų niekas necenzūroja. Dar daugiau — diena iš dienos tautybių spauda ima daryti vis didesnės įtakos ir viešąjį krašto gyvenimą. Mūsų vedamųjų ir kitų svarbesnių straipsnių pagrindinės mintys žinomos visų laipsnių krašto valdžiai, įskaitant ir patį Kanados ministrų pirmininką (kaip jis pats viešai pasisakė). Etninės spaudos redaktorių ir artimųjų bendradarbių klubas yra visų oficialiai pripažintas, jo balsas išklausomas, ir jo pakvietimais raštu ar asmeniškai atsiliepa patys augščiausieji krašto tvarkantieji asmenys. Žodžiu, jeigu dar vis pripažįstame posakį, kad esame krašto ambasadoriais užsienyje, tai viena pagrindinių to ambasadoriavimo veiksmų yra lietuviškoji spauda, nes anglai yra nuo mažens įpratę faktais pagrįstą spausdintą žodį vertinti daugiau, negu kalbą.

Apie savosios spaudos reikšmę mūsų pačių tarpe nebetenka nė kalbėti. Atimkime tautinę spaudą išvijoje — liks tuščia ir nyku, kaip anot Baranauko, "tik ant lauko pliko, kelios pušėlės nudžiuvusios liko".

O vis dėlto, nežinūnt viso ko, savojo spauda išvijoje dar nėra susilaukusi to visuotinio pripažinimo ir paramos, kokios ji turėtų susilaukti turint galvoje jos atliekamą visokeriopą tautinį ir idejinį darbą. Kokio gi pripažinimo ir paramos spauda iš visuomenės norėtų? Pirmiausia — dalyvavimo spaudoje savo pačių rašytojų žodžiu. Tiesa, padėtis tuo atveju palengva gerėja. Gerai tebeatsimename laikus prieš keliolika metų, kai a.a. "TZ" redaktorius dr. A. Sapoka beveik pats vienas turėdavo prirašyti laikraštį. Dabar ir laikraščio šeima yra įsijungę savo raštais keli desimtakai bendradarbių; bet šis skaičius, turint galvoje laikraščio didumą, dar gerokai per mažas.

Toliau — spauda norėtų nuodugnesnio jos skaitymo. Iki šiol dar neturėjome anketos, parodančios kokią laikraščio dalį eilinis skaitytojas perskaito. Galime tik spėti, kad apie trečdalis skaitytojų perskaito visą ar beveik visą laikraščio medžiagą, kitas trečdalis — tik apie pusę, o likęs visas trečdalis bene pasitenkina tik kronikomis žiniomis. Labai nemalonas faktas, ypač turint galvoje, kad laikraščio žmonės dirba mažai apmokami, o daugiausia ir visai nemokamai, aukodami savo laiką lietuviškajam reikalui.

Pagaliam trečias pageidavimas — prenumeratos gausumas. Visiems aišku, kad vien idealistiniu darbu laikraštis išsilaikyti negali. Butiniausias "TZ" metinės išlaidos šiuo metu siekia iki \$25.000. Juos laikraštis turi susidaryti iš savo apyvartos, nes jokių didesnių mecenatų tuo tarpu neturime. Pajamų pozicijoje stambia dalį užima prenumerata. Argi kelių tūkstančių laikraščio skaitytojų šeima būtų taip jau sunku ta prenumeratorių skaičių padidinti? Kiekvienas kasdien praleidžiamas daug valandų su lietuviu, kuriu tarpe yra ir laikraščio neskaitytojas. Kodėl neparaginti jų laikraštį užsakyti arba bent pasikaityti keletą mėnesių susipažinimui. Prenumeratorių skaičių padidinti leidėjai šiemet yra nutarę ir palengvinančias sąlygas: atsiųskite tik žmogaus adresą, ir laikraštis jam bus siunčiamas du mėnesius nemokamai. Asmuo, pirmą kartą užsisakęs "TZ", galės mokėti metams tik \$3, vietoje reguliarių \$5. Ar neverta tuo nedideliu patarnavimu prisidėti prie laikraščio sustiprinimo ir pagerinimo? A. R.

KAS NAUJO KANADOJE?

PER VISAS KALĖDŲ IR

N. METŲ šventės policija būdus visu stropumu, kad nelaimingi atsitikimai būtų sumažinti iki minimumo. Kaip Kanados raitojo policija praneša, be visu gyventojų paramos nėra tai lengva įvykdyti. Girtas vairuotojas ir girtas pėsčiasis yra du didžiausi pavojai švenčių metu. Mirtis ar sužeidimas yra liūdnas dalykas, bet jei tai atsitinka Kalėdų metu — dar liūdnėsnė dovana.

PER PRAEITAS KALĖDAS

gaisruose, kilusiuose dėl netvarkingų kalėdinųjų eglučių. Ontario prov. neteko gyvybės penki asmenys. Išvengti nelaimės pareigūnai pataria laikytis šių taisyklių:

1. Niekomet nepirkti eglutės peranksti. Perkant rinkis kuo žalesnę eglutę.
2. Eglutei pastatyti vartok trikoji, kuriame yra indas vandeniui įpilti.
3. Nepirk didelės eglutės. Juo eglutė didesnė, juo pavojus gaisrui didesnis. Prieš statant į indą su vandeniu nuopauk kotą šviežiai nors vieną colį.
4. Būk tikras, kad elektros lemputės yra prijungtos prie tinklo,

kuris apsaugotas nedidesniais kaip 15 amperų saugikliais.

5. Išeidamas iš namų ar eidamas miegoti išjunk eglutės šviesas.

6. Niekomet neperkrauk eglutės papuošalais. Vartok tokius papuošalus, kurie yra atsparūs ugniai.

ONTARIO LIBERALŲ

VADAS J. Wintermeyer, iškėles parlamente organizuotų kriminalistų veiklą provincijoje, buvo apkaltintas, esą skleidžia melus, bet negali būti traukiamas teismo atsakomybėn, kadangi jo kaltinimai buvo iškelti parlamente posėdžiui salėje. J. Wintermeyer tada atsikėlė ir išėjė į koridorių perskaitė visą kalbą, užtrukusi virš dviejų valandų.

ITAKAI AFRIKOJE

ISPLESTI Kanada užmezgė diplomatinis ryšius su karta nepriklausomybė gavusiomis Afrikos tautom: Tanganyika ir Kamerūnu.

KANADOS DOLERIS

NUKRITO net 4.5 ct., lyginant su JAV doleriu. Prieš metų

pabaigą įvairios įmonės moka skolas skolintojams JAV ir tuo pakelia amerikiečių dolerio vertę.

KANADOS ŽURNALAI

pergyvena krizę ir ieško išeities. Amerikiečių žurnalai sudaro didelę konkurenciją. Be to, daugybė kanadiečių pramonininkų skelbimai dedami ir amerikinius laikraščius. Tik "Liberty" išsiverčia be nuostolių.

SOVIETŲ KARINIS

ATTACHE Kanadai plk. Logunov feder. vyriausybės buvo įsakytas išvykti iš Kanados, nes saugumo pareigūnų buvo sugautos priimant slaptus dokumentus iš vyriausybės tarnautojų. Sovietai kaltinimą neigia ir sako, tai esąs kerštas už Kanados karinio atstovo išvijimą už panašų dalyką.

47.400 KANADIEČIŲ

ISVYKO 1960 m. ir JAV. Iš viso per praėjusius metus iš Kanados emigravo 14.000 daugiau nei imigravo Kanadon. Daugelis išvyko atgal į Angliją ir V. Vokietiją.

JEIGU SUOMIAMS NEPAVYKS APGINTI LAISVĖS...

J. GRIKIS
Mūsų specialus korespondentas
Svedijoje

komunistų kadrai. Socialdemokratų laikraštis "Folkbladet" atkreipė dėmesį, jog šiuo metu apie 40 švedų komunistų lanko netoli Rostoko, R. Vokietijoje, partinę mokyklą. Jie visi išimtinai priklauso metalo darbininkų profesinei sąjungai. Jiems vadovauja viešumoj beveik nežinomas švedų komunistas, kuris tvarko partijos vidaus reikalus. Kursantai atrenkami labai rūpestingai. Tuo rūpinasi vienas parlamento narys. Viskas vyksta griežtojo paslaptyste. Tik didesniai kursantų skaičiai vienu metu išvykus iš Stockholmo ir Goeteborgo, tatau buvo pastebėta jų darbo draugu ir sukėlė jų nepasitenkinimą.

Spauda nurodo, kad R. Vokietijoje švedų komunistai apmokomi, kaip sukelti darbininkų neramumus, pakirsti pasitikėjimą demokratinių profesinių sąjungų vadais, organizuoti vad. "spontaniškus" streikus. Rinktinės grupės mokomos sabotuoti ir smurto veiksmus. Itakingas Stockholmo liberalų dienraštis "Dagens Nyheter" komunistų pasirodymus pavadino pasikėsimu prieš švedų visuomenę ir jos demokratines institucijas.

C. MILASIAUS KNYGA

Plačiai skaitomas konservato-

riu laikraščio "Sydsvenska Dagbladet" recenzentas Oskar Angelus simpatyškai pristatė naują Česlovo Miloszi vokiškai išleistą knygą "West und oestliches Gelaende" — Gimtoji Europa. Autorius vadinamas lietuvių lenku rašytoju. Knygoje esą pasisakoma prieš įsienėjusią V. Europos pažūrą mūsų pabėgėlius laikyti "mažavertišku" R. Europos valstybių piliečiais. Pirmoji eilė autorius stengiasi nuvesti komunistinės ir jiems pritariančios spaudos puolamų intelektualų padėti.

Norėdamas pažadinti didesni pabėgėlių supratimą vakariečių tarpe, Miloszi vaizduoja ne tik kasdieninį Vid. Europos gyvenimą, bet taip pat atskleidžia šiu kraštų žmonių galvoseną ir jausmų pasaulį. Pasak recenzento, rašytojas savo mąstymų išėitis tašku pasirinkęs pirmą eilę santykius tarp lenku, lietuvių, rusų, gudų ir žydų. Jis pats yra gimes caro laikais Lietuvoje, vaikystę praleidęs Rusijoje, suaugęs susipažino su V. Europa, per II D. karą veikė Varšuvos pagrindyje, po karo Vašingtone ir Parvyžiuje atstovavo Lenkijos komunistiniam režimui kaip attache kultūros reikalams, pagaliau, nuo 1950 m. pasidarė emigrantas. Lietuvą ir lietuvius C. Miloszi mini ir kitoje knygoje, už kuria savo metu jam buvo suteikta europinė premija.

Geležinė uždanga, pasistūmėjusi į vakarus ir pasiekusi Berlyno centrą.

Mažumų redaktorių konferencija

DIDĖJA TREČIOSIOS JĖGOS REIKŠMĖ KANADOJE

Bene pirmą kartą Kanadoje buvo susaukta tokio masto tautinių grupių redaktorių konferencija Otavoje gruodžio 4-5 d.d. Ypač įsidėmėtinas faktas, kad konferencija buvo kviesta Kanados vyriausybės, tiksliau sakant, imigracijos ir pilietybės ministrės E. L. Fairclough. Vyriausybė parūpė išsiaiškinti eilę imigracijos problemų, išgirsti tautinių grupių balsą ir supažindinti redaktorių su tu ministerijų veikla bei sąranka, kurios susiduria su ateiviais. Suvažiavo bene 85 redaktoriai iš visos Kanados. Jie atstovavo didesniems periodiniams leidiniams. Skaitant ir pačius mažuosius, redaktorių skaičius būtų žymiai didesnis. Pvz. vien ukrainiečiai turi 33 periodinius leidinius. Jų tik dalis atvyko. Visi suvažiavusieji buvo svečiai imigracijos ministerijos. Labai šaunius priėmimus surengė imigracijos min. E. Fairclough, konservatorių partijos lyderis A. Grossart ir gen. gubernatorius Vanier su ponia. Kaikurie didieji angliu k. laikraščiai, aprašydami konferenciją, prikišo, esą konservatorių valdžia

vilioja balsuotojus artėjantiems rinkimams. Bet tai daro ir liberalai ir naujoji demokratų partija. Tai rodo, kad tautinės grupės Kanadoje yra reikšmingas veiksnys, su kuriuo turi skaitytis kiekviena vyriausybė. (Reikia pabrėžti, kad šioj konferencijoje partiniai reikalai visai nebuvo liečiami, o priėmimo pas konservatorių veikėja nebuvo jokių kalbų). Tautinės grupės Kanadoje sudaro šalia anglių ir prancūzų trečiąją pajėgą, kurios įtaka ima ryškėti visose srityse. Ši faktą redaktorių konferencijos metu įsakmingai pabrėžė ukrainiečių prof. P. Yuzik, dėstą slavų kalbas Manitobos un-te. Pasak jo, dabartiniai Kanados mokytis istorijos vadovėliai beveik nemini trečiojo Kanados elemento ir todėl reikalingi pataisai. Prof. G. Brown iš Toronto pranešė, kad yra rengiamas biografinis žodynas, kurin bus įtraukti ir tautinių grupių žymieji veikėjai, turėję įtakos Kanados gyvenimui.

PREMJERO

J. DIFENBAKERIO

KALBA

Konferenciją parlamento rū-

Skaitantieji kreipiasi į neskaitytojus

"Tėviškos Ziburiai" didžiuojasi ištikima skaitytojų šeima, kuri jautriai vertina savą lietuvišką laikraštį. Ji remia savo ištekliais ir raštais. Yra betgi dar nemaža tautiečių, kurie galėtų tai šeimai priklausti, bet dar nėra joni įsijungę. Kvietiname tad visus skaitančiuosius kreiptis į juos paakinant padidinti "TZ" skaitytojų šeimą.

Nuo š.m. gruodžio 15 d. iki 1962 m. vasario 15 d. skelbiame "Tėviškos Ziburių" platinimo vaju. Gavę adresus dar "TZ" neskaitytojų tautiečių, siųsime laikraštį susipažinti nemokamai iki 1962 m. vasario 15 d. Nauji prenumeratoriai, siame laikotarpioje užsisakę "TZ" ištisiems 1962 metams, gaus žymia nuolaidą — vietoj \$5 mokės tik \$3. Tai nuolaida tik naujiems prenumeratoriams, kurie atsiliepi į leidėjų kvietimą įsijungti "TZ" skaitytojų šeimon.

Ja gali pasinaudoti ir tie, kurie vajaus metu užsalo "TZ" kaip 1962 m. dovana naujiems skaitytojams. "TZ" leidėjai.

Savaitės įvykiai

BERLYNO KLAUSIMAS IR SU JO SUSIJUS RYTŲ-VAKARŲ PASITARIMAS pasistūmėjo labai mažai priekin. Prancūzų užs. r. min. pranešė, kad Prancūzija iš viso pasitarimuose su sovietais nemano dalyvaus. Pasitarimai tarp de Gaulle ir Adenauerio, neatrodo, kad būtų daug lūnėję. Britai sako, jei nedalyvaus Prancūzija, derybos su sovietais vesti Amerikai su Britanija. Praeita savaitė iš R. Berlyno vokiečiai prasmūsė ir vakarus net traukė. Kiti vokiečiai mėgina pasprukti per užšalusį kanalą rizikuodami net gyvybe, kad tik ištruktų iš rusiškos mėsos gėlo. JAV prezidentas tarsis su Anglijos premjeru Bernudu gruodžio 21-22 d. Rusija padidina savo karo biudžetą 50% ir 1962 m. sudarys 13 milijonų rb. O kiek dar yra pasleptu sumų, niekas nežino. Rusija visą laiką slėpė savo karo išlaidas kituose biudžeto paragrafuose.

JT ISIVELSIOS I

KONGO REIKALŲ jau daug ko yra nustojusios. Kyla grasinimai iš abiejų pusių: centrinė Kon-

go vyriausybė kaltina JT, kad ji nepakankamai energingai kovoja su Katangos separatistais ir grasiną kviesti kitas valstybes spręsti krizę, suprask, bolševikišką Rusiją. Katangos premjeras Combe grįžė į Katangą ir ne aną pasidūotį. Afrikistai JT pareigūnams Konge aris kaltina Britaniją ir Prancūziją palaikant Katangos sukėlėlius. Combe kaltina JT ir turą Ameriką, kad jos palaiko komunistų šisius Konge. Tikra britų organizacija, kurios tikslas išvengti karo, pati veda karą ir tai nesėkmingai.

Kanada pasidė, kad valstybės, nesuapokėjusios savo dalies JT, nustoja balsuoti teisės. Tas lietuvių Rusiją ir Prancūziją.

JUNGTIŲSE TAUTOSE

svaromas priėmimas raud. Kinijos ir narius. Rusai užsispyrusiai brodinėja, kad jų proteguojamoji Kinija turi atėti vieton nacionalistines Kinijos. Prieš griežtai kovoją JAV atstovas Stevensonas. Atrodo, kad ji ulaiko ir neutralios valstybės, kaip Nigerija, Svedija ir kt.

SOV. SAJUNGOS
(Nukelta į 8 psl.)

Susirgo vysk. T. Matulionis

Ziniomis iš okupuotos Lietuvos, Sibiro kankinys senelis vysk. T. Matulionis staiga susirgo ir paguldytas Kauno ligoninėn. Popiežius Jonas XXIII telegrama pasiuntė užuojautą ir apatalinį palaiminimą bei linkėjimą greitai pasveikti. Vysk. T. Matulionis eina 88 metus. Grįžęs iš Sibiro sovietinės valdžios nebuvo leistas eiti savo Kaišiadorių vyskupijos ganytojų pareigų. Gyveno ištrėmtais Birštone, o paskui už savo vyskupijos ribų — Sėduvoje.

Vytautis, kad komunistinė valdžia rengiasi uždaryti paskutinę kunigų seminariją Kaune, kur vis dar buvo leidžiama 60 kliriku, o pastaruoju laiku bene 48 visai Lietuvai. Šiuo metu neleidžiama priimti naujų kandidatu.

Netekome dar vieno veikėjo

Praeitame "TZ" numeryje jau buvo minėta, kad gruodžio 1 d. mirė prel. Pr. Juškaitis. Tai žymiu nuopelnų žmogus, padėjęs visiems, kurie dirbo Bažnyčiai ir Lietuvai. Kilimo iš Ilguvos par. Sakių apsk. Kaip ir visi senieji emigrantai, atvykęs į JAV 1905 m. pradžioje turėjo sunkiai dirbti, kol susitaupė pinigų mokyti. Baiges Valparaiso un-tė, tėsė mokslo Bostono kunigų seminarijoje ir jau 33 metų amžiaus 1917 m. buvo išvėntintas kunigu.

Susivienijimo organizatorių, uolus vėlyu veikėjas, redagavo blaiviniukų organą "Tautos Rytą" 1918 m. "Moteri Dirva". Veliau buvo veiklus bendradarbis ir uoklytės remėjas visu liet. katalikišku laikraščiu. Jis daug padėjo ir emigrantai, atvykęs į JAV 1905 m. pradžioje turėjo sunkiai dirbti, kol susitaupė pinigų mokyti. Baiges Valparaiso un-tė, tėsė mokslo Bostono kunigų seminarijoje ir jau 33 metų amžiaus 1917 m. buvo išvėntintas kunigu.

Nuo pat jaunystės išsijungė organizacinį darbą. Buvo vienas iš JAV Lietuvių R. K. moksleivių

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

SAVAITRASTIS

Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas. Lietuvis Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams \$5.00, pusmečiui \$3.00. Įmokėjus nemaziau \$10 laikomi garbės prenumeratoriais. Už sąrašymą turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuomone. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

• LENKIJOS VYSKUPAI buvo susirinkę posėdyje, kuriame dalyvavo jų 50. Be kitų reikalų, buvo svarstyta tikybos dėstymas, kuris yra uždraustas mokyklose ir suvaržytas už mokyklų sienų. Nutarta: nesilaikyti komunistinės vyriausybės potvarkio registruoti katechetinius punktus ir jų vedėjus; nepriimti jokių valdžios inspektorių, dėstyti tikybą už mokyklos ribų savo atsakomybe. Vyriausybė, pajutusi tvirtą ir vieną pasipriešinimą, sušvelnino savo reikalavimus: potvarkio kas atšaukė, bet jo vykdymą kol kas sulaukė. Ji davė neribotą leidimą veikti 14 katalikiškų gimnazijų; reikalavimą iš Liublino un-to didelių mokesčių kol kas atidėjo; Przemyslo seminarijos klirikus, kurie buvo mobilizuoti kariuomenėn, paleido.

• MASONŲ LOŽE Prancūzijoje „La Grande Loge“ su centru Neully mieste paskelbė, kad jos nariai pripažįsta asmeninį Dievą kaip didįjį pasaulio architektą. Jo apreiškta valia ir sielos nemirtinguma. Esą ložė draudžia betkokią machinaciją prieš Ekleziją ir civilinę valdžią ir reikią pastatinti didesniąją tikinčiųjų vienybę. Tėvas Riquet, jėzuitas, aiškindamas šį pareiškimą, primena, kad reikia skirti dvi prancūzų masonerių šakas — Grand Loge ir Grand-Orient. Pirmoji esanti gesinėjama ir pripažįstama didžiosios anglų masonų ložės; antroji esanti rikiški ir nuo 1877 m. išbraukusi tikėjimą į Dievą bei sielos nemirtingumą; jos nariai yra daugiausia indiferentai, laicistai, materialistai.

• KOMUNISTŲ RADIOJO propagandą į Afriką stipresnė už Vatikaną radija. Kiekvieną savaitę sovietų Sąjunga 19 programų anglų ir prancūzų kalbomis siunčia į Afriką, 7 val. portugalų k. 50 val. — arabų k. R. Vokietijos komunistai stoja galinga radijo stotį Konakry, Gvinėjoje. Vatikaną radijas 1962 m. bus sustiprintas.

• MILZINISKO PINIGŲ SUMOS išleistas Amerikoje 1960 m.: naujoms mokykloms: \$577 mil., ligoninėms \$475 mil., bažnyčioms \$325 mil., auklėjimui ir vaistams \$250 mil. Viso — \$1,951,000,000. Tai ne valdžios pinigai, bet katalikų suaukoti. Pastatyta 650 naujų bažnyčių, 33 senelių prieglaudos, 22 kunigų seminarijos, 410 vienuolynų, 390 klebonijų, 11 našlaičių prieglauda.

• JAUNIEJI KRIKŠČIONYS DARBININKAI — žosiatai pasirinko Braziliją savo antram pasauliniam kongresui. Ji organizacija dabar turi pusterčio milijono narių. Jos steigėjas — prel. J. Cardijn. Petropolis mieste suvažiavo 350 delegatų iš 85 valstybių. Ji jauna organizacija stengiasi apjungti visą katalikų jaunimą, dirbantį ypač pramonėje.

• KANADOS GUBERNATORIUS G. Vanier apdovanotas garbės doktoratu ir sidabro medaliu. Windsor katalikų universitetui. Baigiamas naujas un-to priestatas už \$1,600,000. Studentai bus ap rūpinti maistu, turės žaidimų salę, muzikos kambarius meno galeriją, knygyną, didelę auditoriją ir kultūros centrą.

Ivairūs siuntiniai

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Iš Kanados:

Siunčiame paprastu ir **ORO PAŠTU** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronto, prašome savo siuntimus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6886. Ponia V. Joraitis. 84 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-3315. Ponia M. Venskėvičienė. DABRO VALANDOS: pirmaadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Seštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

VLIKo posėdžių eiga

STIPRĖJANTI LIETUVOS LAISVINIMO VEIKLA

Mūsų bendradarbio pranešimas

Žiūr. "T2" 49 nr.

J. Glemža plačiam pranešime pateikė daug duomenų apie dartinį Lietuvos ūkį ir sovietų daromas jam skriaudas. Pz. 1960 m. ūkinės pajamos siekė 7.392.638 rb. Iš jų 2.906.128 rb. atiteko Sov. Sąjungai, likusi dalis — Lietuvai. Taiogi nemažai informaciją pateikė jis ir kt. klausimais.

SVIETIMAS

Lietuvoje 1961 m. pradžioje buvo 128 atsuonmetės, 646 vidurinės mokyklos; iš jų 34 internatai ir 76 technikumai. Iš viso Lietuvoje minėtų metų pradžioje mokėsi 512.000 mokinių. Augst. mokyklose buvo 27.000 studentų. Šiuo metu 10.000 gyventojų tenka 1.876 mokiniui.

JAUNIMAS

Ypatingas okupanto dėmesys skiriamas Lietuvos jaunimui, kurį norima padaryti "aktyviu komunistu statytoju". Komjaunimui yra pavesta skiepyti jaunimui internacionalizma, ateizma, visomis galimomis priemonėmis atitraukti jį nuo Lietuvos praeities ir ne-leisti jo tarpe kilti kad ir mažiausią pasipriešinimą dvasiai. Lietuvos kaisis jaunimas dar vis reikią pasipriešinimą sovietinei propagandai. Iš pasikalbėjimų su Vokietijon atvykusiais jaunuoliais matyti, kad jie visi pirmoje eilėje yra aiškiai nusistatę prieš Lietuvos okupantą — Sov. Sąjungą.

RUSINIMAS

Po 21-jo partijos suvažiavimo vis labiau emė stiprėti rusų kalbos ir rusinimo planai. Žurnale "Vozrozy Jazykznianija" nr. 3-5, 1959 m. buvo atvirai pareikšta, kad perėjimo į komunizmą laikotarpiu visos sovietų valdomų tautų kalbos turės išnykti, o jų vietą užims rusų kalba, kuri taps vi-suotinė soviet. visuomenės kalba.

ADMINISTRACIJA

Negalima sakyti, kad administracija išimtinai yra rusų rankose. Lietuvių dirbančių įvairiose atsakingose vietose yra daugiau, bet visur yra rusų, kurie šešėlyje sėdi. Jie yra tikrieji krašto valdytojai. Liet. komunistai jų turi klausyti. Latvijoje komunistai buvo apkalinti nacionalizmu, buržuazinės praeities puoselėjimu. Šis faktas rodo, kad "už pečių" esančių rusų patarimai Lietuvos komunistų buvo sąžiningai vykdomi.

ELTOS BIULETENIAI

"Eltos Informacijos" liet. k. iš-eina kas savaitę. Informacijos stengiamasi pateikti kiek galint daugiau medžiagos apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje. Biuletenio gavėjai reikalingi ypač labai įvairūs. Vieni nori daugiau žinių iš tėvynės, kiti, kad būtų duodamos ir pasaulio politikos apžvalgos, žinoma, Lietuvos reikalų pagrindu. Dar kiti pageidautų daugiau pranešimų iš laisvojo pasaulio lietuvių kolonijų gyvenimo, kultūrinio įvykių. Pastarąjį pageidavimą mes laikome visai pagrįstu. Šia proga norėtume pakartoti prašymą, kad lietuvių kolonijos pačios daugiau siųstų "Eltos Informacijos" pranešimų iš savo gyvenimo. "EI" paskleidžia gautas žinias viso pasaulio lietuvių laikraščiu redakcijoms ir taip vienos kolonijos tautiečiai greitai sužino apie kitų kolonijų tautiečių veiklą.

Kaip rodo, kad ir nepilna, statistika, "EI" medžiaga spauda ir radijofoanai panaudoja per mėnesį apie 400 kartų. (Savaitraščiai "EI" nedaug tegali pasinaudoti. Dienraščiai ją paskelbia anksčiau, be to, žymi dalis medžiagos pasiekia juos jau pasenusi. Red.). "Eltos Informacijų" laida B išleidžiama kas du mėnesiai. Vokietis biuletenis "Elta-Press-

dienst" iš-eina kas mėnuo. 1962 m. pradžioje jis eis į savo 10-sius leidimo metus.

Jo paskleidimo būdai yra įvairūs. Pz. jis patenka į DPA — Deutsche Pressedienst Agentur — rankas, kuri aptarnauja tūkstančius laikraščių, radijofoanų ir kitų institucijų. DPA, žinoma, lietuvišką medžiagą pritaiko savo reikams ir paskleidžia jau kaip DPA medžiagą. Kaikas patenka ir į vieną arba kitą iš 12 specialiųjų DPA biuletenių. Biuletenio medžiaga gauna ir kai kurie atskiri laikraščiai, radijofoanai ir panaudojama kaip saviems straipsniams arba komentarams. Panašiai būna ir su kai kuriais publicistais, gauniančiais biuletinį.

Biuletinį gauna ir eilė bibliotekų bei skaityklų, kur jis yra panaudojamas asmenų, studijuojančių Rytų problemas.

Biuletenis padeda ir kitų patalbiųjų politikams bei redaktoriams informuoti apie Lietuvą ir lietuvius. Esame pastebėję, kad "Elta-Pressedienst" panaudoja ir publicistai, rašantieji ir ne Vokietijos spaudą, pvz. "Neue Zürcher Zeitung" ir kiti.

140 biuletinio egzempliorių siunčiama į užsienį.

ELTA Italijoje leidžia biuletinį jau eilę metų. Niujorke iš-eina biuletinis anglų kalba. Neseniai yra pradėtas leisti biuletinis ispanų kalba Argentinoje. Jo išėjo jau 4 nr.

Propaganda svetimųjų tarpe nėra ir negali būti tik biuletinio reikalas. Visi tautiečiai užsienyje, jeigu tik turi tam gamybui ir galimūmų, turi būti nuolatiniams Lietuvos laisvinimo propagandos talkininkais kur jie begyventų. Pz. turėtų gyvai reaguoti laikais ir valstybinėmis, politikais, laikraščiu ir radijofoanų redakcijoms tais atvejais, kai dera priminti Lietuvos likimą ir lietuvių laisvės siekius.

RADIOJOS PROGRAMOS

Vykdo. Tarybos pastangomis Madiros radijas pradėjo siųsti lietuvišką programą prieš 7 metus. Ši programa perduodama kasdien Lietuvos laiku nuo 21.30 (Nukelta į 9 psl.)

dabar, kaip žiūriu, nei didelės, nei ka. Patraukiau dar ir bendra miestelio vaizdą su pastu ir kitais trobesiais bei buvusioje turgaus aikštėje įrengtu miestelio sodu. Miestelis karo metu buvo išdegęs. Dabar ne ženklo nematyti — viskas atstatyta.

Net nėra kada stoviniuoti. Seku važiavau, tai tai mes su Miu važiavome automobilių dešinėse (su trim vaikai), o dviejų arklių atvažiuoja dar kiti giminės. Kol mes miestelyje stoviniuome, jų vežimai jau mūsų buvo pralenkę.

PAS SESERĮ

Ta mano kalniniškė sesuo iš pat vaikystės buvo didelė gėlių megeja. Ir dabar, žiūriu, pas ją gėlių pilna ne tik lauke, bet ir kambaryje. Kambaryje tik žalumynai, o kieme — net ištisas darželis, nors ir neaptvertas.

Kol įmanė tvarkėsi virtuvėje, ruošdama užkandį, svetėis susėdę gėmėję ar vaikščiojo apie namą. Man tai buvo gera proga pafilmuoti.

Prie visų mūsų, jau iš Salaminikos atvažiuojusi, čia dar prisėjo mano svogerio sesuo su vyru ir dukrele ir mano sesers artima pažįstama, jau 75 metus amžiaus einanti kaimynė. Ji yra Ausčėiausios Tarybos (Respublikinio "sovieto") deputatė. Skaito kasdien daug laikraščių ir pagal juos žino, kas dedasi pasaulyje. Ji ir yra kaimo svarbiausias informacijos šaltinis, šalia oficialaus radijo.

Mes jau už stalo, o čia mūsų groja muzika. Žiūriu, sienoje įjungtas radijo stasas. Menesius kastauoja 60 kapeiku. Vilniuje vienoje krautuose buvo mačiasi panašių radijo taškų aparatelių ir jų kaina buvo 5 rubliai.

VEL MIELAGUOSE

Pas seserį užtraukiau tik keturias valandas. Vel išvažiuoju: kas automobilis, kas arkliai. Stebejausi net, kaip tas automobilis galejo patraukti mūsų devynius ūkininkų vežimų ratus įspūtinai lauko takeliu.

Vel reikėjo važinoti pro miestelį, tai čia vel sustojome keliose vietose. Pirmiausia reikėjo sustoti pats ir padėkoti vedėjai ir tarnautojoms už tai, kad daug kartų yra man palengvinusios su namiškiais susisiekti telefon ar telegrafu, nes namiškiai kaimo telefon neturi, o iš pasto pas juos geras puskilometris.

Po to sustojau ties kapiomis, nes, dar prieš išvykstant iš Niujorko, mano tėta iš Naujosios Anglijos praše, kad nufilmuočiau ir atvečiau jai parodyti jos tėvų — mano senelių — kapus.

Kapinės buvo labai pasikeitusios nuo paskutinio karto, kai jas mačiau 1942 m. apauziosios didielės medžiais ir krūmais. Jei būčiau buvusi viena, tai savo senelių kryžių joki būdu ne-

(Nukelta į 8 psl.)

Dabartinės laisvinimo veiklos gairės

VLIKo 1961. XI. 25-26 sesijos rezoliucijos

I. POLITINĖJ PLOTMEJ NUTAR:

Atkreipti Lietuvos visuomenės dėmesį į ypatingą šio momento politinę svarbą ir kvieisti visus geros valios lietuvius ir jų organizacijas į politinio darbo vienybę Lietuvos nepriklausomybei atstatyti, kad kiekvienas, kur galeidamas, per spaudą, radiją, klubus, amerikines ir kitą d. augiančią tautų organizaciją keltų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalą, kviečiant ir talka lietuvių studentų ir jaunimo organizacijas; PAVESTI VLIKo prezidiumui paruošti plaesni memorandumai apie Sov. Sąjungos agentų padarytus tarptautinius nusikaltimus prieš Lietuvą; VEIKTI, kad Lietuvos suverenitui teisių atstatymo klausimas būtų iškeltas JT ir koordinuoti tuo reikalu vedama akcija; APLIEIUTI ir pasaulio sąžinę, kviečiant pasmerkti sovietinį kolonizma ir sovietų vykdomą dvasinį ir medžiaginį smurtą prieš lietuvių tautą; PAVESTI VLIKo prezidiumui imtis priemonių plačiau supažindinti naujai priimtusius JT narčius su Lietuvos byla ir stiprinti bei plėsti akciją per Paverstųjų Tautų organizaciją Lietuvos nepriklausomybei atstatyti.

II. KULTURINIŲ MAINŲ REIKALU:

Sesija, išsklausiusi pranešimų santykių su paverstojų tauta reikalą, NUTARė pareikšti:

1. Kad oficialiai mainai tarp okupuotos Lietuvos ir lietuvių gyvenančių laisvajame pasaulyje, kad Lietuva yra sovietų okupuota, būtų nustatomi ir tvarkomi Maskvos įstatymais pagal bendras komunistų partijos d. sąlygas, nes santykiai su užsieniu yra Maskvos kompetencijoje.

2. Okupuotoje Lietuvoje nėra nei rašytojų, nei menininkų laisva organizacija. Jos visos yra Lietuvos komunistų partijos kontroliuojamos, o partija savo ruožtu yra Sov. Sąjungos komunistų partijos padalinys. Tokia santykių užmezgimas ir palankumas reikštų santykių užmezgimą su Maskvos kontroliuojamomis organizacijomis. Be to, okupuotą Lietuvą galima siųsti tik tokias knygas, kurias išleidžia Maskvos agentai.

3. Organizavimas lietuvių lietuvių bendravimas kultūriniais ar kitokiais reikalais su okupacinio režimo organais ar jo agentais Lietuvoje reikštų Lietuvos aneksijos pripažinimą. Tai būtų ne kas kita, kaip sąvarnėška talka Sov. Sąjungai legalizuoti agresiją prieš Lietuvą ir josios inkorporavimą į Sov. Sąjungą. Teku keliu plečiami kultūriniai mainai būtų ne lietuvių išvijos ryšiai su Tėvyne, o Lietuvos laisvės kovojė pasimetusių lietuvių santykiai su Lietuvos okupantais.

4. Lietuva tebėra tarptautinės bendruomenės narys, nes jos aneksijos nepripažino ir nepripažintų didžiosios laisvojo pasaulio valstybės. Tai yra ginklas mūsų kovojė dėl Lietuvos suverenitui teisių atstatymo. Sov. Sąjunga visokiais būdais ir kiekviena proga siekia iš teisinį ginklą Lietuvai iš rankų išimti. Savaimė suprantama, todėl, kad kiekvieno mūsų yra pareiga vengti viso to, kas Lietuvos okupacijos pripažinimą d. jure lengvintų ar jį implikuotų.

5. Esančiomis sąlygomis kultūriniai ryšiai yra galimi tik tarp paskirų asmenų, tačiau jie turi būti palaikomi.

Ar sovietinė inteligentija pakeis santvarką?

Zodis "inteligentija" labai re-tai vartojamas Amerikos žemynė, bet Europos kraštuose žinomas jau senokai. Rusijoje jis pradėtas linksmuoti nuo 1860 m., kai inteligentai emė priešintis caro valdžiai. Dabartinėje Rusijoje jis yra labai dažnai vartojamas.

Senosios socialinės klasės laikomos išnykusiomis. Jų vietą atsi-rado tik darbo pasidalinimo grupės: darbininkai, žemdirbiai ir darbo inteligentija. Pastaroji apima labai plačią sritį. Jm įein-na teatro artistai, muzikai, rašytojai, mokslininkai, profesoriai, mo-kytojai, žurnalistai, gydytojai, in-žinieriai, architektai, monių ir valst. ūkių vadovai, studentai — žodžiu visi, kurie dirba protinį darbą. Apimtis labai plati ir žo-lis "inteligentas" Sov. Sąjungoj reikiąta daugiau kaip baltaranki, bet turi kitokią prasmę nei intelektualas Amerikos žemynė.

Tokių inteligentų skaičius Sov. Sąjungoj labai sparčiai didėja. 1926 m. jų buvo 2.275.000; dabar yra nemažiau 29 mil. Tai milžiniškas skaičius ir nors oficialiai skel-biama, kad inteligentai sovietinėje santvarkoje turi tuos pačius teikslus, siekimus kaip darbininkai ir žemdirbiai, kad nėra jokių žy-mesnių skirtumų ekonominėje ir socialinėje srityje, tačiau praktiš-kai skirtumų yra. Vien tik labai pasizymeję asmenys iš darbinin-ku gali susilyginti su jais.

Gyvenimo sąlygoms keičiantis, ypač po Stalino mirties, daug kas pradėta spėlioti, ar sovietų inteli-gentija nepradės vaidinti didesnio vaidmens politiniame gyvenime? Juk tai sprendžiant iš skai-čiaus, didelė jėga. Tokia idėja skaito labai nepagrįsta McMaster

mi visu atsargumu, kad toks bendra-darbiavimas nepažeistų pagrindinių kovos principų už Lietuvos suverenit-teisių vykdomo atstatymą ir kad jis savo ruožtu nepakenktų likusiems krašte lietuviams.

III. KRASTO PAZINIMO REIKALU

Organizuoti atskirų sakų žinovų ir suinteresuotų asmenų pasitarimus dabartinei Lietuvos būklei išaškinti įvairiose srityse, kaip literatūros, meno, ūkio, teisės ir tt.

IV. POLITINIO DARBO DERINIMO REIKALU

Sesija, išvėldama reikalą suburti visas lietuvių jėgas Lietuvos laisvės kovai vesti ir derinti, nutarė pavesti VLIKo prezidiumui kontaktuoti suinteresuotas tuo reikalu organizacijas ir paruošti planą vieningam Lietuvos laisvinimo darbui įgyvendinti.

V. ATKURSIAMOS LIETUVOS REIKALU

Sesija NUTARė pavesti VLIKo prezidiumui paruošti išlaisvinimosi demo-krafinės Lietuvos Respublikos valsty-binės, ūkinės ir kultūrinės santvarkos pagrindinių dėsnių projektą.

VI. VLİK - ALT BENDRADARBI-AVIMO REIKALU

VLİK - ALT bendradarbiavimui su-stiprinti ir neskiandumams, jei jų pa-sitaisyti, išlyginti, sesija siūlo abiejų organizacijų vadovybėms tartis tais reikalais.

VII. PADEKA SVEIKINTOJAMS

Sesija, išsklausiusi Lietuvos Diplo-matijos Sefo S. Lozoracio, Lietuvos diplomatinį atstovą — Balčio, Grauzinio, Kajeckio, Beltrusaičio, Backio, Dario sveikinimą ir linkėjimą, reikš-pa padėką už juos, o taip pat už para-dytas sugestijas ir politines padėties vertinimą. Sesija linki Lietuvos Diplo-matinei Tarnybai ir toliau energingai ginti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalą.

VLİK sesija dėkoja taip pat ALT pirm. Simėnui už sveikinimus ir lin-kėjimus ir yra įsitikinusi, kad ALT ir to-liau glaudžiai bendradarbiaus su VLİK ir rems jo darbus; taip pat sesija vertina dr. Grigaičio aktyvų dalyvavi-mą posėdyuose ir jo pareikštas svar-bias mintis.

VLİK sesija telygiai vertina buvū-čio PET pirm. V. Sidikausko poli-tinį pranešimą ir jo atliktus Lietu-vos laisvės kovai svarbius PET vardu žygius; sesija augstai vertina PLB pirm.inko dr. J. Sungalio ir JAV LB Valdybos nario inž. V. Adamkavičiaus, o taip pat mūsų akademinių jaunimo atstovų dalyvavimą sesijoje, jų pa-reikštas brandžias mintis ir nuosi-rčius pagėdavimus bendradarbiauti su VLİK tautos laisvės labui.

AR VARGINA

Dirbtiniai dantys

SLYSČIOJA IR ERZINA?

Kom. tautų nemolomus su laisvais slysičiojan-čiais dirbtiniais dantimis, kristantais ar kryp-tiniais jais valgom, keičiant ir juokiant. Tik uždukinė truputį FASTEETH ant plėk-telių, sie malonius miltelius nepaprastai padeda pakeičias išskirti potargiu ir svegiui bei daug tvirtiau. Pateiktas kaučiukas skoni bei salpimo jausmu. Jie yra baltiniai (be rūgš-tes). Reikšmingai FASTEETH kiekvienoje che-minių gaminių parduotuvėje.

Mokslas dabar su-traukia hemoroidus be skausmo ir nepatogumo

un-tō, Hamiltono, politiniu moks-lu prof. D. Novak. Jo nuomone, sovietų inteligentija susideda iš labai įvairių skirtingų grupių. Daugelis tos inteligentijos yra valdininkai ir jaučia, kad jų rei-kalai ir tikslai yra labai tampaiai surišti su valdanciuoju pasauliu. Jei valdžia pasikeistų, jų gyveni-mas nukentėtų. Savarankus kri-tiškas balsas gali kilti tik iš paski-ru inteligentijos grupių, bet pra-eis dar daug laiko, kol tai įvyks.

Mokslas dabar su-traukia hemoroidus be skausmo ir nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemoroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydymą į priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo šis nebrangus priemonė, privaciai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo sėkmingai palengvinti skausmai ir išstikryti atslu-gimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiusia — kad rezultatai bu-vo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemoroidai iš vis jau ne proble-ma".

Pasitaps šios naujos gydymo prie-monės (Bio-Dyne) — atrasta gar-saus mokslo instituto.

Dabar šį naują gydymo priemonę yra pasiūlioma žvakutė (supposi-tyra) arba tepalo (ointment) pavi-dale vadinama Preparation II.

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo ga-tinai.

JOSEPH J. RAJCA FURS KALIU SPECIALISTAS

Sinami pagal užsakymą nauji kailiniai paliai, atnaujinami bei taisomi seni ir duodami patarimai. Kailinių palų apsauga — Cold Storage.

921 College St. (arie Dovercourt), Toronto 1, Ont. TELEFONAS LE. 4-5545.

MORALINIS NUOSMŪKIS ARDO MŪSŲ GYVENIMĄ

JAV katalikų vyskupas paskelbė ganytojinį laišką, kurį visa amerikiečių spauda komentavo palankiai. Toks plačiai skaitomas ir įtakingas „US News & World Report“ visą laišką atspaudė vedamojo vietoje ir žurnalo redaktorius David Lawrence rekomendavo tą vyskupo laišką perskaityti visų tikybų žmonėms.

Stai kaipurios laiškų mintys. Tik iš moralinės atsakomybės jausmo JAV šiuo metu tapo jėga prieš totalitarinį agresorių, tapo sandėliu, iš kurio maitinasi pasaulio alkanieji ir tuo samariečiai, padedantys karo nualintoms tautoms atsistatyti.

Tačiau atejo laikas prisipažinti, kad šiandien tautiniai idealai nebesiremia moralės principais. Moralinio nuosmūko pavyzdžių šiandien pilna visur. Aliarmuojantis nusikaltimų plėtimasis, ypač jaunimo tarpe, blogybų propagavimas literatūroje, scenoje ir televizijoje, valdžios tarnautojų nesąžiningumas, darbininkų ir darbdavių kovos, rasinė neapykanta ir milžiniškas ištuokų skaičius rodo, kad moralės principai griūva.

Dabartinis moralinis nuosmūkis klaidinga būtų laikyti laikiniu ir tikėtinu, kad greitai vėl viskas pasitaisy. Padėtis yra bauginanti. Daugelis šiuo metu iš viso pradeda nebedaryti skirtumo tarp gėrio ir blogio ir net abejoja, ar žmogaus protas ta skirtumą gali nustatyti. Jie visiškai atsipareigoja nuo moralinių tradicijų ir pirmą kartą istorijoje jiems nebelieka jokio moralinio ištatymo, kuriam jie galėtų nusikalti.

Iš dalies ta moralinė revoliu-

cija gali būti aiškinama šiuo metu beplintančiu Dievo paneigimu. Praeityje irgi buvo į Dievą netikintų, tačiau šiandieninis ateizmas yra kitoks. Šiandien daugelis ne tik gyvena galvodami, kad jie nėra atsakingi prieš Dievą, bet Dievo nebuvimą laiko moksliskai įrodytu faktu.

Aišku, tokio galvojimo pasekmės yra neišvengiamos. Jeigu Dievo nėra, tai ir visa moralė, pagrįsta Dievu, nebegalioja. Visas žmogiskasis gyvenimas esą turi būti perorganizuotas naujais principais.

Prie to moralinio nuosmūko daug prisidėjo modernioji civilizacija. Idealistų vadų ir prekybinių daktarų deka civilizacija padėjo žmogaus gerovei, tačiau, taip pat sukūrė moderniam pasauliui naują išorinę apgyvendintą kultūrą. Viskas šiandieniniame žmogui įterčiama sudarant klaidingą vaizdą. Žmogus, paveiktas tokių „image makers“ ir „hidden persuaders“, nebeskiria vertybių, bet duodasi apgaunamas išorės.

Auklėjimas taip pat kalta dėl šiandieninio moralinio sumenkėjimo. Pradžioje nebuvo norima išskirti religijos iš mokyklų, tačiau religijų įvairumas sukūrė mokykląs be religijos ir šiandien tokių mokyklų išauklėtas jaunuolius matome ir nežinome ką su jais daryti.

Laiskos baigiamas raginimu neprarasti vilties ir dėtis prie moralinio lygio pakėlimo. Raginama prisiminti pirmuosius krikščionis, nes šiandieninių tikinčiųjų padėtis turi panašumų. Be moralės, pagrįstos tikėjimu į Dievą, esame pasmerkti išnykimui. V. K.

“TEGYVUOJA JANKIAI!”

Per paskutines porą savaičių amerikiečių prestižas P. Amerikoje žymiai padidėjo. Priežastis — apgalvotas ir tvirtas išsikisimas — neleidimas įsigalėti diktatūrai Dominikonų respublikoje. Trujillo šeima, valdžiusi kraštą net 32 metus, išbėgo. Net nužudytas diktatorius Trujillo kūnas iš Dominikonų respublikos buvo išgabentas. Nors įvykiai dar šiuo metu ir verda, tačiau gyventojai jau pajuto laisvę ir jos greitai neatsisakys. Sostinės vardas Ciudad Trujillo vėl buvo pakeistas į Santo Domingo.

Kad įvykiai taip susiklostė, yra JAV nuopelnas. Šį kartą jie veikė dviem keliais: diplomatinio ir karinio. Diplomatai vedė derybas su Dominikonų politikais, kad užkirstų kelią Trujillo sugrįžimui. Kai viskas buvo paruošta, amerikiečiai pasiuntė karo laivus, kurie sustojo 3 mylių nuotoly nuo pakrančių. Tuose laivuose laukė pasirodę 1800 amerikiečių marinių. Prezidentas Balaquer pasitarė su Trujillo brojais ir pareiškė, kad jeigu jie neįvyks iš krašto, amerikiečiai išlaipins savo kariuomenę. Diktatoriaus šeimos nariai ir giminės susikrovė savo turtą ir greitai išvyko. Spėjama, kad prieš tai jau jie buvo užsienio bankuose pasidėję apie 90 mi-

lijonų dolerių.

Toks taikingas diktatorių išvijimas nepatiko Castro, kuris tikėjosi perversmo metu Dominikonų respubliką padaryti antrąja Kuba. Net JT buvo iškeltas pasiūlymas pasmerkti JAV už išsikisimą į Dominikonų respublikos reikalus. Niekas, tačiau, išsyrus komunistinį bloką, jiems neprireikė. Dominikonų atstovas dr. Jose Atiles, Trujillo priešas, pasakė, kad „tebūnie palaimintas tas momentas, kai amerikiečių karo laivai pasirodė mūsų pakrantėse“. Neveltui ir žmonės, ištroškę laisvės, šaukė: „Viva los Yanquis“ — tegyvuoją jankiai!

Nors Dominikonų respublikoje dar nėra viskas ramu, bet įvykiai klostosi palankiai Vakarams kryptimi. Didžiausias pavojus gresia iš Castro šalininkų. Neaiškūs ir prez. Balaquer likimas. Križės metu jis pasirodė palankus Vakarams: jo padėti tačiau sunkina faktas, kad jis buvo Trujillo patikėtinis.

Pasirodo, kad kalbos be ginklų ir karo laivų šiandien neturi jokios reikšmės. V. K.

Tokio. — Japonų vyriausybė praneša, kad šiais metais iš Kinijos importuota prekių už \$12 mil., o Kinijai pardavė savo gaminių už \$3.5 mil.

Toronto tautinių grupių spaudos atstovė Iteikia p. D. Jennings (kairėje) ir šalia kaip padėkos ženklą Canadian Scene įstaigai už patarnavimą tautinių grupių spaudai Kanadoje. C. Scene pirm. yra B. Osler, D. Jennings — vicepirmininkė.

40 metų tautiečių šalpos tarnyboje

Pasikalbėjimas su šv. Jono Pašalpinės dr-jos pareigūnais

„Kol žmogus sveikas, tai ir baltas“ — byloje lietuvių liaudies išmintis. Ir iš tikrųjų sveikata — brangiausias žmogaus turtas. Jei žmogus netenka sveikatos arba ji išstinka kitokia nelaimė, dažnai jis praranda viską, ką sveikata būdamas susitaupo, kuo tikisi palengvinti senatvės dienas.

Dar blogesnėje padėtyje ligos atveju atsiduria tie, kurie dėl kokių nors priežasčių nepajėgia cento užspausiti „juodai dienai“. O Kanadoje, kaip žinome, socialinės apdraudos klausimas dar tebėra neišspręstas.

Todėl labai girtinas mūsų tautiečių pasiryžimas patiemis burtis į pašalpinės organizacijas ar kredito dr-jas, kuriose, mokėdami nedidelį mokestį, nelaimės atveju gali gauti paramą.

Viena tokių seniausių gražiai veikiančių dr-jų yra Toronto R.K. šv. Jono Krikščionų Pašalpinė draugija.

Turėdamas galvoj tos dr-jos gana ilgą, virš 40 metų naudingą veiklą, ryžausi kreiptis su keletu klausimų į du jos veteranus — veikėjus: dabartinį v-bos pirm. Adoną Kuniutį ir ilgametį buv. pirm. Antaną Cirūną.

— Kada šv. Jono Pašalpinė draugija įsteigta ir kas buvo jos steigimo iniciatoriai?

A. Kuniutis: Ji įsteigta 1920 m. liepos 3 d. Steigėjai — Vincas Danielius, Kazys ir Antanas Jurca bei kiti tuometiniai veiklesni katalikai.

A. Cirūnas: Tos draugijos steigimo reikalus pasidarė aktualus ypač tada, kai ligi to laiko veikusi iv. Juozapo Pašalpinė dr-ją su skūio ir dvi dalis: kairę ir dešinę. Kairėje įsteigė Sūnų ir Dukterų Pašalpinę dr-ją, o dešinėje susibūrė į šv. Jono Pašalpinę dr-ją.

— Kaip iš pradžių veikė tos dvi draugijos ir kokie abiejų tikslai buvo?

A. Cirūnas: I Sūnų ir Dukterų Pašalpinę dr-ją susispietė kairieji — ilgesnį laiką pasitenkino tik

sergančių ir nelaimės ištiktų narių pagalba. Tai buvo pradžios darbas. Politinės ir partinės aistros dar nebuvo juntamos. Ji neka veikė ir kultūrinę dirvoj. Deja, laikui bėgant, kaip ir dažnuose kairiųjų sambūriuose, ir pas „Sūnus ir Dukteris“ emė vyrauti komunistiniai elementai.

A. Kuniutis: Ilgainiui buvo nuėta taip toli, kad jau i Sūnų ir Dukterų Pašalpinę dr-ją, ypač i jos valdybą, nebegalėjo patekti tie, kurie nebuvo komunistai...

— Kaip plėtėsi šv. Jono Pašalpinė dr-ją?

A. Cirūnas: Įsisteigusi 1920 m. šv. Jono Pašalpinė dr-ją pradėjo darbą tik su berods, 20 narių. Vėliau narių skaičius sparčiai didėjo ir 1930 m. draugijos šeima sudarė jau 200 narių. Po to skaičius vėl mažėjo, kol priejo maždaug prie dabartinio lygmens.

A. Kuniutis, dabartinis pirm.: Šiuo metu dr-joje yra apie 100 aktyvių narių. Nuo šiuo metu pradžios dr-jos v-ba sudaro: A. Kuniutis — pirm., A. Buitvydas — vicepirm., V. Streitas — finansų sekr., A. Stankus — protokolų sekr., ir J. Samulevičius — ižd.

— O kiek pinigų kasoj turite, jeigu nepaslapstys?

A. Kuniutis: Kokia čia galėtų būti paslaptis. Turime kiek išskolintų, bet šiaip — per \$7.000.

— Ką dr-ją yra nuveikusi lie-uviškoj kultūrinėj srity, o taip pat — visuomeninėj ir religinėj?

A. Cirūnas: Tos draugijos steigimo reikalus pasidarė aktualus ypač tada, kai ligi to laiko veikusi iv. Juozapo Pašalpinė dr-ją su skūio ir dvi dalis: kairę ir dešinę. Kairėje įsteigė Sūnų ir Dukterų Pašalpinę dr-ją, o dešinėje susibūrė į šv. Jono Pašalpinę dr-ją.

— Kaip iš pradžių veikė tos dvi draugijos ir kokie abiejų tikslai buvo?

A. Cirūnas: I Sūnų ir Dukterų Pašalpinę dr-ją susispietė kairieji — ilgesnį laiką pasitenkino tik

liau pastatyti ir klebonija. Po nupirktąją bažnyčia nebuvo salės. Ją kastuvais iškasė ir įrengė patys joničiai. Be abejonės, tai kainavo daug darbo ir lėšų.

— Girdėjau, kad ir prie šv. Jono lietuviškų kapinių įsigijimo dr-ją yra prisidėjusi.

A. Kuniutis: Esame davę \$3000 beprocentinės paskolos.

— Ką draugijos įstatai kalba apie jos pagrindinę veiklą?

A. Kuniutis: Draugijos įstatuose — konstitucijoje pažymėti tikslai bei siekliai. 2-rame paragrafe tie tikslai taip apibūdinami: a. teikti savo nariams ligoje pašalpa, pagelbėti nelaimėje, o mirusius — katalikiškai palaidoti; b. dr-jos nariai savo gražiu, doru ir pavyzdingu gyvenimu kelia savo tautos vardą svetimuosiuose tarpe; c. dr-ją stengiasi savo narių tarpe skleisti apšvietimą steigiant knygynus, skaitant katalikiškus laikraščius, ruošiant paskaitas ir t.t.

6-tame paragrafe pažymėta: „Esant tinkamoms aplinkybėms, šį dr-ją steigia Kanados lietuvių kolonijose atskirus skyrius bei kuopas“. Deja, ligi šiol dr-ją skyrė niekur nėra įsteigusi ir apsiriboją savo veikla tik Toronte.

Ir mano paskutinis klausimas A. Cirūnui:

— Girdėjau, kad po gimnaziško paminklo pašventinimo lietuvių kapinėse spalio 5 d. susikvietęs gražų būrį bičiulių tyliai atšventė savo amžiaus 60 metų sukak-į ir gimtadienį. Kaip jaučiatės kapa metų užsikrovęs ant pečių?

A. Cirūnas: Jausis, žinoma, jaučiuosi kaip ir visi tokių metų „seniokai“ — vieną dieną sveikas, kitą dieną sirgulinuoju. Taip ir senka dienos ir priekai. Antroji gyvenimo pusė, žinoma bus trumpesnė. Jeigu Dievas pašauks, reikės pasakyti „good bye“ šiam pasauliui. Norėtusi bent sulaukti, kol sūnus Jonas Toronte un-tė baigs chemiją.

Pr. Alšėnas

Prie diskriminacinio barjero

AL. GIMANTAS

Vašingtonas. Baltieji Rūmai. Ministrų kabineto posėdis. Pirmininkauja pats prezidentas. Susirinkę departamentų sekretoriai barškina piestukais ir rašomuosius stalus ir vienbalsiu šaukia: „Amerikietis pirmas turi pasiekti mėnulį, amerikietis pirmas...“ „Mano ponai, taip, tas viskas gera ir mes to sieksime, bet ką galvoti apie mėnulį, kai aš dar negaliu įkišti negro į tarp miestinį autobusą!“ — atsakė prezidentas. Žinia, čia tik anekdotas, bet padėdas suprasti kairiųjų nuotaikas, kuriomis gyvena dažnas amerikietis ir jaučia ir mato JAV gyvena lietuviai. Mūsų šaliai Kanadoje, ši problema gali būti netai ryški, gal net nesuprantama, bet pietinėje sienos pusėje ji labai gyva, aktuali ir kasdieninė.

Lietuviams tas reikalas nėra naujas. Tai tolimas, nors, iš šalies žvelgiant, jis ir labai tolimas ar net ir neaktualus galėtų atrodyti. Jau net ir mūsų spaudos puslapiuose galima pastebėti rašinių, kurie gana tendencingai ir nelabai rodo tolerancijos ar bent suvartimo nuomosios rasės amerikiečiams. Mūsų šaliai, atvirai kalbant, labai lengvai užsikrečia, gal ir švelnoka, bet vis jau rasine neapykanta, kuri dar vis klesti amerikiečių visuomenėje. Kodėl yra patrauklios tos kraštutinės nuotikos, nusiteikimai, sunku būtų pasakyti, bet jau ir mūsų tarpe neretai sutiksi tautiečių linkusius vertinti žmogų tik per jo odos spalvą. O toji, jau savaime, pristatoma žmogų, jei tik ne baltasis, kaip žemesnis, mažiau vertingas, nepageidaujama. Stai kodėl mūsų tarpe atsiranda pranašų, jau dabar beveik panikos pagautų, kurie tariasi, kas bus, kur reikės bėgti ir ką daryti, jei, sakysime, už kokios 50 m. JAV prezidentu taptų negras. Bent truputį žinant JAV konstituciją, nesunku prisiminti, kad prezidentu tegali būti renkamas Jungtinėse Valstybėse gimęs asmuo, visiškai neatsižvelgiant jo kilmės, rasės, religijos. Tad iš kur toji baimė? Kodėl nevertinti žmogų pagal jo turimas kvalifikacijas? Kodėl pirmoje eilėje nerūpinamasi asmuo, ar asmuo turi nekanoninę pasirodymą vienam ar kitoms pareigoms? Kuo dėti jo odos spalva, kilmė? Kodėl nuolat amerikiečiai būtų blogesnis prezidentas?

Šių žodžių rašėjas visiškai nesigėdi prisipažinti, kad jo gyvenamoje vietoje, renkant miesto tarybos narius, jis balsavo ir už vieną juodosios rasės kandidatą. Pastarasis laimėjo rinkimus ir tas aiškiai rodo, kad ir žymiai daugiau baltųjų už jį balsavo, nes tokiu būdu buvo žymi persvara. Atseit, buvo renkami kandidatai atsižvelgiant tik i vieną kriterijų — ar jis, balsuotojo nuomone, galės tinkamai atlikti gautas pareigas. Prie ko būtų prieita, jei net už visiška kvalifikuotus kandidatus nebūtų balsuojama vien dėlto, kad vienas yra lietuvis, kitas gal vokiečių, trečias ar ketvirtas gal ne baltosios rasės?

Čia galima būtų prirašyti sieksninius straipsnius apie rasinę diskriminaciją, kuri, nors ir mažėja,

bet tik vėžio žingsniais. Galima būtų rašyti apie visus tuos nemalonumus, kuriuos JAV turi patirti tarptautinėje plotmėje, nekarta išgirstant, jog pirma tegu pačios susitvarko savo namų kieme, o tik po to teina kiti mokytis. Kiek daug nemalonių įvykių atsitinka prie didžiojo Niujorko - Vašingtono kelio, kuriuo kasdien pravažuoja visa eilė diplomatinių korpuso narių, kuriems, jei tik nėra baltosios rasės, atsisakoma patarnauti pakeles restoranuose. Tas reikalas šiuo metu intensyviai bandomas tvarkyti, bandant gelbėti amerikini prestižą ir paprasčiausią žmogiškąjį išsidumą.

Rasinės diskriminacijos klausimu ramiai, bet drąsiai ir radikaliai prabilo kun. T. Hesburgh, Notre Dame un-to prezidentas. Jo nuomone, jei diskriminacijoje nebūs padaryti drastiški pakeitimai pozityviai kryptimi, amerikiečiai tikrai nebus verti vadovauti laisvajam pasauliui, o taipgi negalės tikėtis ir Dievo pagalbos kovojant prieš nežmoniškąją komunistų filosofiją. Stai jo žodžiai: „Ko mes galime tikėtis ateity, jei viena dešimtoji dalis mūsų gyventojų yra antros rūšies piliečiai, kurie tegaua antros rūšies išsilavinimą, kurie gyvena antros rūšies namuose, antros rūšies aplinkoje, kuriems telieka antros rūšies darbai su antros rūšies atlyginimais ir neretai tegaua tik antros rūšies teisingumą. Ko mes galime tikėtis, jei toji padėtis ruks ir toliau? Aš spėju, kad ateity turėsime ir visą penktadalį mūsų tautos narių, antros rūšies piliečių“.

Taip, tai vis amerikiniai reikalai. JAV lietuviai, kurių dauguma yra to krašto piliečiai, rodydami savąjį pilietinį subrendimą ir jausdami atsakomybę ir kaip žmonės ir kaip krikščionys, gali daug teigiamai atlikti šioje plotmėje. Žinoma, pirmiausia, reikėtų pradėti nuo savęs. Bandyti pakeisti savąją galvosena, įsitikinti, tiesa, nėra jau taip lengva. Plaukti pasrovui žymiai lengviau ir paprasčiau, nei bandyti slinkti prieš srovę, kuri vis dar stipri, gili ir kasdien jaučiama. Bet mums, kaip žinioms tolerantiems, kaip kentėjusiems nuo natūralios ir žmogaus sukurtos, tik jau dabar nuo sovietų, tik jau būtu privalu rodyti pavyzdį ir savo kaimynams, savąjį aplinkai. Rasinė problema gali ir turės būti išspręsta Jungtinėse Valstybėse. Tik čia reikia daugiau geros valios, ir svarbiausia — daugiau krikščioniškosios meilės bei supratimo savajam artimui, nors jis ir būtų kitokios spalvos.

Ateities karas truks tik dvi naktis

Ralph E. Lapp, mokslininkas dirbęs prie „Manhattan Project“, t.y. prie atominės bombos gamybos, pareiškė, kad atominis karas bus labai trumpas — truks tik vieną ar dvi naktis. Esą šiame kare nebebus įmanoma patikrinti, kokią žalą sprogdus bombos padarė, todėl i tą patį taikinį bus siunčiamos viena po kitos kelios raketinės bombos. Geriausias įrodymas, kad priešas sumuštas bus tada, kai jis jau nebeatsakys.

JAV strateginės aviacijos planuotojai todėl nenori ateityje pereiti vien prie tarpžemyninių raketų. Jie skaito, kad bombonešis dar ilgai bus reikalingas, nes jis gali matyti padarytą žalą ir, jei vienas taikyns jau sunaikintas, pasirinkti kitą.

Paryžius. — Prez. de Gaulle grupei parlamento narių pasakė: „Mano gyvenimas artėja prie ribos. Mano tikslas — baigti karą Alžirijoje. Po referendumo Prancūzijoje ir Alžirijoje iš politinio gyvenimo pasitrauksiu. Aš nesu amžinas ir galėsite tada apsieiti be de Gaulle“.

Bėga iš Lenkijos kariuomenės

Lenkijos kariuomenėje paskutinių laikų atsirado nemaža bėglių. Kaip Kiele miesto išeinantis „Głos Ludu“ rašo, tam tikras skaičius kareivių ten buvo teistama už tai, kad „sulaužė kariuomenės drausmės taisykles“. Balstoseje „Głos Białostocka“ praneša, apie neramumus, kuriuos sukėlė „prieringi reaktionieriški elementai kariuomenės tarpe“. Tais pat apie nepagrįstus gandus, kuriais lengvabūdiškai patikejo, Allenšteino „Głos Olsztyński“ praneša apie pavartotas griežtas bausmes kariuomenėje tarnaujančioms asmenims, „kurie nenorėdavo pasirašyti krašto gynbos reikalavimų“.

Oficialus kariuomenės organas skelbia „entuziastiškus“ kareivių ir karininkų pareiškimus, giriančius karo tarnybos prailginimo dekreto. Esą tai buvo reikalinga, nes Vakarai rengiasi pradėti karą.

Prieš pirkdami naują vandens šildytuvą, ar keisdami savo seną, paskambinkit

Toronto Hydro

Jei jūs gyvenate Toronte ar Leaside

Štai kodėl:

nera jokių paslėptų mokesčių, kai jūs įrengiate savo name Toronto Hydro pastovios kainos vandens šildymą.

Jūs nieko neperkate.

Tai yra:

JOKIO mokesčio už įrengimą

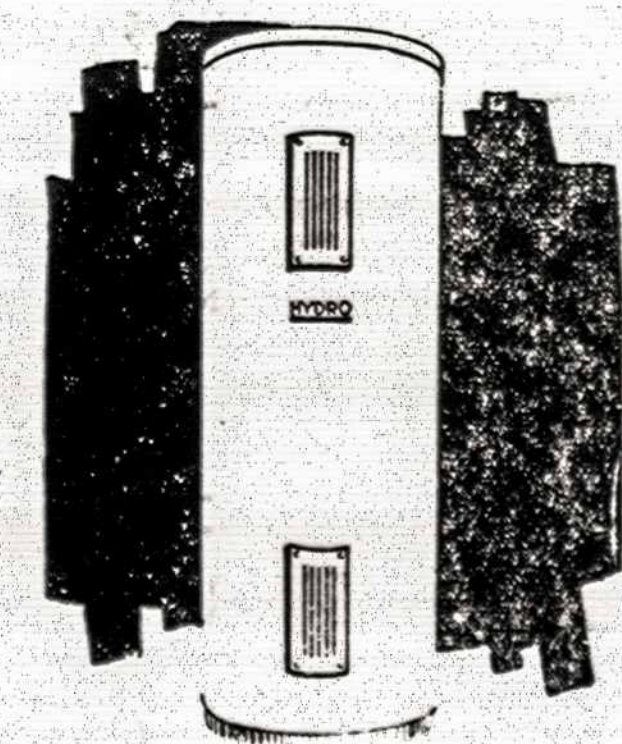
JOKIO išlaikymo mokesčio

JOKIŲ nuosimėjų

JOKIO pridėdama kuro mokesčio

Kas mėnuo mokate žemą pastovų mokesčių. Ši kaina niekada nesikeičia, nežiūrint kiek šilto vandens sunaudosite.

Tai yra vienintelė kaina. Tai yra visa kaina. Ir užtesite šilto vandens tiek, kiek jums reikia — nereikės laukti — saugiai, švariai, be sprogimo pavojaus.

Jei gyvenate Toronte ar Leaside, prieš perkant ar keičiant vandens šildytuvą, naudinkite PASKAMBINTI TORONTO HYDRO.

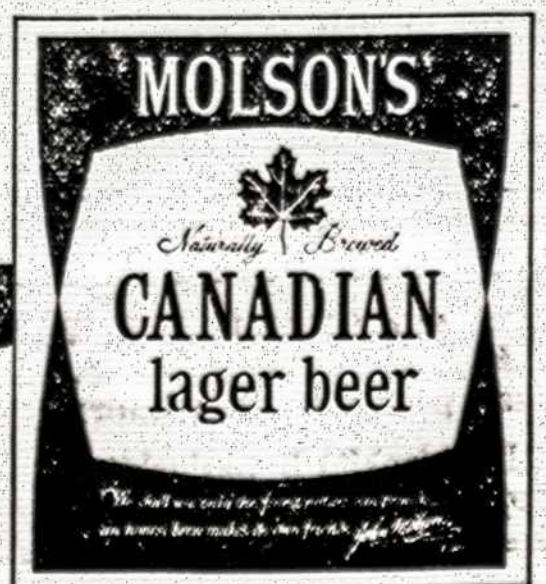
TORONTO HYDRO-ELECTRIC SYSTEM

14 CARLTON STREET

Tel. EM. 3-2261

Elektra jūsų. Naudokite ją!

RINKITĖS
CANADIAN
DĖL SKONIO
RINKITĖS
CANADIAN
VISA DA

Pavergtoje tėvynėje

NAUJI DAILININKAI

Lietuvių dailininkų gretas papildė visa eilė Dailės instituto absolventų, sėkmingai apgynusių diplominius darbus. Tapytojas V. Ciplijauskas švelnias spalvų derinius ir profesinio lygio piešinį pademonstravo triptike „Klaipėdos paplūdimys ir celulozės fabrike“. Tapytojas S. Urbonavičius diplominiam darbu pasirinko paveikslą „Laivų remonto dirbtuvėse“. Dekoratyvinės tapybos atstovų specialybę įsigijo A. Trušys ir S. Olechnovičius. Skulptūrai atstovauja keturi jaunieji: A. Kupčikas — „Kolkūko brigadininkas“, J. Kalinauskas — reljefu Vilniaus gražų gamyklai, V. Vidžiūnas — mediniu reljefu „Anūkė“, D. Lukoševičius — paminklinė lenta Varnių koncentracijos stovyklai. Grafikas A. Tarabilda iliustravo B. Sruogos kacetinių atsiminimų knygą „Dievų miškas“. Tekstilės dailės atstovai — L. Skodžiūtė, A. Janutis ir M. Rinkevičiūtė — pagamino eilę naujų raštų su drąsiais spalvų deriniais. Keramikė O. Kreivytė sukūrė keramininį fontaną Druskininkų vaikų sanatorijai. O. Puškorūtė pagamino vazas ir dekoratyvines lėkštes kolkūko kultūros namams papuošti. M. Bankauskaitė davė pilną keramininį apipavidalinimą trijų kambarių butui.

MEDŽIAGA APIE RASŲTOJUS

Vilniaus Valstybinio Pedagoginio instituto ir užsienio literatūros studentės P. Katinaite, J. Keliuotytė, O. Kepalaitė, Z. Urbonavičiūtė savo vasaros atostogas praleido rinkdamas medžiagą apie rasytöjus — A. Strazdo, J. Bičiūno, A. Vienuolio ir L. Didžiulienės žmonų gyvenimą. Apie poetą A. Strazdą papasakojo Pašėpiškių kaimo gyventojos Ona ir Marijona Cepaitės: „Strazdas labai gailėjė žmonių, visap jiems padėdavė. Nebuvo tiesiai kelio pro Dubiškės ir Kamajus, todėl reikėdavo važiuoti aplink, Svedaus vieškeliu. Kartą, kai i Kamajus važiuojo laiba daug žmonių, Strazdas nuėjo ant savo kurnio prie kryžkelės ir sustabdė šimtą ar du žmonių. Tada pats pirmas patraukė akies tiesumui, kiti iš paskos, kol visi pravažiavo, praėjo ir išmynė kelią...“ Senutės Cepaitės studentėms parodė karnelį, kur poetas klausydavo žmonių išpažintų. A. Strazdo gimtosios apylinkės ir šiandien yra gerbiamas šio kunigo-poto atminimas. Apie J. Bičiūno papasakojo jo brolio Mykolo dukterė R. Tuskinienė, atskleidžiamą jo apsakymų „Kliudžiū“, „Brisiaus galas“, „Lazda“, „Vagis“ įkvėpimo šaltinius. A. Vienuolio gimtinėje — Užuriuose — žmonės aiškino, kad rašytojas buvo didelis gamtos mylėtojas. Atostogas jis praleidavo vaikščiodamas po miškus ir pievas. Nevenias miškelis, nevenia bala ir nevenias kalnelis šiandien turi vardą, kurį jiems davė rašytojas. A. Vienuolis ypač mėgdavo kalbėtis su kaimynais, neapleikdamas net paprasčiausio piemenuko, padėdavo bėdos išistiktiems. Silta L. Didžiulienės žmonų paveikslą nupiešė Anykščių rajono Padvarininkų kaimo gyventojai. Pati patyrusi daug vargo, ji mokoje suprasiti ir užjausti kienčiantį žmogų, nemokamai mokydavo rašyti ir skaityti apylinkės gyventojų vaikus.

LIETVIŲ

KOMPOZITORIŲ KŪRINIAI
Muzikines kūrybos apžvalga duoda Lietuvos kompozitorių sėgos pirm. St. Vainūnas ir jaunesnės kartos atstovas kompoz. A. Klenickis. Operos srityje linksniojama A. Raciūno propagandinė „Martytė“, V. Baumilo „Paskenduolė“, V. Klovos „Duktė“, „Pilenai“, „Vaiva“, Taigi, kūrybingiausias operų kompozitorius šiandien Lietuvoje yra V. Klova, kurio „Pilenų“ ūdris arčiau jau spėjo išgarsėti ir išievyti koncertų scenose. Baletė pirmoji vieta priklausė buv. akmenskaldžio J. Juzeliūno baletui „Ant marių krantelio“. Gero visuomenės įvertinimo sulaukė E. Balsio baletas „Eglė žalčių karalienė“. Operetė pagrindinė dėmesį skiria komp. B. Gorbulsks. Jis yra parašęs dvi populiarias operetes „Frank Kruk“ ir „Meilė ir skarda“. A. Belazaras davė operetę „Auksinės marš“. Abu apžvalgų autoriai — ir St. Vainūnas ir A. Klenickis — bara operų kompozitorius, kad jie temas semia iš tautosakos, vengdami dabartinio gyvenimo komunistinių herojų. Tuo, žinoma, kompozitoriai parodo, kad jie kuria Lietuvai — jos esančioms ir ateinančioms kartoms. Sezoniniai, komunistinė spalva nudažyti, veikalai akcentu ar vėliau savo dienas užbaigs šiukšlių dėžėse... Šiuo metu J. Juzeliūnas rašo operą — „Kraujas ir pelenai“ pagal J. Marcinkevičiaus poemą. V. Laurušas kuria operą, vaizduojančią tragišką lietuvių emigrantų gyvenimą. Operetės žanro atstovas B. Gorbulsks pasiryžęs duoti komišką operą — „Kamavalas“. Simfoninių poemų srityje didžiausią įspūdį klausytojams

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "Talka"

Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. - 1 val. p.p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. - 8 val. vak.
20 KING STREET EAST, ROOM 13. • Telefonas JA. 7-5575.

ATIDARYTAS NAUJAS GARAŽAS
"COURTLAND AUTOMATIC",

Courtland, Ont., prie Highway No. 3
(buv. Lokstein Transport Ltd.)

Taisoma automatinės transmisijos ir visu rūšių automobilių mechaninis remontas. Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Savininkas VLADAS TARVYDAS, buvęs sav. Wally's Garage, Toronto.

HAMILTON, Ontario

MOKSLEIVIŲ AT-KU KURSŲ suteiktą galimybę jaunimo reikalams reikiama nuosirdžia padėka. Bilius įvyks 1962 m. kovo 3 d. Royal at Connaught viešbutyje. Kaukių mėgėjams jau laikas pradėti rūpintis kostiumais, o rengėjams — LSR Dr-jos v-bai — didelis darbas prieš akis. V-ba kviečia ir prašo pagalbos šio parengimo sėkmingam paruošimui — loterijai fantų.

Hamiltono LSR Dr-jos valdyba

KALEDŲ EGLUTĖ

Vysk. Valančiaus šešt. mokyklos mokiniams ruošiamą Kaledų eglutę gruodžio 17 d., sekmadienį 4 val. p.p. A. V. parapijos salėje, Dundurn Str. N. Ivaria programa atliks patys mokiniai, vadovaujami mokytojų ir chorvedžio V. Verikio.

Atsilankys ir Kaledų senelis su dovanomis vaikams, kurias atgabenti ir parūpinti padės Tėvų komitetas. Tėvams dovanomis nereikia rūpintis.

Ieگلutę gali atvykti dar nelanką mokyklos, tik nejaunesni 3 mt. amžiaus. Kvietiame visus mokyklos vaikus, tėvelius ir visus kitus gausiai atsilankyti į ruošiamą Kaledų eglutę.

Tėvų Komitetas

TAUTOS NAMAMS vėjus 34-toje savaitėje davė \$1100 ir nuo jo pradžios jau pasiekė \$40.800. LN V-bos vardu gražiausia padėka gerajai O. Cesnienėi, paskyrusiai TN \$500! Naujais nariais su \$100 įstojo dr. O. Valaitienė, J. Valaitis, J. Blekaitis, J. Tarydas — visi iš Hamiltono ir P. Januševičius iš Toronto. Antrą šimtą pridėjo A. Lukoševičius iš Oakville. Visiems geriesiems tautiečiams, remiantiems didįjį lietuvišką darbą, nuosirdus ačiū!

MAŽEJA SKOLA

Už LN sklypą. Gruodžio 8 d. jos grąžinta \$1000 ir dar yra likę \$13.000.

NIAGAROS PUSIASALIS

KARIUOMENĖS 43 METU ATSIKŪRIMO SUKAKTIES MINEJIMAS praėjo labai gražiai. Rengėjai reikią padėką minėjimo dalyvavusiems ir už koncertines dailės išpildymą TL chorui „Varpas“. Jis moralinė ir materialinė parama organizacijos darbuotojams duoda drąsos nepalėisti nei vieno lietuviško tautinio minėjimo, kuris duoda progos mums visiems, kuriems ir seniems, bent kelioms valandoms atitrūkti nuo kasdieninių rūpesčių ir prisiminti savuosius kovotojus, kurie žuvo ir dabar dar žiūta už laisvę.

Taipgi reikiame padėką: T. B. Mikalauskui už invokaciją ir išreikišius linkėjimus, ltn. Z. Piliponiui už vertingų minčių paskaitą; dirbusiems prie choro dalyvių vašinimui: poniams — iš Niagara Falls Gudaitienei, iš St. Catharines Kuraitienei ir Svaitienei, iš Welland Lėkavičienei su dukra; bufete dirbusiems: Z. ir V. Alonderiams, V. Belinai ir J. Skeivelui; už loterijos tvarkymą ir jos pravedimą P. Skeivelienėi, skautų vadovui A. Setikui ir visiems skautams už tvarkymą drabužinių, o ypač už dalyvavimą su savo tėvų lietuvių minėjime ir pamaldose. Lietuviškos spaudos gerb. redaktoriams

TRADICINIS KAUKIŲ BALIUS atiteko mūsų jaunimo naudai. LSR Dr-jos valdyba organizacijų vadovyboms už

SUDBURY, Ontario

PASIZYMEJES AKORDEONISTAS. —Lapkričio 23 d. akordeono muzikos festivalyje Algis Kusinskis laimėjo pirmą vietą, surinkdamas 98 taškus ir sidabro taurę. Grodamas 21 metų amžiaus grupėje, o pats būdamas tik 15 metų, išpildė: S. Pats-Saens "Presto" (3rd movement from concerto in g minor, transcribed by Gala-Rini).

Jis neatsilikia ir moksle. Lanko antur metus šv. Karolio kolegiją; mokyklos vadovybės buvo priskirtas ir pavzdingųjų ir gabųjų mokinių grupę, taip vadina "St. Charles club", kurį sudaro 40 iš 500 mokinių. Siomis dienomis vizitavęs mokyklą prel. J. Salini visiems klubo nariams išteikė specialius ženklus.

Krsp.

Geros žinios vyrams ir moterims virš keturiasdešimt

Su gera sveikata ateina geras miegas — geras apetitas ir gera savijauta.

IRMARON SUPER TABS
Pirmą kartą Kanadoje

Po eiles metu mokslinių tyrimų Super Tab — šios augščiausios rūšies tabletės — yra surastos ir išbandytos su penkiais esminiais vitaminais, tinkamais daugumai šeimų narių, o ypatingai tiems, kurie yra virš keturiasdešimt.

Prisilėgęs jausmas — stoka pasitikėjimo — svajulys — šleikštulys — bloga savijauta — nieku nesirūpinimas — irzlumas — visad nuvargęs ir susirūpinęs — viso to priežastimi gali būti stoka mineralų ir vitaminų. Nepamėsk vilties nei stojant klausimo kaip ilgai esi šiame sielvarte. Grįžk atgal į kelią geros savigijos ir fizinės sveikatos.

IRMARON yra naujos augščiausios rūšies tabletės su absoliučia garantija. Gražinsime visus pinigus, jei po 30 dienų nebusite patenkinti jų rezultatais.

Dabar turime — 30 dienų gydymuisi — už \$5.00
(įskaitant pristatymą visur Kanadoje)

KAIP GAUTI IRMARON?
Siųskite čekį ar pinigų perlaidą (nesiųskite grynais) į:

NATURAL REMEDY COMPANY
774-1/2 Yonge Street, Toronto 5, Ont.
Sole Distributors of Irmaron for Canada

Už LN sklypą Hamiltono centre virš 1 akroio ploto vasario 15 d. buvo sumokėta \$40.000 grynais, pasiskolint šio metinio procentu \$25.000 iš Komercijos banko.

LIETVISKAI SALEZIEČIŲ GIMNAZIJAI Italijoje gruodžio 8 d. pasijusta \$221. Sias aukas sudėjo 3-jų rėm. būrelių nariai per pirmuosius š. m. 6 mėn.: Alb. Pilipavičienės vadov. Katalikių moterų dr-jos būrelis — \$84; Z. Orvido — \$71 ir at-kų — vad. G. Latauskaitės \$66. Lietuvių saleziečių auklėtinių ir šios gimn-jos vadovybės vardu geriesiems aukotojams nuosirdžia dėkojame!

Lietuviški filmai iš Čikagos, pagaminti Stasiūnaitė filmų studijos, Hamiltono Liet. Namuose buvo rodomi gruodžio 3 d. Filmai yra verti visų lietuvių rimčiausios dėmesio, mūsų priaugnčiai kartai yra viena goriausių priemonių skiepyti meilę savajai tautai.

Sj liet. filmų seansą techniškai tvarkė broliai Zukauskai, prieš filmų pradžią duodami puikius lietuviškos muzikos. Pirmasis filmas buvo apie dail. Ad. Varną — jo gyvenimą ir kūrybą. Toliau sekė garsinis liet. gražių dainų ir tautinių šokių, o po jų Stuko filmai iš dabartinės Lietuvos su atinkamais paaikškinimais. Seansas baigtas lietuviškais kartūnais.

Filmai patrauklūs ir rekomenduotini mūsų jaunimui. Didelė padėka Stasiūnaitėi, kuris yra idėjas ir juos daug darbo ir lėšų. Filmų seansą organizavo B-nės V-dar ir gavo iš jų \$21 pelno. Dėl mažo žiūrovų skaičiaus (suaugusių buvo 136 ir apie tiek pat vaikų). B-nės V-ba paprašė nuomą už salę su mažinti iki \$30. LN v-ba salę sekmadienio lieto o-joms nuomoja už \$50, o kitoms tautyboms už \$60. Sk. St.

WINNIPEG, Man.
AT-KU SENDRAUGIŲ SKYRIUS PAMINEJO PROF. K. PAKSTO MIRTIES METINES. Minėjimas įvyko lapkričio 18 d. po pietų E. ir E. Fedarų bute. Susirinkę beveik visi mūsų neskaityto būrelinio nariai. Pirmiausia išklausėme įamžintą į juosteletį prof. K. Paksto paskutinę kalbą, paskaitą ateitininkų kongresą Čikagoje ir mirusįjį pagerbėme su sikaupimo minute.

Vėliau buvo pasidalinta mintimis apie prof. K. Pakstą, pastarta einaisiais reikalais ir nutarta pasiųsti įgaliojimą Julijai Matulionienei, dabar gyv. Čikagoj, atstovauti mūsų kuopai At-kų Sendraugių suvažiavime. Kadangi čia dalyvavo visi mokytojai liet. šestad. mokyklos, tai geroką vėlandėlę užsitęsė diskusijos apie pradedant rengti vaikų vakarą.

Po to B. Bujokienė išskėlė lietuviškos spaudos paremimo klausimą, šiuo atveju dėl jau senai prisijutusių mums kun. dr. St. Ylos "Ateitininkų vadovo" knygą. Po knygos "AV" nupirko sumokėdami po \$5 kleb. kun. J. Bertašius, J. Činga, S. Bujokas, S. Ramanauskas ir paskutinę likusiąją susirinkusiųjų pasiūlė nusistoti mūsų skyriaus nariui dr. C. Kurui, gyv. Minedosoje. Susirinkimą baigėme I-ju punktu atkū himno. Po to šeiminkai pavaišino, o mėgėjai jų rusųje pažaidė stalo tenisą.

Dalyvavo

STATO ORATORIJA. Los Angeles šv. Kazimiero choras, vad. B. Budriūno, pradėjo ruošti Dubois oratoriją, kurią numatoma pastatyti gėvėnės viduryje parapijos mokinių kolekciujam metu. Rekolėkijas vės marijonas Tėvas J. Vaskas.

AUDRONE GARBENYTE, baigusi Marijos augst. mokyklą, studijuoja kalbas. Ji yra laimėjusi žurnalistikos medali.

ST. ZYMANTO laiška išspausdino didžiausias Los Angeles dienraštis "Los Angeles Times". Ilgokame rašinyje Zymanas rašo, kad rusai i Suomiją veržiasi tais pačiais būdais ir metodais, kaip ir i Lietuvą, Latviją ir Estiją 1940 m.

A.A. DR. BR. BALENINŠKAS mirė Detroit. Palaidotas gruodžio 2 d. Jis buvo teisėju Kėdaimuose; vėliau Kaune ir Vilniuje vertėsi advokatura. Bendradarbiavo teisinėje ir kt. spaudoje. Turėjo tik per 50 m. amžiaus.

Australija
AUSTRALIJOS LB KR. VALDYBA pasiuntė memorandumą Australijos min. pirm. Menzies, kuriame nurodoma i Lietuvos padėti sovietinėje oku-

patijoje ir prašoma, kad Australijos delegatai JT ryžtingai keltų Lietuvos ir kitų pavergtųjų kraštų išlaisvinimo klausimą.

IS ANGLIJOS I AUSTRALIJA atsikėlė keturios lietuvių šeimos ir apsigyveno Brisbanėje.

KAT. MOTERŲ DR-JA Melbourne renka drabužius ir apavą Punsko lietuviams.

V. ŽILINSKIENE Canberros kapinėse pastatė skoningą paminklą savo a.a. vyru J. Juozui Žilinskiui.

J. VALTAS, lietuvis, dirba imigracijos ministerijoje, Canberroje, Jis neseniai tarnybos reikalais buvo išsiųstas i Bonegijos imigrantų stovyklą, kur išbuvo menesi laiko.

P. KAVALIUSKAS su žmona ir dviem dukrom i Canberra atvyko i Vokietijos. Viena dukterų apsisuto Melbourne. Vokietijoje gyvena Krefeld mieste, kur be jų dar gyvena 34 lietuviškos šeimos. P. Kavaliuskas su žmona turėjo atvykti savo lėšomis, tik už dukterų kelionę užmokėjo vokiečių šalpos org-ja.

SV. KAZIMIERO KOPLYCIOS metinėms paminėti geradarių aukomis išleistas "Teviskės Aidai" Adelaidės numeris, kuriam medžiaga paruošė adelaidiškiai žurnalistas: J. Binkevičius ir P. Pusedris. Plačiai apžvelgtas Adelaidės lietuvių katalikų ir katalikiškų org-jų gyvenimas, jų darbai ir ateities užsimojimai.

MELBOURNO LIET. CHORAS, neseniai įsisteigęs, darniai gieda lietuviškų pamaldų metu. Chorui vadovauja neseniai iš Anglijos atvykęs muz. J. Juska.

Brazilija
DR. E. DRAUGELIS, gyvenęs i pensijos Sao Paulo, vietos lietuviams stud. at-kams paremti paaukojo 2000 kruizerių. Jis yra vienas pirmųjų "Ateities" žurnalo redaktorių 1911-12 m. ir ateitininkų organizacijos kūrėjų.

KONSTANTAS SALADZIUS, gyvenęs V. Libanosejo, sulaukęs 86 m. amžiaus, mirė spalio 5 d. Velionis buvo kilęs iš Vyžuonų kaimo; i Braziliją su šeima atvyko 1928 m.

PREL. P. RAGAZINSKIS suėjo 25 metai pastoracinio darbo Brazilijos lietuvių tarpe ir 30 metų kunigystės. Tuo dvi suaktyvės vietos lietuvių kolonijoj buvo gražiai paminėtos lapk. 26 d. pamaldomis V.ila Zelinos bažnyčioje ir pobūvių gimn. salėje. Prelatas lapkričio 15 grįzo i Braziliją iš kelionio po JAV ir Kanadą.

Griežti medžioklės įstatymai?
Jei kas skundžiasi, kad Kanadoje medžiogant reikia prisilaikyti begalės ivairių taisyklių, tai partarina pasižiūrėti i Europos kraštų medžioklės įstatymus. Pvz. Bavarijoj medžiogti gali tikrai sulaukė 18 m. amžiaus; prieš gaunant leidimą reikia išeiti šėsių mėn. medžioklės kursą, išlaikyti prieš visą egzaminatorių komisiją egzaminus ir tik po to galima už 50 DM gauti medžioklės leidimą. Be to, kad galėtų su šautuvu pasirodyti lauke, medžiogtojas privalo turėti \$35.000 apdraudą asmenims ir \$3.500 — turtui. Ir tai atliek medžiogti gali tik gavęs leidimą iš vietovės savininko ir pasisamdes vadovą. Prieš sandomas dar privalo gauti priėjimą iš vadovo. Kanadoj, palyginti, medžiogama pionieriškai, kur taisyklės žymiai laisvesnės.

SEVEN-UP

KIEKVIENAI

PROGAI

Varžybos dėl lėktuvų užsakymų
Atlanto S-gos valstybės planuoja didžiulį užsakymą pagaminti greitą sprausminį lėktuvą. n. naikintuvą, kuris galėtų be aerodromo ar iš labai mažo pakilti. Dėl užsakymo susirungė didžiausios lėktuvų bendrovės. British Aircraft Corp. susigrupavo su prancūzų Sud Aviation, Marcel Dassault, statytoja pagarsėjusio "Mirage" sprausminio naikintuvo, Finnaccanica — Italijos lėktuvų bendrove ir Dornier Werke — Vokietijos ir sudarė vieną frontą. JAV Republic Aviation Corp. susigrupavo su Fokker Aircraft —

Olandijos, Brequet — Prancūzijos, Fockewulf — Vokietijos ir dviem belgu bendrovėm ir sudarė antrą frontą.

Nors dar neaišku, bet į varžbas gali įstiegti ir Lockheed ir Boeing JAV, susigrupavę su kairiomis Europos bendrovėmis. Dėl transportinio lėktuvo pastatymo Kanados Canadair Ltd. ir de Havilland Aircraft praeitą mėnesį Atlanto S-gai išteikė planus. "Atlanto S-gos sprendimas dėl naikintuvo ir transportinio lėktuvo nebus paskelbtas iki 1962 m. kovo mėn.

Lietuvių Enciklopedijos Leidyklai
U Ž S A K Y M A S
Užsakau Broniaus Kviklio "MŪSU LIETUVOS" leidinį, kuris bus išleistas 3 tomiais, už \$30.00 kainą. (Pastaba: perkant pavieniui, vieno tomo kainą \$15.00).

(data) (parašas)
(pavardė, vardas ir adresas)

Paskutiniu laiku apie "MŪSU LIETUVĄ" buvo visuose laikraščiuose rašyta. Jei nepastebėjote, prašome rašyti mums, o mes Jums pasiūsime visas informacijas.

Pastaba: Lapelį iškirpkite ir pasiūskite šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija, 265—C—St., So. Boston 27, Mass.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

JAV LIET. BENDRUOMENĖ užbaigė savo veiklos pirmąjį dešimtmetį. C. Valdybos dabartinis sąstata: J. Jasaitis — pirm.inž. V. Adamkavičius ir St. Santaras — vicepirm., Z. Dailitka — izd., adv. A. Keželis — narys teis. reikalams, J. Ignatonis — narys šviet. r. ir K. Januška — sekr.

KORP. NEO LITHUANIA Čikagoj išrinko naują vyr. valdybą i kuria įėjo: St. Svedas, S. Adomaitienė, V. Mažeika, M. Simkus ir St. Virpsa.

KUN. ANT. SABALIAUSKAS, samleizietis misijonierius, po Kaledų išvyks dviems mėn. i Venezuela i Kolumbiją, kur visose lietuvių kolonijose praves misijas. Kolumbijoje aplankys salezių aprūpinamas rapsuotųjų kolonijas Agua de Dios — 4.000 rapsuotųjų ir Contractacion — 3.000 rapsuotųjų.

DR. R. SIDRYS per BALFo metinę vakariene prisituntė stambiausią auką — \$500. Pernai paaukojo \$300. Šio labdarinjo gydytojo asmenyje vargstantį lietuvių atrado užjaučiantį bičiulį.

A. KAREIVA Tėvams marijonams padovanuoją savo paties padarytą kilnojamaį altorių. Seniau Kareiva Čikagoje buvo uolus veikėjas. I Texas išsikėlė 1928 m. Dabar jis jau sulaukęs gražaus amželio — 81 m. Jo žmona — viena steigėjų Dariaus - Gireno posto pagalbinių moterų skyriaus, dukte Marilyn yra "Vyčio" žurn. red. padėėja.

A. VEDECKAS gavo prekybinės administracijos magistro laipsnį Syracuse, N.Y. un-te. Šiuo metu jis dirba Stamford, Conn. ir studijas tęsia Niujorko un-te.

B. V. MACIUKA, Connecticut un-to dėstytojas, yra pakviestas kaip Rusijos ir sovietikos žinovas i profesorių sąstatą dalyvauti televizijos programoje "Understanding Russia".

B. GAIDŽIUNAS, "Dirvos" vyr. redaktorius, lapkr. 25 d. atšventė 50 m. amžiaus sukaktį. Jis yra baigęs Dotnuos ž. ū. akademią, redagavęs "Jaunąjį ūkininką" ir kt. laikraščius, parašęs keletą knygų, nacių kalintas kaip politinis kalinys.

JURATE NAUJALIENE - PENCY-LAITE iš Australijos atvyko gydytis i Niujorką. Prieš penkeris metus ji turėjo automobilio katastrofą, kurioje žuvo jos vyras ir ji pati buvo sunkiai sužeista.

N. SEMENAITE, studijuojanti Sao Paulo un-te, Brazilijoje, gavusi 3 mėn. vasaros atostogų keliauja po P. Ameriką. Bolivijoje aplankys savo profesore, dominikonė sesele, kuri steigia ten Rosary kolelijos padalinį. N. Semenaite yra čikagietė, gavusi valstybine Fulbright stipendiją ekonomijos mokslo studijoms užsienyje.

VYR. GEDRINKINIS, vad. E. Juknevičienės, surinko \$100 aukų lietuvių teisėlei Marijai, dirbančiai Peru misijoje.

STATO ORATORIJA. Los Angeles šv. Kazimiero choras, vad. B. Budriūno, pradėjo ruošti Dubois oratoriją, kurią numatoma pastatyti gėvėnės viduryje parapijos mokinių kolekciujam metu. Rekolėkijas vės marijonas Tėvas J. Vaskas.

AUDRONE GARBENYTE, baigusi Marijos augst. mokyklą, studijuoja kalbas. Ji yra laimėjusi žurnalistikos medali.

ST. ZYMANTO laiška išspausdino didžiausias Los Angeles dienraštis "Los Angeles Times". Ilgokame rašinyje Zymanas rašo, kad rusai i Suomiją veržiasi tais pačiais būdais ir metodais, kaip ir i Lietuvą, Latviją ir Estiją 1940 m.

A.A. DR. BR. BALENINŠKAS mirė Detroit. Palaidotas gruodžio 2 d. Jis buvo teisėju Kėdaimuose; vėliau Kaune ir Vilniuje vertėsi advokatura. Bendradarbiavo teisinėje ir kt. spaudoje. Turėjo tik per 50 m. amžiaus.

Australija
AUSTRALIJOS LB KR. VALDYBA pasiuntė memorandumą Australijos min. pirm. Menzies, kuriame nurodoma i Lietuvos padėti sovietinėje oku-

patijoje ir prašoma, kad Australijos delegatai JT ryžtingai keltų Lietuvos ir kitų pavergtųjų kraštų išlaisvinimo klausimą.

IS ANGLIJOS I AUSTRALIJA atsikėlė keturios lietuvių šeimos ir apsigyveno Brisbanėje.

KAT. MOTERŲ DR-JA Melbourne renka drabužius ir apavą Punsko lietuviams.

V. ŽILINSKIENE Canberros kapinėse pastatė skoningą paminklą savo a.a. vyru J. Juozui Žilinskiui.

J. VALTAS, lietuvis, dirba imigracijos ministerijoje, Canberroje, Jis neseniai tarnybos reikalais buvo išsiųstas i Bonegijos imigrantų stovyklą, kur išbuvo menesi laiko.

P. KAVALIUSKAS su žmona ir dviem dukrom i Canberra atvyko i Vokietijos. Viena dukterų apsisuto Melbourne. Vokietijoje gyvena Krefeld mieste, kur be jų dar gyvena 34 lietuviškos šeimos. P. Kavaliuskas su žmona turėjo atvykti savo lėšomis, tik už dukterų kelionę užmokėjo vokiečių šalpos org-ja.

IR ŠI KARTĄ SUOMIJA NENUSIGANDO

Taip Sovietų Sąjunga globoja Suomiją

Jungtinė Baltijos vartų apsauga

Tarp Atlanto S-gos valstybių, Danijos ir V. Vokietijos eina de-rybos dėl bendros karinės koman-dos Baltijos jūros vartams saugo-ti ir — karo atveju — uždaryti. UPI žiniomis, neseniai įvyko bai-giamoji konferencija, pirminin-kaujant britų generolui Pyman, dabartiniam Atlanto S-gos vy-riausiam vadui Europos šiaurės erdvėje. Prieita prie susitarimo, kurį dar turi patvirtinti Bonnos ir Kopenhagos vyriausybės bei Atlanto S-gos karinė komisija, kuri susirinks gruodžio viduryje Paryžiuje.

Susitarta, kad iš penkių Balti-jos jūros komandos vyriausių postų keturi priklausys danams, vienas vokiečiams. Baltijos jūros komandos pajėgos susidės iš vi-sų Danijos jūros, sausumos ir oro pajėgų — viso apie 44.000 vy-rų; iš vokiečių pusės priklausys: viena šarvuotųjų divizija, kaiku-rios oro ir jūrų lėktuvų pajėgos ir praktiškai visos vokiečių kari-nis laivynas, kiek jis pavestas At-lanto S-gai.

Bendra Baltijos jūros koman-da padės geriau saugoti Baltijos jūros vartus ir juos prireikus už-

Didžiausias laivas pasaulyje

JAV nuleido į vandenį didžiausią pasaulyje lėktuvnešį "USS Enterprise". Už iki šiol didžiausią "Queen Elizabeth" jis yra sunkesnis net 8000 tonų. Jo ilgis siekia net 1040 pėdų. Pagaminimas kainavo \$500 mil. Laivas varomas atominė jėga. Jis gali gaben-ti 100 įvairių sprausminių lėktu-vų ir bombonešių, kurie gali pa-kilti po du kas 15 sekundžių. Ato-minio karo atveju laivo igula ga-li save videnį užsidaryti ir tūo ap-sisaugoti.

Berlyno krizei aprimus Chruščiovas atsisuko į šiaurę. Ten yra 4 Skandinavijos valstybės, iš ku-rių dvi priklauso Atlanto S-gai: trečioji — Švedija yra kariškai stipri, bet neutrali. Fronto atida-rymui Chruščiovas pasirinko ket-virtąją — Suomiją, kuri oficialiai lieka dar neutrali, bet iš dalies už tai jau sumokėjo. Prezidentui Kekkonen susitikus su Chruščio-vo, pastarasis sutiko karines de-rybas atidėti, tačiau Suomijos vi-kaus politika jau pradeda for-muotis. Sov. Sąjungos norima kryptimi. Maskva pareiškė tole-ruojanti patį prezidentą, bet ne kitus politikus. Dėlto opozicija pasitraukė. Bet tai dar ne viskas. Pagal Sibiro susitarimą, Suomija yra atsakinga už Atlanto S-gos veiksmus Baltijos jūroje ir Skan-dinavijoje. Kitaip sakant, jeigu Norvegija ir Danija nepasielgs kaip Chruščiovas nori, Suomija turės už pasekmes atsakyti.

Faktiniai Suomija ir buvo tik pretekstas. Pagrindinis Maskvos kumštis yra nukreiptas prieš Norvegiją ir Daniją, kurios yra JAV sąjungininkės. Kitas tikslas — at-baidyti tas dvi valstybes nuo Eu-ropos ekonominės sąjungos. Kaip pranešama, Chruščiovas vis la-biau ir labiau rūpinasi ta bea-gancia ekonomine sąjunga, kuri pasidarė jam pavojingesnė už pa-čią Atlanto S-gą.

Iki šiol Atlanto S-gos silpna vieta ir buvo tas šiaurės sparnas Skandinavijoje. Dabar jau beveik sutarta, kad Atlanto S-gos karinės pajėgos ir laivai galės operuoti, vokiečių, danų ir norvegų vado-vaujami Skandinavijos vanden-yse. Aišku, kad Chruščioviui reikė-

jo griebtis kokios išeities. Skandinavijos valstybės, sovie-tų grąsinimų akivaizdoje, neparo-dė jokios baimės ir griežtai pasi-sakė prieš sovietų pasikėsinimus. Norvegijos užs. r. min. Lange Maskvoje pareiškė, kad Norvegi-ja ne negalvoja pasitraukti iš At-lanto S-gos. Tai esanti politinė realybė. Praejęs karas įrodė, kad taikos troškimas dar neapsaugo krašto laisvės. Aštriais Lange už-džiais Maskva liko nustebinta.

Kadangi visas Chruščiovo ma-nevras buvo motyvuojamas V. Vokietijos grėsme, tai ir Vokietij-os politikai reagavo. Vokietija reiškia simpatijų Suomijai, į jos laisvę ne nemano kėsintis, tačiau jiems keista, kad suomių tauta prezidentą Kekkonen po pasikal-bėjimo su Chruščiovu laiko savo krašto išgelbėtoju. Chruščioviui pavyko tokią nuomonę suomių tautoje sudaryti ir, žinoma, jeigu reikės, kitą kartą jam spaudimą padaryti bus daug lengviau.

V. Vokietija tą pramato ir, ži-noma, ruošiasi. Dėlto ir padidėjo

Antikomunistinės demonstracijos įkaito iki muštynių

Pranešimas iš Vokietijos

Prieš keletą savaičių Vakarų Vokietijos policija, teisminių or-ganų pavesta, buvo suėmusi žymų dabartinės Jugoslavijos politiką — prekybininką Lazo Vracaric. Šis jugoslavai II D. karo metu iš-pasaulį nužudė du vokiečių karius. Nuo to laiko vokiečiai jį buvo

vokiečių reikalavimai, kad jie ga-lėtų savarankiškai naudotis ato-miniais ginklais. Vokietijos gyny-bos ministeris Strauss pareiškė, kad karo atveju arčiausia Sov. Sąjungos yra Vak. Vokietija. No-rint apsaugoti savo laisvę, reikia turėti ir laisvas rankas visokius ginklus panaudoti.

Ar padėtis Skandinavijoje ir liks tokia pat, tebėra neaišku. Maskva turi galvoti kitokių pre-tekstų. Švedija, Danija ir Norve-gija neparodė baimės ir pasirodė kietas riešutas Maskvai. V. Vokie-tija dar su didesniu intensyvumu pradėjo pirkti iš amerikiečių ato-minius ginklus.

Jei Suomija buvo tik pretekst-as pabaiginti kitoms Skandinavi-jos valstybėms, tai tas žygis rei-kia laikyti Maskvai nepavykusiu. Kas atsitiks su Suomija, kai bus pareikalauta kitokių politinių ar karinių nuolaidų, šiandien tegali-ma spėlioti. Tai priklausys ne tik nuo pačios Suomijos, bet ir nuo kitų laisvų Europos valstybių.

V. K.

Antikomunistinės demonstracijos įkaito iki muštynių

Pranešimas iš Vokietijos

įtraukę į pajėskomųjų, nusikal-tusių žmogžudystę, sąrašą. Vracaric ir buvo suimtas, kai buvo at-vykęs V. Vokietiją prekybos tikslais.

Jugoslavijos vyriausybė pareiškė griežtą protestą, prikišdama "revanšizmą", "nacizmą", "naci-šką teisę" ir t.t. Vracaric esą joks nusikaltėlis. Jis praeitame kare priklausęs partizanų grupei ir bu-vęs net jos vadas. Kovose prieš vokiečius esą pasižymėjęs kaip narsus karys ir už tai yra net at-žymėtas.

Jugoslavijai į pagalbą atėjo ir kitų kraštų, net Vakarų valsty-bių, įvairūs propagandistai, griež-tai pasisakydami prieš V. Vokie-tijos elgesį.

Vokiečiai paleido Vracaric. Esą čia įvykusi klaida, nes vokiečiai nežinoję, jog Vracaric nužudė vokiečius kaip partizanas. Jo su-ėmimą apgailestavo ir pareiškė, kad pasizada sumokėti jam visus nuostolius, susijusius su jo su-ėmimu.

Nežiūrint tokio vokiečių mosto santykiai tarp Jugoslavijos ir V. Vokietijos liko žymiai paastrėję. Antrasis santykių paastrėjimas pasireiškė po netikėto įvykio lap-kričio 25. Tą dieną Stuttgarto mieste turėjo įvykti iš Jugoslavi-jos atvykusio liaudies ansamblio kroatų dainų ir šokių koncertas, skirtas V. Vokietijoje dirban-tiems Jugoslavijos darbininkams. Tokiu darbininkų, atkeliavusių specialiai darbams iš dabartinės Jugoslavijos ir remiančių Tito valdžią Stuttgarte yra apie 400.

Bet senieji Jugoslavijos emigran-tai — antikomunistai ta proga su-ruošė antikomunistinę demon-straciją. Joje dalyvavo apie 200 an-tikomunistinių jugoslavų, dau-giausia kroatų, suvažiavusių iš Baden - Wuertembergo ir kitų V. Vokietijos kraštų. Demonstrantai, atžygiavę iki numatyto koncerto salės, išskleidė plakatus su įra-sais kroatų ir vokiečių kalba: "Ti-to yra nusikaltėlis", "Salin komu-nizmas!", "Žmogžudys Vracaric turi būti nuteistas", "Kardinolas Stepinac dar gyvas" ir kitus. Pra-dėjus į salę rinktis jugoslavams darbininkams, tarp jų išimais demonstrantai. Salės priegauose demonstrantams pradėjus šū-kauti prieš Tito ir komunizmą, įvyko aršios muštynės. Tik po 45 min. gausūs vokiečių policijos bū-riai tepajėgė sulaukyti "kauty-nės". Vienas jugoslavas antiko-munistas, sunkiai sužeistas peiliu ir krūtine, paguldytas ligoninėn. Peiliu dūrė vienas Jugoslavijos konsulato Miunchene tarnauto-(Nukelta į 9 psl.)

Kita savitarpinės karinės gyny-bos organizacija, atsiradusi iš ko-munistinės ekspansijos yra Vidu-rio Rytų Sąjunga — CENTO. 1955 m. Britanija, Iranas, Irakas, Pakistanas ir Turkija, norėdamos apsaugoti save nuo komunistų, pasirašė sutartį, pavadintą Mid-dle East Treaty Organization — METO, dar žinoma Bagdado Są-jungos vardu. 1958 m. Irakas, ku-rio sostinė Bagdade buvo šios or-ganizacijos centras, po revoliucijos, pasitraukė iš sąjungos. Tada METO savo vyr. būstinę perkėlė į Turkiją ir pakeitė savo vardą į Central Treaty Organization — CENTO.

JAV nėra šios sąjungos narys, uors bendradarbiauja su ja kari-nės gynybos reikaluose. CENTO nariai taip pat bendradarbiauja pastangose pakelti švietimo ir ekonominę gerovę.

Tarpamerikinė sąjunga — RIO yra pati gausiausia: apjungia 21 kraštą — JAV ir 20 Pietų bei Vi-durio Amerikos valstybių: Argenti-ną, Boliviją, Braziliją, Čilę, Kolu-mbiją, Kosta Riką, Kubą, Domi-ninkonų Respubliką, Ekvadorą, El Salvadorą, Gvatemalą, Haitį, Hondurasą, Meksiką, Nikaragvą, Panamą, Paragvajų, Peru, Urug-vajų, Venezuelą.

Ši sąjunga buvo sudaryta 1947 m. Inter-American Treaty of Re-ciprocal Assistance vardu.

Patį mažiausia nariais sąjunga vaidina ANZUS vardu. Ja suda-ro tik 3 valstybės: Australija, N. Zelandija ir JAV. Šis vardas su-darytas iš valstybių pavadinimų pirmųjų raidžių: A—Australija, NZ—Nauji, Zelandija, US—JAV. Ši sąjunga sudaryta 1951 m., pa-sižadant karinę paramą, jeigu ku-ri nors iš šių valstybių būtų už-pulta Ramiojo vandenyno srityje. Salia minėtų sąjungų, kurios apjungia valstybių grupes, JAV yra sudariusios ir atskiras kari-nes sutartis su šiomis valstybė-mis: Filipiniais, Japonija, P. Ko-rėja ir Tautine Kinija.

Edv. Sulaitis

"TŽ" neišeis

pokaldinę savaitę. Pirmasis 1962 m. nr. išeis sausio 4 d., ketvirtadienį po N. Metų. Skelbimus, korespondencijas, pranešimus ir kitus raštus, skirtus tam nr. prašome at-siųsti redakcijai iki š. m. gruodžio 27 d.

Mielas Jonai!

Mirus Lietuvoje Tavo mylimai žmonai
A. + A. P. LISAUSKIENEI,
nuosirdžiai užjaučiu ir savo liūdesį jungiu su
Tavoju liūdesiu ir didžiuoju skausmu A. Saulis

"Varpo" choro nareii
ADAI ŽALKAUSKAITEI,
jos mamytėi Čikagoje mirus,
nuosirdžiai užuojautą reiškia
"Varpo" dirigentas ir choristai

Mirus Lietuvoje broliui,
nuosirdžiai užjaučiame
p. VIKTORĄ DAILYDĘ ir jo šeimą —
Stančikai

Mylimai žmonai ir motinai
A. + A.
STEFANIJAI VALTIENEI mirus,
jos vyrą Antaną, dukterį Aleksandrą Grincevičienę
ir jos šeimą
nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —
V. ir V. Treigiai

A. + A.
KAZIMIERUI BALTRUKONIUI staiga mirus,
jo žmonai p. Baltrukonienei, dukteriai Janinai, žentui Sta-siui, velionies broliui Petriui, brolienei Monikai ir visiems
giminėms Lietuvoje, reiškiamo giliausią užuojautą
Irena ir Stasys Juškevičiai

Liūdintiems dėl brangaus
A. + A. KAZIMIERO BALTRUKONIO mirties
— žmonai, brolio Petro ir Bubulių šeimoms,
reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime
Kvedarai

A. + A.
KAZIMIERUI BALTRUKONIUI mirus,
žmonai Petronėlei, dukteriai Janinai, broliui Petriui
ir kitiems giminėms reiškiamo nuosirdžiai užuojautą
E. ir B. Sopiai

Netikėtai mirus
A. + A. KAZUI BALTRUKONIUI,
jo žmonai Petrei, dukrai Janinai,
žentui Stasiui, broliui Petriui, anūkams ir giminėms
skausmo valandoje gilią užuojautą reiškia
S. Juozapavičius
I. ir V. Penkauskai
G. ir B. Trinkai

TRANSATLANTINIS
KABELIS TARP MONTRE-
ALIO IR LONDONO užbaigtas šį
rudenį. Telegramą iš Montrealo
i Londoną bus galima pasiųsti
8 skyrių. Per paskutinius 10 me-
tų iš 100 mokinių, pradėjusių
lankyti mokyklas, net 37 iškrito
nepasiekę X skyriaus. XII sky-
riuje iš to šimto liko tik 34 ir
XIII skyrių baigia tik 15. Iš bai-
gusių 9 pradeda lankyti univer-
sitetą, iš kurių 6 jį baigia.

JAUNIMO NESIDOMEJIMAS

MOKSLU metai iš metų di-

dėja visoje Kanadoje. Iš visų Ka-
nados bedarbių 70% nėra baigę
8 skyrių. Per paskutinius 10 me-
tų iš 100 mokinių, pradėjusių
lankyti mokyklas, net 37 iškrito
nepasiekę X skyriaus. XII sky-
riuje iš to šimto liko tik 34 ir
XIII skyrių baigia tik 15. Iš bai-
gusių 9 pradeda lankyti univer-
sitetą, iš kurių 6 jį baigia.

CANADA

Daugiau kaip pusė milijono
asmenų tapo

KANADOS PILIEČIAIS

nuo to laiko, kai 1947 m. įsigaliojo Kanados
Pilietybės Aktas.

Vien tik 1960 m. daugiau negu 60.000 imigrantų yra davę ištikimybės prie-
saiką ir tapę pilnais Kanados bendruomenės nariais.

Šiuo maloniai kviečiami visi naujai atvykusieji, legaliai priimti i šį kraštą
kaip imigrantai prieš ketverius metus ir devynis mėnesius, NIEKO NE-
LAUKIANT paduoti prašymus Kanados pilietybei gauti.

Pasinaudokite visomis teisėmis ir privilegijomis pilno Kanados bendruome-
nės nario: —

- teise balsuoti
- teise gauti Kanados pasą
- teise į valstybinę tarnybą
- teise turėti pilną balsą Kanados viešo gyvenimo reikalų tvarkyme.

Pilietybės blankai gaunami pas Pilietybės Tarnautoją, artimiausiame Apy-
gardos ar Apskrities Teisme ar Pilietybės Įstaigoje, Ottawoje.

ELLEN L. FAIRCLOUGH
Pilietybės ir Imigracijos Ministeris

52-16

Svarbus pranešimas
automobiliu, vairuotojams!

STENGIANČIS ISVENGTI NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ IR APSAUGOTI
GYVYBES KALEDŲ SVENČIŲ LAIKOTARPJE, ISTATYMAS
IPAREIGOJA ORGANIZACIJAS DARYTI GALIMAS PASTANGAS
SŪSTABDYTI VAIRUOTOJŲ GERIMĄ.
GIRTI VAIRUOTOJAI PRIVALĖS EITI I DABOKLĖ.
SUMOKETI DIDELES PABAUDAS AR NETEKTI VAIRUOTOJO
LEIDIMO.

Padėkite padaryti šias šventes saugias.
Negerkite kai važiuojate.
Važiukite ir eikite su ypatingu atsargumu!

METROPOLITAN TORONTO TRAFFIC SAFETY COUNCIL

Feljetonas

DAKTARĖ SU AUKSINE GARBANA

Balys J. Arūnas

— Ana, — sako man vieną dieną Barbora, — žmonės žvilgančiais automobiliais važinėja, raudonų plytų bangalauvoje gyvena ir iš kristalinių čerkų francuską konjaką moka, o tu perkreiptomis žiaunomis vaikštai ir pamidoro nebeįkandai! ... Galtum susidėti naujus dantis. Dėl to ubagai neįsisėmė. O dabar nei šis, nei tas; kai prasižioji, net baisu darosi. Atrodo, kad patys pragaro varčiai atsivėrė! ... Prieš žmones gėda ir aš net nežinau, kaip tu pats kientiesi ... Plikas, bedantis, dar trūksta, kad apslūbtum, tada jau aš tučiąu tokį vyrelį, kad prieš visą parapiją reikėtų rausti! ... Jeigu jau patsai apkerpėjai, tai nors man gėdos prieš žmones nedaryk! ...

Va, piliečiai, kai žmona pradeda taip kalbėti, tai be jokios abejonės ir pačiam Mykolui Arkanjeliui nervai užkaistų.

— Barbora, — sakau, — tu nuostok niekus pliaukšti! ... Užtenka man tavo pasaku. Jeigu tau nepatinka mano bedantė, tai pasieškok geresnės. O atmeni, prieš 20 metų, ten Tubausuose, prie jazminų krūmų alpai ir krūžiuojais, kad gražesnių dantų ir akių kaip mano nėra visame sviete. O dabar, mat, kaip pragaro žiotys! ... Išponejai nesvietiška! ... Šiame krašte niekas ir dantis nežiūri, pinigine čia svarbu, o ne dantis! Gali gerklę tarytum rėty pirštu makaloti, bet jei pinigine netuščia, visi tave gerbs, o jei dantis turėsi kaip karoliukus, bet kišenėje vėją švilpau, tai kiekvienas pemu tave ir buroklus pasius! ... O be to, tokiame amžiuje, kai jau po pakinkliais rasoja, nėra jau daug tu progų dantis rodyti! ...

— O je, — šnypščia Barbora, — kas tave perkabės! Tu vis ant savo ... Vaikščioi atvėpęs savo bedantė! Svetą linksmink! Savo simpatijai ir meilei Laiminei pasisakyk, kad tiktai du krūminius teturi! Gal daugiau tave pamils! ... Man tai nei šilta, nei šalta, aš tik tai gero tau noriu, protėgiui patarti trokštu! ... Ir parodydama, kad tuo reikalu betkokios diskusijos baigtos, trenkė durimis ir išbėgo į virtuvę.

O mano krūtinėje, tamstos, verda, kunkuliuoja, kaip šūtinamų bulvių puotė. Vadinasi, šobos nori svetą valdyti! Ko gero burnoje teatras itaisys. Išsižiojai, o ten angeliukai su šilkiniais sparneliais kazoką šoka! Linksmybė pačiutei neapsakytą ... Ne, moč, to nebūs! Galva ant pečių turiu, duona uždirbu ir tu manęs už nosies, tarytum nukaršusi katina už uodegos, netampysi! ...

Taip, tamstos, po to lyriško pokalbio mes tris dienas nesikalbam.

Nei labas, nei sudiev. Gyvenimas darosi pilkas kaip cementas. Norėtusi su kuo nors žodžiu persimesti, o Barbora, brolyčiai, kaip suomiško granito statula.

Emiau galvoti, kad gal reikia moteriškai nusileisti. Tiesą sakant, su tais dviem krūminiais kol sudoroju lančą, tai nebelieka laiko nei parūkyti. O čia, kaip tyčia, labai tolima mūsų gimnastikos dantų daktarė pasidarė. Zandikaulius rakinėja, visokiausios veislės naujus dantis istato ... Galvoju, nueisiu ir pasitarsiu, kas daryti. Juk su daktaru, taip kaip su kunigu: pasikalbėjai ir sventa. Kaip į vandenį. Garsas po parapiją nepasklis. Nėra ko čia bijoti ...

Ale, kaip dabar prisimenu, iš prigimties turėjau sveikus dantis, bet visokio plauko kvarabos juos sunaikino. Dar pusberniui būnant, per vakarūs Pumpėnuose su svetimos parapijos bernais susitumdė. Žinoma, dėl mergu. Taip, vienas pakruojietis man su "pitka" ir marmuzę spyrė ... O "pitka", tai tamstos, caristiška dviejų svarų voga pritaista ant sprandžinos. Išleidžia tu prietaisą ir rankovę ir, brolyt, tik ranka užsimoja, o toji "pitka" kerta, kaip karališka armota! ... Va, mane kaip pasveikino su ta "pitka", tai visi priekiniai dantis ir pajudavo. O čia tuojau po karo, nei tu daktarų, nei vaistų. Nuėjau pas amžinatilsi Kasperiną ir sakau:

— Dedė arklis ir kiaušes nuo visokių iškadų išgydai, sakyk, kas su dantimis daryti? ...

— Prasižioi, vaikel! — sako Kasperinai.

Pagraibė pirštais, nagu paduk-seno ir sako:

— Nieko nebus bijūnėli! ... Nuo koto visi nukirsti. Reikia išrauti, o tai dar užsironys ir kalbos gali netekti! ...

Taip ir išlupinėjo. Su virvele. Užneria, liepia užsimerkti ir kad jau truktelis, tai saldumas kulnus pasiekia!

O per paskutinį karą prie vokiečių tris šoninius išjudinau. Su koltietu. Žinote, germanai viską buvo suriję ir su maistu striuka pasidarė. Gyvenau tada Vilniuje. Per gerus žmones sužinojau, kad va ten ir ten, tokiom tai dienom galima gauti koltietų ... Nuleikiu drebančia širdimi. Kaip į pasimatymą. Valgykla, kaip valgykla ir padavėjos su baltais kvartukėliais ir musės languose žirzė ir kopūstų rauku atsiduoda.

— Aš koltietų ... — sakau padavėjai.

O jinai:

— Ponas, ne taip garsiai! ... Čia nelegalus reikalas. Mes tik sa-

viems žmonėms ... Ir tiktai po vieną. 15 markelių iš anksto ... Dvi bulves pridėdame.

— Gerai, — sakau, — Pupu-liuk. Va pinigai ... Bulvių kad ir nebus, nesvarbu, tik koltietą gal didesni parinktum ...

Tai tasai kvartukuotas angelukas ir atnešė man koltietą. Pailga tokį. O kvepia, brolyčiai, kad net saldu ant dūšios darosi!

Tai žinote, tamstos, aš jau kad kasiu tą koltietą ir tiktai žarijos akys pasipylė! Velniai, kaulą didžiausia mėsele aptinkavo ir vadinasi koltietas, 15 markių mokė! Ir tiktai šiam žmogui! ... Trys šoniniai dantis, kaip tvoros stankietai, ir šonus išvirto. Po kelių dienų juos išspjoviau. Rodosi, netoli Gedimino kalno ...

Na, o paskui laikas ir rūpesčiai kitus dantelius sudilino.

Taigi, vieną vakarą aš nuselinu pas savo giminaite — dantiste. Susigūžiau laukiamajame ir nė mirkt. O tasai laukiamasis, kaip amžinatilsi mūsų parapijos kauninko salonas: ir palmė kertė, ir paveikslai ant sienų tokie nematyti, ir staliukas su lotyniškomis knygomis. O už sienos girdisi toksai užimas, lyg kas maltų salyklą su naujai išplaktomis girnomis.

Pagaliau pasirodė ir panele daktarė. Pasisveikina, tokia nepuiki, vis, mat, mokyta žmogus. Net ir apie Barborą pasiteirauja ... Kabinete mane į tokią blizgancią kėdę pasodina. O čia lempos visokios šviečia.

— Išsižioi! — sako daktarė ir pasilenkia ties manimi. Aukštin plaukų garbana jai krenta ant baltutės kaktos, žydi lūpos bijūno raudoniu. Akys tokios šilkiniai mėlynos. Ir, vadinasi, tu žmogau išsižioi prieš tokį angelą ... Prakaišas bėga nugara ir blauzdas mėslungis ima raityti. Praveriu lūpų kamputį, kaip kiškis kaudamas sušalusį kopūstlapį.

— Ne, ne, daugiau prasižioi! — ragina jinai, o mano akys tiktai daktarės auksinė garbana žaizduoja ... Mintyse persisėgnoju ir visu platumu išsižioju. O jinai pirščiukais brauko po sukerpėjusius smegenis ir galvutę purto:

— Blogi reikalai, bet kaip nors sutvarkysime ... O kaip kvėpuoji, išsižiojęs ar per nosį?

— Darbe tai lakstau išsižiojęs, panele daktarė, namuose būnu daugiau susičiaupęs. Žinote, Barborelė turi charakterį ir man ne daug yra progų prasižioi.

— O dantis dažnai valai? — vis kamantinėja mane daktarė.

— Išpažinties eidamas niekada nepamirštu pabrūžinti, — sakau, — o šiaip jau kur čia darbininkas žmogus, kaip kokia artistė, dantis

blizginsi. Ir dar tokio amžiaus su-laukus ...

Nu, tai, tamstos, žinote, toji daktarė, su auksine garbana, per kelias savaites mano dantis ir sutvarkė. Dantų falsų įstatė, su sidabriniais kabliukais prie šaknų ir nuotrupų pritvirtino. Dabar pilna burna dantu. Kaip devyniolikmečiui. Valakiškus riešutus kramtyti galiu. Netiktai prieš Barborą, bet ir pati policijos viršininką nebijau išsižioi! ... O Barbora vistik nepatenkinta:

— Negalėjai jau tu, kelme, vi-są naują garniturą įsidėti! Žinoma, vis negerai ...

"ŽEMAIČIO ŠNEKOS"

J. GOBIS

Nidos leidykla 1961 m. išleido Igno Končiaus "Žemaičių šneku" 2 tomus — 523 psl. romano formatu. Pirmojo tomo turinį sudaro "Gyventojai" — savininkai, "Sodybos" — gyvenimo eiga, "Gyventojai — samdiniai" ir "Pats gyvenimas", antrojo tomo — "Apilinka", "Pramogos" ir "Savybės". Turinys rodo, kad tai etnografiška knyga; joje smulkmeniškai aprašomi žemaičių papročiai, jų gyvenimo būdai, socialiniai santykiai, charakteris, trobesiai, keliai, tiltai ir kt. Knygos autorius turi nuostabią atmintį ir prisimena bei užrašo net tokias smulkmenas, kurios nėra žemaičiams būdingos ir be reikalo didina knygos balastą. Taip pat ir autorius didaktiškos pastabos nelimpa prie širdies. Knyga gali būti miela ir idomi tik senesnio amžiaus žmonėms; mūsų jaunimas už Lietuvos ribų yra sumiestėjęs, todėl jam ši knyga, aprašanti žemaičių gyvenimo primityvumą, negali būti patraukli ir negali stiprinti jo patrijotiškų sentimentų. Be to, daug etnologinių klausimų yra Lietuvoje geriau, moksliskiau išspręsta, negu Ig. Končiaus "Šnekoje". Prieš išleidžiant šią knygą reikėjo atsidėjęs perskaityti Liet. Mokslų akademijos istorijos instituto parengtą knygą "Is lietuvių kultūros istorijos" (2 tomai 670 psl. didelio formato) ir nekartot, kas toje knygoje moksliskiau nušviesta, negu "Žemaičių šnekoje". Ign. Končius savo knygoje dukart pacitavo žemaičių patarlę "Senas nelepęs, jaunas nelinksmas — tokius pakarti". Lyg bijodamas to "pakorimo", autorius šioje knygoje plepa iš peties; ypač jis plepus, kai paličia katalikų religiją bei jos praktiką Žemaičiuose ir žemaičių psichologiją; pirmąjį jis stengiasi pažeminti, o antrąjį — išaugtinti. Stai, pvz. I t. 44 psl. rašo: "Ir Mergelė Šventoji 1957 m. tebuvo priimta su kūnu ir dangu ir pačiam Jėzui mas sušalusį kopūstlapį."

— Ir Mergelė Šventoji 1957 m. tebuvo priimta su kūnu ir dangu ir pačiam Jėzui mas sušalusį kopūstlapį."

— Ir Mergelė Šventoji 1957 m. tebuvo priimta su kūnu ir dangu ir pačiam Jėzui mas sušalusį kopūstlapį."

— Ir Mergelė Šventoji 1957 m. tebuvo priimta su kūnu ir dangu ir pačiam Jėzui mas sušalusį kopūstlapį."

— Ir Mergelė Šventoji 1957 m. tebuvo priimta su kūnu ir dangu ir pačiam Jėzui mas sušalusį kopūstlapį."

— Ir Mergelė Šventoji 1957 m. tebuvo priimta su kūnu ir dangu ir pačiam Jėzui mas sušalusį kopūstlapį."

— Ir Mergelė Šventoji 1957 m. tebuvo priimta su kūnu ir dangu ir pačiam Jėzui mas sušalusį kopūstlapį."

— Ir Mergelė Šventoji 1957 m. tebuvo priimta su kūnu ir dangu ir pačiam Jėzui mas sušalusį kopūstlapį."

KULTūros IR KNYGŲ PASAULYJE

1962 m. UŽ LITERATŲ bus paskirtos 6 premijos \$4,500 vertės: "Aidu", "Atėities", "Draugo", "Dirvos", "Liet. Rasytojų Dr. Jos ir Vinco Krėvės fondo."

NEO LITHUANIA išleidžia sukaitytinį leidinį, 1962 m. lapkričio 11 d. sukaks 40 metų nuo įsteigimo tuometiniam Lietuvos un-te. Pasizadėjo straipsnius: dr. J. Puzinas, dr. J. Balys, arch. J. Mulokas, dr. V. Cepas, A. Augustinavičienė, dr. B. Nemickas ir kit. Redakcinė komisija: dr. B. Nemickas, P. Ališauskas, A. Diržys ir A. Sodaitis.

"AR PASAULIO KOMUNIZMAS SUGRIUŠ?" Tokia antraštė V. Vokietijoje išėjo knyga: Stefan Yowev "Bricht der Weltkommunismus zusammen?" Verlag Fritz Schlichtenmayer, Tuebingen-Neckar, 256 psl., 1961. Dėstomi ypac komunistinės ideologijos dalykai, tačiau ir i istorinius įvykius žiūrima pro šių dienų prizmę. Kaikur, pvz., skyriu "Genocido nusikaltimai", liečiami ir Pabaltijo kraštai (202-203 psl.). Knyga baigiama šūkiu: "Viso pasaulio tautos — vienyki-tės (prieš pasaulio komunizmą)". E.

DAIL. A. DOMSAITIS, klaidpiedis, eina 85 m. amžiaus, dabar gyvena Afrikoje; yra kūrybingas ir dalyvauja moderniojo meno parodose.

LIETUVOS VYČIU choras, diriguojamas Fausto Strolis, pirmą kartą aliko nauja, paties dirigento parašyta, kompozicija — Kaledų giesmę Cikas Liet. Dienos programoje.

DR. B. CIPLIAUSKAITE, profesoriaus J. Madisono universitete, Wisconsin, paugštinta i "assistant professor"; septyniems mėnesiams išvyksta specializuotis i Europą.

OLANDŲ SAVAITRASTIS "Katholieke Illustratie" gavo iš Lippincott leidyklos teises atspausdinti serijomis visa Armonienės išgyvenimų istoriją "Palik ašaras Maskvoje".

A. RUZANCOVAS, Bibliografinės Tarnybos vadovas, yra paruošęs spaudai išsamia lietuvių katalikų spaudos bibliografiją tretyje. Tai storas, gerai dokumentuotas ir labai atidžiai paruoštas leidinys, rodąs, kaip plati ir turtinga yra lietuvių katalikų spauda tretyje.

M. IR A. RUDZIAL Jaunimo Centru Cikasgoje paskyrė \$100 auks.

"ZINTIS" — latvių meno, literatūros ir mokslo žurnalas anglų kalba leidziamas Cikasgoje kas 3 mėn. Vyr. redaktorius — Hugo Atoms. Bendradarbiauja jaunosios lietuvių kartos ateiviai.

4 nr. yra vertingu straipsnių, novelių ir poezijos; iliustruotas dail. Vytauts Vito Simonio tapyba. Prof. dr. L. Slaucietas raso apie Antarktiką, V. Baltina — apie latvių liaudies meną. Žurnalas eina antrus metus.

Atominiai spinduliai ir nuosėdos: pavojingi?

Kiekvienas žmogus ir be atominių bombų gauna tam tikrą kiekį atominių spindulių, kurie tautybių savybes priskirdamas savo mylimiems žemaičiams. Pvz. "Tiriamasis žemaičio protas gilesnis už primetamąjį per pamokslus, maldaknyges, laikraščius", I t. 266 psl. Argi žemaitis pažangesnis ir protingesnis už augštaitį, dūka, zanavyką? "Visdėlto žemaitis turi jautrią širdį", II t. 187 psl. Argi širdies jautrumas yra vien žemaičių būdingas? "Toks jau buvo sunkus žemaičio gyvenimas nuo pat žilos senovės iki paskutinio laiko", II t. 215 psl. Argi žemaičių gyvenimas sunkesnis negu augštaičių, dūku, zanavyku, kapsų? II t. 219 psl. rašo: "Senoji žemaičių tikyboje viskas buvo savo, nieko atneštinio". Argi Perkūno garbinimas neatneštinis? Ir net pats pavadinimas "Perkūnas", o ne "grausmas" ar "griaustinis" yra slaviškas, o ne žemaitiškas. "Žemaičiai sako, kad dangus negali būti nei apskaitas, nei aprašytas", II t. 167 psl. Argi tai žemaitiška, o ne universaliai katalikiška?

Vienur autorius eina koja i koja su marksizmu, kitur su antise-mitiniu rasizmu. Žydo Suvalio žodžiais jis aiškina, kad žydams reikia pogromų, nes kitaip jie asimiliuos, todėl Suvalas džiaugėsis, kad Hitleris žydus spaudžia. Kuriam galui autorius cituoja kvailo žydelio žodžius, jei iš viso toks Suvalas taip kalbėjosi? I t. 45 psl. rašoma: "Žydu tikyba — žemiško gyvenimo ištata, higiena ir t.t." Tai yra neįsmanancio nuomone apie žydu tikybos charakteristiką. Žydu tikyba yra pagrasta Senujų Testamentu. "Per akis krikščionių apgauti žydui ne griekas", teigia Ig. Končius I t. 41 psl. Kuo šis teiginys įrodomas?

Apie žydus, kaip ir apie katalikus Ig. Končius priplepėjo daugybę iškreiptų faktų ir fantastikų pakaltinimų, tad jo knyga tegali būti miela tik tam tikros ideologijos žmonėms. Katalikam ši knyga nepriimtina.

KANADOS UNIVERSITETAU nutarė prašyti pr ateinančius 5 metus iš federacinės valdžios \$100 mil.

CIURLIONIO GALERIJA, Cikasgoje, neseniai įsigijo šešis grafikos kūrinius: T. Valiaus "I žemaičių kalvąriją", Fabrike, "Badas", V. Rato "Tinklai", "Rutkampis", A. Staneikos "Rūpinto jėlis. Dabar meno kūrinių lėndre yra 49 liet. dailininkų 71 kūriny, skirtas Nepr. Lietuvis.

PEL. M. KRUPAVICIUS peržiūrėjo Br. Kvickio veikalą "Mūsų Lietuva". Sūduvos vietovių aprašymus ir padarė visą eilę pastabų, papildymų, pataisų. Jis yra gies Balbieriškio apylinkėse ir didžiausią savo gyvenimo dalį praleido Sūduvoje. Taigi, yra gerai pažinęs daugelį šios Lietuvos srities miestų, miestelių, bažnytkaimių.

PROF. S. KOLUPAILOS straipsniu susidomėjo Indija. Kalkutoje leidziamas žurnalas "The Port Engineer" 1961 m. nr. 2 perspausdino ištisai prof. S. Kolupailos straipsnį "Water measurements and power plants", kuris buvo pėrnai idėtas prancūzų žurnale "La Houille Blanche", Grenoblyje, prancūzų ir anglų kalbomis lygiagrečiai ir papuoštas 12 portretų žymiausių šios rūšies specialistų.

J. KREIVENAS, muzikas, mokytojas ir visuomenininkas, gimusio 2 d. Cikasgoje, Jaunimo Centre skaitė viešą paskaitą ir suruošė parodėlę apie "Lietuvių muzikos ištaką svetimiesiems".

Atsiūsta paminėti

Antanas Baranauškas, Anykščių Si-lėlis. 1961 m. Minėdama 100 metų sukaktį nuo pirmojo "Anykščių Si-lėlio" pasirodymo išleido Romuva, 507 5th Ave. (3rd Floor), New York, N.Y. Iliustravo dail. Pr. Lapę, paaiškinimus parašė V. Maciūnas. Kietais medžiagiais viršeliu, labai gražiai išleistas leidinys. Puiki dovana švenčių progoms. 106 psl., didelio formato. Kaina \$5.

Moteris, nr. 4 (25), spalio-gruodis, 1961 m. Turiny: Br. Markaitis, SJ, Kristaus iškūnijimas šeimoje; J. Matulionis, Sibiro lietuvių maldos Kaledų šviesoje; D. Petrutytė, Dvasios gemalas arba iškūnijimas; Dr. Paplauskas, kienė-Ramūnienė, Moters ir vyro psichologiniai bruožai; S. Narkelūnaitė, Mano kelionė i Vilnių ir t.t. 37 psl. Vieno numerio kaina 75 cent.

Aidai, nr. 9, 1961 m. lapkričio m. Turiny: kun. dr. Celičius, Dvasinis Juozas etinė plotmė; A. Vaičiūlaits, Pradas Tysslaiva; Pranas Brazys, MIC, "Mater et Magistra" užmojis ir gairės; J. Brazaitis, Marijos Pečkauskaitės raštų prasmė šandien; dr. A. Sapoka, Seniausios Lietuvos sostinės klausimas ir t. t. K. Čiurlionio, A. Galdiko, J. Paukštiečės, D. Burčo, V. Vizgirdos iliustracijos.

Laikšai lietuviams, nr. 11, 1961 m. gruodžio mėn. Turiny: J. Janonis, Mūsų didieji uždaviniai; A. Grauslys, Mūsų laimė čia galima ir t.t.

Sv. Pranciškaus Varpelis, 1961 m. nr. 12, gruodis.

ACEN News, No 79, October 1961. A monthly review of the activities of the Assembly of Captive European Nations.

maistas, nuplovus apkrėstas dulkes, yra galima vartoti. Jas galima nuvalyti nuo drabužių kaip paprastas dulkes. Žinoma, tik ne pačias smulkiąsias, kurių jau akimi neįžiūrimė. Apkrėstus drabužius patariama išmesti.

Nuosėdose yra kenksmingų cheminių medžiagų, iš kurių dažniausia girdime "strontium 90". Tai cheminė medžiaga, kuri yra spinduliavimo šaltinis.

Beveik visi tos srities mokslininkai pripažįsta, kad tie atominiai spinduliai nėra taip pavojingi, kaip žmonės įsivaizduoja ir ne laimės atveju nuo jų apsisaugoti galima. Net paprastame pastate, jeigu jis nebus sugriautas sprogimo, pavojus apskrėsti sumažėja 50%, o namo rūsy — iki 250 kartų. Žinoma, jeigu nesugrius namo viršutinė dalis. Tad patartina turėti maisto atsargas dėžutėse. Taip pat svarbu turėti užtektinai vandens uždaruose induose.

V. K.

Mohawk Furniture LTD.

137 RONCESVALLES AVE. 2448 DANFORTH AVE. Telefonas 537-1442 Telefonas OX. 9-4444 Atidaryta nuo 10 val. ryto Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. iki 9 val. vakaro.

NAUJOS KRAUTUVĖS ATIDARYMO PROGA PARDUODAME PIGIOMIS KAINOMIS ĮVAIRIAS PREKES:

• Pittsburg dažus (ribotas spalvų pasirinkimas) normali kaina nuo \$6.95 iki \$13.95 — dabar \$1.99 iki \$2.99

• sofos, normali kaina \$150 — dabar \$50

• sofų sekcijos, normali kaina \$125 — dabar \$35

• kėdės, normali kaina \$45 iki \$100 — dabar \$15 iki \$45

ir daugybę kitokių dalykų, kurie per eilę metų užsiliko sandėlyje. Dabar parduodame žemomis kainomis norėdami užleisti sandėlyje vieta. Visos prekės naujos ir gerame stovyje. Daugybės dalykų labai ribotas skaitis.

Sios prekės parduodamos tik 137 Roncesvalles Ave. krautuvėje. Taip pat turime daugybę prekių paskutinės mados, kurios specialiai nupigintos naujos krautuvės atidarymo proga.

Jos labai tinka švenčių dovanojams vaikams ir suaugusiems. Sios prekės parduodamos abiejos krautuvėse. Valome, taisome ir atremontuojame įvairius baldus. Kviečiame visus atsilankyti netik i Toronto, bet ir plačių apylinkių. Nemokama loterija!

"IMKITE OLD VIENNA"

pasigardžiuoti tikru skonių kiekviename gaivinančiame stikle"

UŽSISAKYKITE KALĖDOMS IŠ ANKSTO!

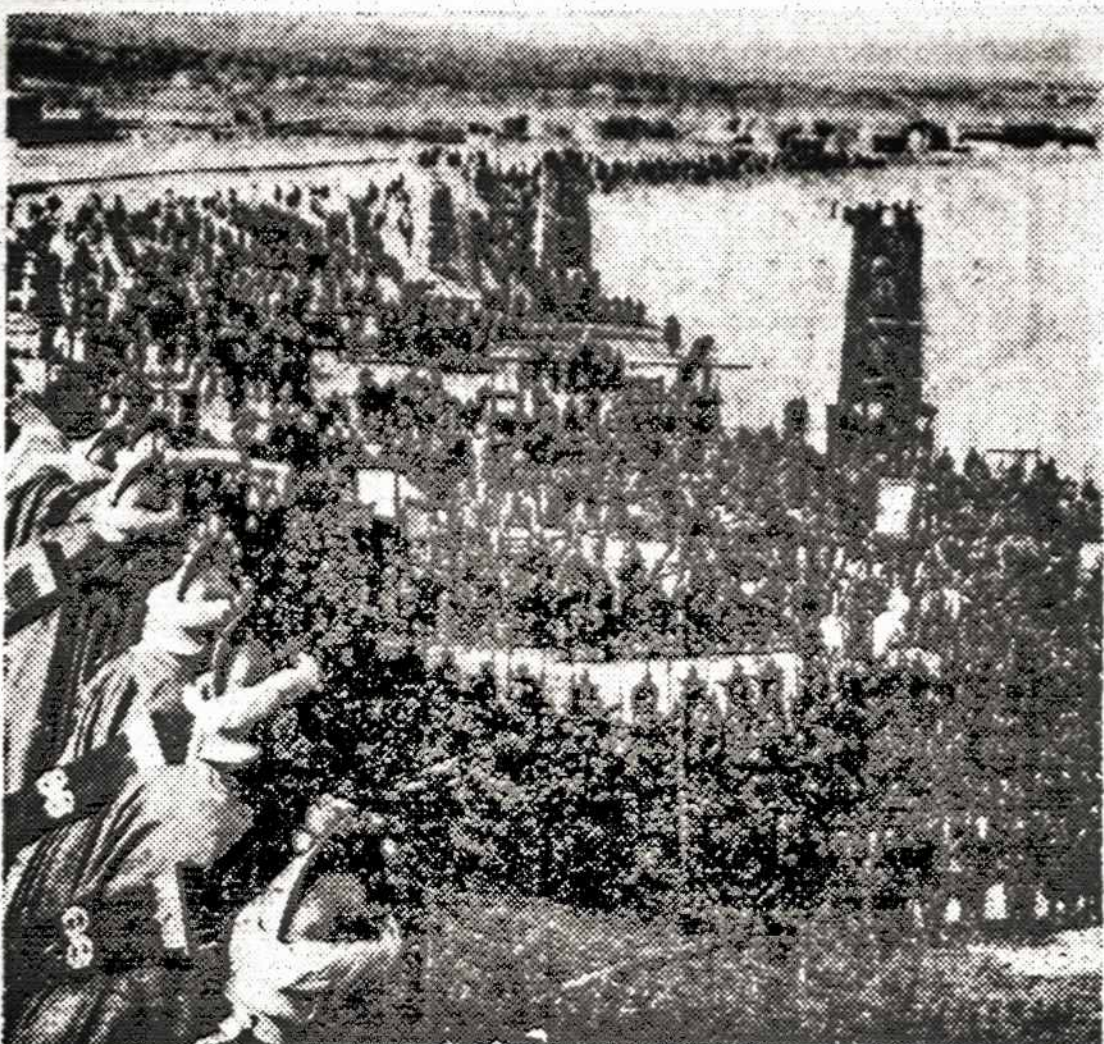
Nemokamai pristatyti ir paimti tuščių bonkų Toronte skambinkite tel. UN. 1-4761

Ne Toronte skambinkite vietiniam alaus sandėliui (kur galima)

Linksmu Kalėdu, Švenčiu

O'KEEFE BREWING COMPANY LIMITED

Viena didžiųjų mūsų scenų iš filmo "El Cid", kuris bus pradėtas rodyti gruodžio 21 d. Toronto Tivoli ir Montrealio Seville kino teatruose. (Žiūrėti skelbimą 10 psl.).

Pasaulietis religinėje veikloje

Jau šv. Povilas, apaštalas be-
veik prieš 19 šimtmečių, buvo
pritraukęs eilę pasauliečių, kurie
jam talkino: "Taip pat prašau ir
tave, ištikimasis drauge, padėk
joms: nes jėdvi su manim darba-
vosi Evangelijai drauge su Kle-
mentu ir kitais mano padėjėjais,
kurių vardai yra gyvenimo kny-
goje" (Pil. IV, 3). "Todėl daugiau
nebepašėdami, mes vėčiau no-
rėjome pasilikti vieni Atėnuose ir
išsiuntėme mūsų brolių ir Dievo
tarną, Kristaus Evangelijoje, Ti-
motiejų. Jis turės sustiprinti ir
padrasinti jus tikėjime" (I Tesal.
III, 1-3; ypač plg. II Tim. IV,
9-12).

Viduramžių politinio ir dvasi-
nio gyvenimo audrose iškyla švy-
turys mažame Azyje miestelyje
Poverello vardu. Pranciškus
Bernardone, turtingo pirklio sū-
nus, šviesėsi kurį laiką pasaulio
nebepašėdami, mes vėčiau no-
rėjome pasilikti vieni Atėnuose ir
išsiuntėme mūsų brolių ir Dievo
tarną, Kristaus Evangelijoje, Ti-
motiejų. Jis turės sustiprinti ir
padrasinti jus tikėjime" (I Tesal.
III, 1-3; ypač plg. II Tim. IV,
9-12).

Pasauliečių apaštalavimas ir jų
aktyvus dalyvavimas bažnytinėje
veikloje nėra nauja mintis, bet ji
laukia plataus įgyvendinimo jau
nuo Kristaus ir apaštalių laikų.
Jei šimtmečiams bėgant buvo
kas nors tuo reikalu stengiamasi
padaryti, tai buvo tik taktiniai
pastatymai. Tik dabar, atomo
suskaldymo amžiuje, kada
žmogaus protas nesulaikoma ky-
la ir seniai svajotas augstumas, at-
siranda taip pat ir dvasinėje sri-
tyje naujų planų. Kai žmogus pra-
deja sudieivinti protą ir medžia-
ga, iškyla ir dvasinių svyturių,
kad atsvertų beįsigalintį mate-
rializmą.

Prancūzijoje pasauliečių daly-
vavimas katalikiškoje veikloje
yra pasiekęs gražių rezultatų,
nors dar nėra visuotiniai organi-
zuotos. Italijoje daugiau akcentuo-
jama "Katalikiškoji Akcija", bet
jos tikslas tas pats. Tik Vokietij-
je jau pradėta rimtai organizuo-
ti pasauliečių parengimą religi-
nei veiklai. Antai Graze buvo su-

organizuoti tam tikslui studiju-
damos. Šiam suvažiavimui jie
rengeji jau nuo 1958 m. Suvaži-
vime buvo skaitomi labai aktua-
lūs referatai, kurie sukėlė gyvų
diskusijų. Dalyvavo 200 kunigų
ir 16 pasauliečių. Referatų tem-
mos: kan. dr. Klostermann —
"Pasauliečių paskirtis Bažnyčioje
teologiniu požiūriu"; vysk. dr. L.
Pietsch — "Pasauliečių apašta-
lavimas ir kunigo atsakingumas
šio apaštalavimo atžvilgiu"; J.
Kreiner — "Pasaulis kaip užda-
vinys"; G. Puggl — "Pasauliečių
apaštalavimo įgyvendinimas para-
pijoje"; prof. dr. G. Hansemann
— "Pasaulietis svarbioje Bažny-
čios tarnyboje".

Šis amžius yra dvasinio pakriki-
mo amžius. Visur pastebimas di-
delis išsiblašymas ir, rodos, žmo-
gaus dvasiniai polėkiai nubluku-
beveik visuose jo siekiuose. Zmo-
gus, kaip dvasinis padaras, pasi-
juto išstumtas iš savo dvasinių
sferų, kur jis, atsiremęs į medžia-
gą, gali kurti ir siekti dvasinių
gerbių. Žmogus pasinėrė vien
kūniškosios egzistencijos reikala-
vimuose. Reikia naujo dvasinio
pakilimo, kuris gali ateiti iš at-
naujintos evangelinės dvasios.

Sis pasauliečių aktyvus apašta-
lavimas religinėje veikloje turi ir
mūsų visus tautietiškus gyvai sudomi-
ti. Juk mes palikome savo
brangiąją tėvynę, bet išsinešėme
mūsų tėvų įdiegtą tikėjimą. Mes,
lietuviai, katalikybė, kaip šviesia
žvaigždė, išsinešėme ir pasaulio pla-
tybes! Tad, šiuo pačiu faktų, jau
mes esame Apvaizdos siusti kai-
pypatį misijonieriai. Užtat iš-
junkime aktyviai ir religinę veik-
lą ir geru pavyzdžiu sudvasinkime
savo aplinką. Būkime tada dvasi-
niais svyturiais, kurie išsklaido
materializmo tamsybes ir atneša
visam kraštui dangaus palaimą!

T. GARBUKAS, OFM

KALĖDINĖS ATVIRUTĖS

Lietuviški tekstai.
Tinka pasveikinti
gimines, pažįstamus
šiam kontinente
bei pasiųsti
Lietuvon ir i Sibira.

Užsakymus su
pinigų perlaida
siųsti adresu:

Spaudos B-vė

"ŽIBURIAI",

941 Dundas St. W.,

Toronto 3. Ont.,

Canada.

NAUJI ELEKTRONINIAI IŠRADIMAI

BAL. BRAZDZIONIS

Svarbiausia šių dienų tyrinėji-
mų ir bandymų sritis yra elektro-
nų pasaulyje. Jie šiandien nugalė-
damos erdves, jie privertė tarna-
ti žmonių sveikatai, jos kultūrai bei
gerovei. Mokslas vis daugiau lai-
mi ir išranda naujų įtaisų bei
įrengimų. Amerikos vėžio ligos
specialistų suvažiavime Vasing-
tone buvo pareikšta, kad vėžio
liga bus pažabota rentgeno
spinduliais. Tai džiuginantis rei-
škinys.

Zenith bendrovė išrado būdą
rentgeno spinduliais daryti nuo-
traukas vienos milijoninės dalies
sekundes greičiu. Tuo būdu da-
bar bus galima filmuoti net kuro
degimą raketose ir didelį greitį
sprogmenyse. Tas filmavimo bū-
das ras platų pritaikymą tiriant
vibracijas, radiaciją pravedant
balistinius ir kristalinius tyrimus.
Naujuoju aparatu daromos nuo-
traukos gali būti perkeltamos ir
televizijai siųstuvus ir filmų ka-
meras.

Du Čikagos universiteto medi-
cinos fakulteto profesoriai: dr.
Feder ir dr. Bay išrado įtaisą, ku-
ris tiksliai išmatuoja kraujo grei-
tį žmogaus gyslose ir kiek jo or-
ganizme. Jų įtaisas naudoja elekt-
romagnetą ir matavimus padaro
5% tikslumu. Iki šiol tokio įtaiso
niekas neturėjo. Jis buvo pripa-
žintas Niujorko elektronikos kon-
ferencijoje ir leistas naudoti la-
boratorijose.

Dr. Fr. Altman tvirtina, kad ir
žmonių chroniškos ausų ligos bus
gydomos garso bangas perduo-
dantais įtaisais. Jis aprašo, kaip
žmogus sergas Meniere liga, gy-
domas su klausos nepaąnauamo-
mis garso bangomis ir atsietaiama
patenkinamu rezultatu. Tas me-
todas atrodė išgalės vietą ligi
šiol daromų operacijų.

Dr. Dravnieks, Armour tyri-
mo įtaiso chemikas numato,
kad bus išrasta vadinama elektro-
ninė nosis, kuri galės sukti ka-
ro metu paleidžiamas dujas, per-
spėti apie pradedantį gesti mai-
stą, net padėti nustatyti ligos dia-
gnozę. Tokia elektroninė nosis bu-
sianti paremta faktu, kad skirtingi
garai daro skirtingas elektrines
įtakas, įvairios dujos skirtingai

reaguoja. Amerikos mokslininkai išrado
tokį aparatą, vadinamą "Maser",
kuris registruoja betkokį raketų
iššovimą ir net betkokį judėjimą
žemėje. Nenuostabu, kad prez.
Kennedy žinojo pirmiau, nei rus-
kiai paskelbė antrą astronauto iš-
šovimą. "Maser" aparatas yra
toks jautrus šilumai, kad gali nu-
statyti žmogaus temperatūrą ke-
lėto mylių atstume. Aparato dėka
galima suvesti kiekvieną raketą
pasaulyje, kai tik ji pradeda spjau-
ti ugnį.

Hughes Aircraft išrado termo-
elektrinį įtaisą, be jokiu judomu
dalių: pasukus rankenėlę juo ga-
lima šildyti ar šaldyti. Tas JAV
išradimas dar tebėra tyrimo sta-
dijoje, bet numatomas jam pla-
tesnis pritaikymas žmonių gyve-
namuose butuose ir laivuose.

Admiral bendrovė padarė mažą
transistorinę televizijos kamerą,
iš kurios karo vadaai galės sekti
mūšio eigą ir toliau būdai. O
Australijoje mokslininkai išrado
radio siųstuvėlį, kuris naudoja-
mas ant avinų kaklo. Bandos sa-
vininkas, turėdamas specialų pri-
imtuvą iš gaunamų signalų visa-
da gali žinoti, kaip toli toji avių
banda ganosi.

Westinghouse b-vė neužilgo iš-
leis ir rinką naujos rūšies televi-
zijos aparatus, kuriuose paveiks-
las ir garas pasirodys tuojau po
atsukimo. Tas labai svarbu ma-
žiesiems televizijų aparatams, kai
kariai naudosis frontuose. Tele-
vizijos priimtuvų Amerikoje jau
priskaitoma 53 mil. Bet ir televi-
zijoje daug kas naujo išrandama.

Amerikos astronomai pastebė-
jo, kad saulėje įvyko didelis spro-
gimas, iš kurio dujos išliko apie
milijoną mylių ir viršų. Kai tas
įvykis, raketą Echo pagreitino sa-
vo skridimą aplink žemę, o radio
spinduliavimas 50 kartų sustip-
rėjo.

New Delhi. — Jau nuo 1947
m. kai Indija atgavo nepriklausomybę,
reikia pretenzijų į šalia
esancią portugalų koloniją Goa.
Portugalija valdo Goa jau 450
metų ir jos 650.000 gyventojų
daugiausia yra indiečių kilmės.

Studentų rėmėjų draugijos reikalai

J. KARKA

Kol turėjome Kanados univer-
sitetuose studentus baigusius
gimnazijas Europoje, dėl jų susior-
ganizavimo ir nutautėjimo nebu-
vo tokių aštrių problemų.

Dabar jau kita situacija. Nauji
studentai yra baigę gimnazijas
Kanadoje. Iš Lietuvos jie yra iš-
vykę būdami 1-5 metų. Tad lietu-
vybės išlaikymo ir idomosnio gy-
venimo sumetimais studentai turi
būti gerai susiorganizavę. Svar-
bu išlaikyti juose lietuviškumą,
antra, paruošti juos kovotojais už
lietuvių, papildant vis retėjan-
čias senųjų eiles.

Man atrodo, kad, jei mes ma-
žai kreipsime dėmesio į jų organi-
zuotumą, nepadėsime jiems, tai
netolimoj ateity daug jų išnyks iš
lietuviško horizonto. Jaunuome-
nė turi būti įtraukti ir lietuvis-
kai veiklą dėl daugybės mo-
tyvų.

Siame krašte bendruomeninis
gyvenimas vyksta daugiausia tau-
tinių grupių ribose. Ir bažnyčiose
ir organizacijose vyrauja tauti-
niai elementai, papročiai. Čiagi-
niai, jei ir nutolsta nuo savo tau-
tinių grupių, vistiek nepritampa
prie kanadiečių - anglių bendruo-
meninio gyvenimo. Vistiek jie
lieka niekieno žemėje.

To normaliam žmogui neužten-
ka. Žmogui, kuris pažįsta tik dar-
bą ir namus, gyvenimas nėra pil-
nas. Jis turi būti savo bendruome-
nės narys, mažiau ar daugiau vei-
kiąs bendruomenės labui. Siame
ateivių krašte dėl didelio išsi-
skirtymo ir atitolimo nuo socia-
linės veiklos ir betkokio bendra-
vimo su kitais yra susiformavę
kitoks žmogus: egoistas, beidėjiš-
kas, atsiskyręs, nedraugiškas, nie-
ko nemoris žinoti apie kitus, nie-
kuo nesisielojantis.

Tai, grįžtant prie studentų,
reikia pasakyti tai pati. Lietuvių
studentas ir akademikas profes-
ionalas turi aktyviai dalyvauti
savo bendruomenės veikime, kaip
jo tėvai, broliai, seserys, draugai.

giminės, inėsan naujų laimėjimų
mokslu, kultūroje ir pan. Tuomet
jis bus natūralus žmogus, be iš-
krypimų, pilnas gyvenimiško
džiaugsmo.

JAV lietuviai studentai geriau
organizuoti. Ten veikia tęstinu-
mas Lietuvos universitetų korp-
oracijų. Didžiosios Lietuvos un-
to studentų korporacijos, kaip atei-
tininkų, Neo Lithuania, skaitai
turi filiterių ir studentų korp-
oracijų. JAV studentų veikimas
žymiai aktyvesnis kaip Kanados
liet. studentų. Jau vien "Litua-
nus" išleidimas kalba pats apie
savo.

Kanados lietuviai studentai ak-
tyviai nėra įjungti į bendruome-
nės gyvenimą. Laikas atėjo juos
įjungti. Reikia jiems padėti. Stu-
dentų skaičius kasmet didėja. Jei
mokyklinio amžiaus vaikų vien
tik lietuviško Toronto mokyklų
dabar turime apie 500, tai greitai
ir studentų bus keli šimtai.

Reikia suorganizuoti studentų
rėmėjų draugiją, kurie jiems pa-
dėtų organizuoti ir veikti kaip
lietuviams studentams pridera.
Juos reikia suvesti visus į krūvą,
kad jie dirbtų lietuviškos dar-
bą ir gražiai, kultūringai praleistų
laisvalaikį su savaisiais. Studentai
netik turi dirbti, bet ir laisvalai-
kius smagiai praleisti. Europoje,
JAV ar Kanadoje baigę universi-
tetus ir bestudijuoją turi sudaryti
bendrą tautinį ryšį, nuolat papil-
dyti lietuvių inteligentijos kartas,
kovotojus už savo tautos egzisten-
ciją. Dabar tokio artimesnio ry-
šio nėra.

Artimiausiu suėję lietuviai stu-
dentai ir filiteriai atliktų dideli
tautos darbą ir turėtų progos lie-
tuviškas šeimas sukurti. Šioje sri-
tyje mes irgi riedam žemyn. Vie-
nas mūsų kunigų sako, kad jam
jau pradeda rankos drebtėti be-
jungiant mišrias šeimas. Sako, su-
tuoki ir kartu nurašai nuo lietu-
vių tautos žiedą.

Estai šioj srity pavyzdinčiai su-

siorganizavę. Visuose pasaulio
kraštuose jie turi savo korporaci-
jas, panašiai kaip Amerikos lietu-
viai. Pz. Toronte veikia kelios
estų filiterių organizacijos, ku-
rios nuolat didina savo skaičių
naujais studentais. Studentai su
filiteriais kas mėnesį renkasi,
svarsto organizacinius reikalus,
skaito aktualiais klausimais pa-
skaitas. Vieną kartą paskaitas
skaito filiteriai, rėmėjai, kita —
studentai. Vyksta diskusijos. Jie
turi savo patalpas. Filiteriai mo-
ka po \$20-\$30 metams, studentai
nieko. Yra 1 stipendija studentui,
kurį nutaria patys studentai kam
atiduoti.

Ziemos metu pasiturintieji fi-
listeriai daro butuose studentams
priėmimus, vasarą ruošia bendras
gegužines. Parengimus organizuo-
ja filiteriai ir studentai kartu.
Jie leidžia trimesnį žurnalą.
Visos tos Toronto korporacijos
turi viršūnėje vieną koordinacinę
komitetą, kuris būna paprastai
kasmetinė kurios nors korporaci-
jos valdyba.

Korporacijos nariui mirus, visi
nariai apmoka laidotuvių išlaidas
ir pasirūpina net laidotuviemis, ei-
na garbės sargybą. Žodžiu, estų
studentai nuolat yra vyresniųjų
ir tėvų globojami, kartu maišosi
savojoje bendruomenėje.

Kokio pobūdžio rėmėjų dr-
jų turėtų suorganizuoti lietuviai, rei-
kėtų susirinkusiems nutarti. Kaip
girdyti, šis reikalas jau diskutuo-
jamas pirmo eilėj tarp studentų
tėvų ir gal pavyks realizuoti šią
idėją viena ar kita forma.

Dažai ir sienoms popieris!

Vaškos, šepetėliai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

PASKUTINĖ PROGA

sutaupyti \$150.00

Auksinė proga mūsų klientams, kurie natūralias dujas naudoja virimui,
vandens šildymui, arba skalbinių džiovinimui, bet ne namų apšildymui.
Dabartinį šildymą galite pakeisti modernišku ir ekonomišką įrengimu,
sutaupydami 150 dolerių, JEI VEIKSITE DABAR.

\$150.00 nuolaidą perkant betkurią dujomis kūrenamą cirkuliuojamo oro
krosnį, pakeitimo degikli, karšto oro krosnį, karšto vandens arba
garo katilo krosnį.

I pavyzdys:

Cirkuliuojamo oro krosnis

Reguliari kaina maždaug	\$625.00
Nuolaida	\$150.00

Pilnai instaliuota \$475.00

Tiktai \$2.50 i savaitę prie dujų
saskaitos.

II pavyzdys:

Pakeičiamasis degiklis

Reguliari kaina maždaug	\$249.00
Nuolaida	\$150.00

Pilnai instaliuotas su visomis kontro-
lemis i jūsų dabartinę krosnį \$99.00

Tiktai 60 centų i savaitę prie
dujų saskaitos.

Galiau tik sutartims, pasirašytoms prieš, arba 1961 m. gruodžio 30 dieną.
Istatoma prieš 1962 m. kovo 1 d.

KREIPKITES I VIETOS Consumers' Gas istaigą

International Driving School WALDI

859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, au-
tomatinėmis transmisijomis ir
Volksvagenais.
1 val. važinavimo ir teorijos pa-
mokos nemokamai.

Būkite atsargūs žiema.

PRITAIKINKITE ŽIEMAI NE TIK SAVO
MAŠINĄ, BET IR SAVO VAŽINĖJIMO BUDĄ

VADOVAUKITES ŠIOMIS Taisyklėmis, kurias nurodo ONTARIO TRANSPORTO DEPARTAMENTAS

1. SVELNIAI PRADEKITE VAŽIUOTI

Ant kieto sniego ar ledo mašiną su rankine transmisija paleiskite
išjunge antrąjį bėgą. Kad būtų lengviau pradėti važiuoti, ratų
nukreipkite į priekį. Esant įklimpus į sniegą, pradėkite pirmuoju
bėgiu, pavaziuokite iš lengvo kiek galima į priekį, tada perjunkite
į atbulinį bėgą. Kartokite siūbavimą, kol mašina išsilaivins.

2. MATYKITE IR BUKITE MATOMI

Nuo visų langų ir stiklų nuvalykite sniegą, ledą bei purvą. Truputį
nuleiskite užpakalinius langus, kad ventiliuotųsi ir neapsitrauktų
rasa langai iš vidaus. Sningant, ir dienos metu išjunkite šviesas,
kad kitai galėtų jus geriau matyti. Krintantis sniegas sumažina
matomumą, o sniego krūvos gali užstoti kryžkelius, pėsčiuosius
bei kitas mašinas.

3. ISIJAUSKITE I KELIA

Tikrinkite ledo ir sniego šlidumą ir atitinkamai nusistatykite va-
žiavimo greitį. Reguliariai pasitikrinkite kelio paviršių, atskirai
panaudodami stabdžius arba kuro pedalius, kad pajustumėte, kaip
lengvai slysta ar sukasi ratai.

4. LAIKYKITE SAUGU ATSTUMĄ

Vaziuokite pakankamai toli nuo priekinės mašinos, kad turėtumėte
užtenkamai vietos sustabdymui. Vaziuokite lėčiau nei normalus
greitis. Sustabdyti ant sniego arba ledo reikia nuo trijų ligi
dviliks kartų daugiau vietos nei ant sausos grindinio.

5. PRISTABDYKITE PRIEŠ POŠUKIUS

Stenkitės numatyti stabdymo atvejus ir pradėkite lėtinti gerokai
ankščiau prieš pasiekiant posūkį, kryžkelę ar karnelio viršūnę.
Suletinkite ligi saugaus greičio, kad galėtumėte išvengti priekinio
slydimo darant posūkį, užpakalinių ratų slydimo darant lanką,
įslydimo i sankrižą ar nučiuožimo i pakalnę be kontrolės.

6. STABDANT — PUMPUOKITE STABDŽIUS

Pumpuokite stabdžius, kad išvengus ratų užsikirtimo ir slydimo
ant ledo bei slidaus sniego. Pumpavimas yra trumpas stabdžių
panaudojimas po kurio tuojau seka pilnas stabdžių atleidimas.
Ratams riedant tai suteikia didžiausią stabdymo efektą r vaia-
vimo kontrolę pasikartojančiais tarpais.

HIGHWAY SAFETY BRANCH

ONTARIO DEPARTMENT OF TRANSPORT

Hon. H. L. ROWNTREE, Q.C., Minister

A. G. MacNAB, Deputy Minister

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

Swansea
\$12.000 imokėti, 6 dideli kambariai, 2 virtuvės, kietos grindys, nauja dujų krosnis, tuojau galima užimti. Pilna kaina \$11.900.

Jane - East Drive
\$1.500 imokėti, naujas mūrinis 7 kambarių moderniškas namas, 4 miegamųjų, dviejų augstų, alyva apšildomas, aliumininiai antri langai, privatus įvažiavimas, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$16.632. Geras morgiūš. Su didesniu \$3.000 imokėjimu vienas morgiūš balansui \$87 mėnesiui.

Jane - Annette
\$2.500 imokėti, 7 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir vieta kitai mašinai. Kvadratinis planas. Nauja krosnis. Geros išsiuokėjimo sąlygos, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$16.700.

Swansea - arti Bloor
\$3.000 imokėti, 6 kambarių mūrinis namas su garažu ir privatu įvažiavimu, moderniška virtuvė, alyva apšildomas, gerai sutvarkytas rūšys. Viena skola balansui.

Jane - Annette
\$3.000 imokėti, 5 kambarių mūrinis bangalo su garažu, didelė moderniška virtuvė, gražus kiemas, dujumi apšildomas, nauja krosnis. Su didesniu imokėjimu viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Baby - Jane
\$11.900 pilna kaina. Mūrinis 6 kambarių namas, 6 metų senumo, privatus įvažiavimas, tuojau galima užimti. Viena skola balansui. \$50 mėnesiui įskaitant ir procentus.

Oakwood - St. Clair
Originalus duplexas, \$8.000 imokėti, graži plytų atskiras, mūrinis namas su privatu įvažiavimu ir dviem garažais. 12 didelių kambarių, moderniškos virtuvės ir vonios, vandeniu alyva apšildomas, arti susisiekimo. Viršutinis butas išnuomos už \$125 mėnesiui.

Maisto produktų krautuvė su namu
\$3.500 imokėti, 6 kambarių mūrinis namas su krautuve, 2 virtuvės, alyva šildomas. Antras namas nuo kampo, viena skola balansui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime su tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitvarkydami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

NIUJORKAS-VILNIUS

(Atkelta iš 2 psl.)

bučiau pajęgusi atpažinti. Kur buvo tada plynas laukias, dabar užaugę medžiai, o tada buvusi tuščia vieta, per tą laiką nudęgusi kryžiais kryželiais iki pat mūrinės sienos, apie pusę ha ploto.

Tiesiai pakapiniu ir per upę į mūsų vienkiemį tik 10 minučių kelio. Taip kadaiše vaikščiodavau, bet dabar jau lietus ir gėriau grįžti į automobilį, laukiantį prie vartų.

PAS SUBACIAUS MOTINĄ

Pakelini dar aplankau senutę Subaciene, žinomą Jono ir Vaitiekiaus Subacių motiną. Jau sulinkusi nuo metų ir peryvenimui, bet vistiek žvali. Nužiūga mane kaip savo vaiką pamąčiusi. Savo sūnų jau neturinti. Pirmasis, Jonas, žuvo Marijampolėje pirmosiomis dienomis, vokiečiams užėmus 1941 m., nes buvęs apkalintas bendradarbiavimu su bolševikais. Kitas, Vaitiekis, mirė Sibiro tremtyje, nes kaltintas už antibolševikinę veiklą. Motina kaip motina — jos širdis dėl abiejų plysta.

PIRMASIS ŽINGSNIS MOKYTIS

Prisimenu, kai baigiau pradžios mokyklą Mielagėnuose ir reikėjo apsispręsti, ką daryti toliau, kalbėjau Motinai:

— Gal nueitum pas Gumbaragį ir papasakotum, kad jis pakalbėtų su švenčionikais; gal gimnazijon priimtu.

Kun. Gumbargis buvo tada klebonas mūsų parapijoje ir bendrai buvo žinomas kaip šviesus žmogus ir labai bendravo su jaunimu, ruošdavo įvairius kultūrinius parengimus. Jisai buvo pažįstamas ir su švenčionių lietuvių gimnazijos vadovybe ir jo rekomendacija daug reikšdavo.

Motina nuėjo ir sugrįžo, bet man linksmų žinių neparešė. Girdi, Gumbaragis sako, ką tu, Kastule (Konstancija, mūsikai), dėl mergaitės rūpinies, žinai, jom mokslai ilgai nerūpi, paims ištėkęs ir viskas. Kad dar būtų berniukas...

Siu žodžių aš niekad negalėjau užmiršti, nors vėliau mudu būvome nemažai draugai, eidavome net kartu mekerioti, o paskui dar jam vaistų buvau nusistūsiusi, kai vargšas, sveikatos netekęs, grįžo iš Sibiro ir gyveno savo paskutines dienas Adutiškyje, kur prieš porą metų pasimirė.

LIŪDNA CEREMONIJA

Dabar jau tenka ruošti kelionę. Susėdame tėviškėje dar paskutinį kartą prie stalo, o po to prasideda liūdna ceremonija — atsiveikiminimas. Tiesa, tai nepaskutinis kartas, nes sutariame, kad, kurie namiški gales, penktadienį atvažiuos į Vilnių manęs išeisti, nes seštadienį iš ryto turėjau iškristi iš Vilniaus į Leningradą, ir pro Helsinkį bučiau siekusi Kopenhagą, iš kur man turėjo būti vieta lektuvei tiesiai į Niujorką.

Motina, kaip atsivežia, taip ir vėl vežuosi atgal į Vilnių. Ji turėjo grįžti namo kartu su visais atvykusiais manęs išlydėti.

Saulutė jau slinko vakarop. Ir mano valandos jau baigėsi Salamiokioje. Apžvelgiau dar šį susirinkusių gimines ir artimuosius ir pradėjau atsiveikinti.

Jie paskui dar mojo man iš tolo, kai,

automobiliui pradėjus judėti, ėmiau tolti nuo tėvų sodybos.

Atsiveikiminimo momentai bendrai yra skaudūs, bet nepalyginami su šiais kitiems atsiveikiminiais, kaip šis, kai nežinau, ar dar kada prisieis pasimatyti.

DAR KITAS SKAUSMAS

Po šio skausmo tuojau pat trenkė kitas. Dar nebuvo išvažiavę į vieškelį, kai staiga prieš mus išdygo raitelis, skubas miestelio link. Jisai greit mums užkomandavo sustoti ir pažinome, kad tai vienas gventojas iš Malkausišio kaimo, to paties, kur gyvena mano dėdės Kazimiero šeima.

Trumpais, lauitytais sakiniiais jisai klausia mus, ar mes nevažiuojame į miestelį ir mums praneša, kad kažkoks vyriškis baltais marškiniais miške mirtinai peiliu nudūręs mūsų dėdėnė Julę, kuri tenai buvusi samanų rauti. Jisai dabar skubas milicijai pranešti.

To užteko, kad pranyktu su namais atsiveikiminio skausmas. Dabar buvo kitas susijaudinimas, o Motina, sėdėdama priekyje prie Miko, garsiai raudėjo. Visus mums kankino klausimas, kaip tenai atsitiko, kas tasai žmogus su baltais marškiniais ir t.t.

(Apie tai vėliau patyriau, kai jau mano namiškaiki buvo manęs išlydėti atvykę. Pasirodė, kad buvęs kažkoks nesveiko proto vyras, ir dėdėnė Julę jau buvusi ketvirtą jo auką. Milicijai pavykę jį pagauti. Dėdėnė, pasirodė, kaip ir buvo mums sakiusi seštadienį, sekmadienį su kaimynų mergina buvo nuejęsi rauti samaną. Nelaimė ją sušuko kaip tik beraunant samanas. Jei ta mergina nebūtų išgirdusi dėdėnės saukimo ir nebūtų pabėgusi žmonėms pranešti, panašus likimas gal ir jų būtų ištikęs. Palaikydami vaikai dėdėnė greit, nes dienos buvo šiltos ir negalėjo kūno laikyti ilgai, tad nei vyras, nei sūnus net nespejo iš Estijos — Tallino grįžti. Kai tie grįžo, kapas jau buvo supiltas).

ATSISVEIKINIMAS SU SALAMIANKA

Bet jau čia pat buvo kaimo centras. Dar sustojome trumpam atsiveikinti prie dėdės Kristapo "mūrelio", o paskui kaimo kryžkelėje. Jau nuo dėdės "mūrelio" važiuojant, matėsi, kad kryžkelėje manęs laukia daug žmonių. Ir tikrai, kai privažiavome, stovėjo didelis būrys seniu, mano amžiaus, pauglių ir mažų vaikų.

Tuojau pat, vos išlipau iš automobilio, did mažos mergytės man iškėlia gėlę, o trečia visų vardu man linki laimingos kelionės.

Paskui gėlių gavau dar keletą puokščių. Iš viso tu gėlių susidarė tiek, kad jomis užsidėjau visą automobilio užpakalinį langą.

Cia dar susitikau su savo buvusiais kaimynais ir vaikystės draugais, su kuriais per tas dvi viešėjimo dienas nebuvo teke pasimatyti. Čia pamatėjau ir tuos, kurie gimė ir užaugo jau be manęs. Nebuvo nė vieno iš vyresnių, kurio nebūčiau pažinusi, nors visi atrodė gerokai pasikeitę. Gal ir aš jiems atrodėjau kitaip, negu jie mane prisiminė.

Kai automobilis pajudėjo į pradžią, toli dar atsisėdusi mačiau, kaip jie visi man mosavo. Gražus tai vaizdas, bet ir gailus. Dar ilgai juos mačiau, o paskui jų gėlės man užstojo vaizdą. (Bus daugiau)

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namams.

BATHURST — ST. CLAIR, \$9.000 imok., atskiras mūro 17 kamb. triplexas, 4 garažai, privatus įvažiavimas. Kaina \$30.000.

MIESTO CENTRE plauku šukavimo salonas ir namas.

EGLINTON — AVENUE RD., \$7.000 imok., mūro atskiras 8 kamb., 2 augstų, vand. alyva apšildomas, šoninis privatus įvažiavimas, geras namas. Kaina \$21.900.

RUSHOLME RD. — BLOOR, \$6.000 imok., atskiras, plytų, 10 kamb., mod. virt. 2 garažai, gražus kiemas. Kaina \$22.000.

SWANSEA, \$1.000 imok., atskiras, 5 kamb., privatus įvažiavimas. Kaina \$10.900.

HIGH PARK — BLOOR, \$15.000 imokėti, graži rūpulytė plytų, 30 kambarių, 6 metų senumo apartamentas — pinigų investavimas \$60.000.

BLOOR — WINDERMERE, \$2.900 imokėti, mūro, atskiras, 7 kambarių, 2 augstų, mod. virt., šoninis įvažiavimas, garažas. Skubus pardavimas. Kaina \$17.300. Prašau pasimatyti.

JANE — BLOOR, \$5.000 imokėti, mūro, atskiras, 2 augstų, 7 kambarių, rūšys baigtas, šoninis privatus įvažiavimas, garažas, didelis gražus kiemas, geras namas. Kaina \$20.900.

J. KUDABA

Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais į EXTRA Realty Ltd. Čia ekstra patarnavimas.

SPORTAS

AUSROS ŽINIOS

Sios savaitės rungtynės. Church lygos: pirmadienį 7.30 v.v. Humberstone Coll. — Aušra Inter-Ivlington; antradienį, 7 v.v. Neil McNeil H.S., 127 Victoria Pk. Ave. (Kingston & Victoria) — Aušra MB-St. Pauls ir po ju Aušra B-St. Pauls B; trečiadienį, 7.30 v.v. St. Christopher's House — Aušra M-St. Chris. CYO lygos: antradienį, 8 v.v. Bloor Coll. — Aušra Jr.-Corpus Christi. Bathurst - College lygos: šeštadienį, 12.30 val. mūsų salėje — Aušra Sr.-latvii H. Sr. ir po ju — Andrys Sr.-Tridents.

Praėjusios savaitės rungtynių pasekmės. B-C lygoje Aušra Sr. pralaimėjo Andrys 53:58 ir Aušra Jr. — estams 38:57. Aušra Sr. komandoje žaidė: Buntinas 15, J. Laurinavičius 5, Burdulis 4, Rigby 12, Strimaitis 4, Dalton 13, Juozaitis, Klimas, Račinskas. Aušra Jr. komandoje — Grigas 4, Rušas 5, Rušas 6, Buksaitis, Sapjonis 2, Zaliuskas 6, Janulevičius 11, Butvydas 2, Sleky. Church lygoje Aušra nugalėjo Farmer 87:41, Aušra Midget nugalėjo Woodgreen 78:29, Aušra Bantam - Kimbrouse 30:21 ir patys "didžiausi" — Aušra Minor Bantam nugalėjo Vytį 36:11. Žaidė: Aušra M komandoje — P. Genys 17, A. Genys 13, A. Puzeris 4, R. Bartusevičius 7, R. Tamulionis 6, J. Lasy, V. Ivanuskas 1 ir E. Ramanauskas 30; Aušra B komandoje — A. Kryžanuskas 12, P. Genys 13, A. Puteris, A. Stiblys, R. Petrauskas 4 ir K. Dilkus; Aušra MB komandoje — A. Bušinskas 4, K. Strimaitis 6, S. Tarvydas, R. Paškauskas 12, A. Kuolas 2, A. Zaleckis, S. Duobaitis ir J. Vaskievicius 10.

Numatytos CYO rungtynės buvo atšauktos. Taip pat buvo atšauktos stalo teniso rungtynės su Volkswagen. Gruodžio 30 d., šeštadienį prieš N. Metus, Aušra ir Toronto lietuvių studentai rengia didžiulį senųjų metų užbaigimo vakarą. Yra numatyta plati ir įdomi programa bei tikimasi turėti svečių sportininkų ir studentų iš kitų miestų. Visi, iš anksto prašomi rengtis šioms paskutinioms šių metų šokiams.

VYCIJO ŽINIOS

Krepšininkės B-A lygoje išplėdė 4 taškų pergale prieš sustiprėjusią Odphans komandą. Žaidė: Basileprie 8, Raževičienė 8, Prunskytė 11, Žolpūtė 2, Rutkauskaitė. Šiuo momentu vyti-

tės pirmąją su keturiais laimėjimais ir vienu pralaimėjimu. Ši antradienį vytišės žaidžia svarbias rungtynes su B-A.

CYO pirmenybėse jaun. vytišės išsikovoją užtikrintą, bet su didėleis pastangomis, 28:9 pergale prieš OLPH krepšininkes. Žaidė: Jonynaitė 15, Supronaitė 6, Žolpūtė 4, Bilkštė, Čirvinskaitė, Kruminaitė, Renkauskaitė 3, Kybartaitė. Paskutines šių metų rungtynes vytišės žais šį ketvirtadienį 7 val. v. Bloor Coll. su Corpus Christi. Ir čia vytišės stovi pirmąjančių grupėje su 3 laimėjimais ir 1 pralaimėjimu.

Jaun. krepšininkai pralaimėjo Church lygos M-B klasės pirmenybių rungtynes prieš Aušra pasekmę 36:11. Jaun. vytišiams dar ilgas kelias prieš akis, tačiau džiugu, kad ir dabar vieno kito asmeny matosi daug žadantis krepšininkas. Žaidė: Ignatavičius 4, Laurinavičius, R. Simkus 2, Akelaitis, Supronas 5, Kaknevičiai, Dulūnas, Nacevičius, Simkus, Karalaitis.

Sekantios rungtynės: šeštadienį 2 val. p.p. St. Christopher salėje su St. Christopher, gruodžio 19 d. 7 v.v. pas Aušra.

Stalo tenisininkai P. Gvildys, J. Nesukaitis, S. Kasperavičiūtė ir E. Sabaliauskaitė praėjusį savaitgalį dalyvavo iškiliasiu tenisininkų turnyre Clevelande.

Mūsų rėmėjai. Jaun. krepšininkai nuosirdiai dėkoja S. Laurinavičiui už paramą komandai. Taip pat dėkingi H. Matusaiciui už paskirtą dovaną iškiliasiam šios komandos žaidikui. A. S.

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

DIKTATORIUS Chruščiovas vėl grąšina savo bombomis, kurių jis turis didesnių kaip 100 megatonų. Ešas "kybo ant imperalistų karų kurstytojų galvų". Ta pasakė jis komunistinių valstybių profesinių sąjungų konferencijoje. Neminėdamas JAV prez. Kennedį vardo, pasiūlykė jo nuojau pasiųsti, pagal kurį kelias iš Vakarų į Berlyną būtų tarptautinė kontrolė. "Keisti žmonės",

sako Nikita apie vakariečius, "jie vis dar mano, kad Sovietų Sąjunga gyvena pirmuosius revoliucijos metus".

AUSTRIJOS UŽS. R.

MIN. dr. B. Kreisky išvyko į Suomiją trijų dienų vizitui ryšium su Rusijos reikalavimais kalbėtis dėl bendro apsigynimo nuo "Vokietijos gresiančio ir augančio pavojaus".

SOV. SĄJUNGA nutraukė diplomatinis santykius su Albanija, kurios valdanti kompartija pasisakė už stalininę linkmę, remiamą Kinijos.

LAOSO REIKALAI

ISTRIGO, Ženevos konferencija sutiko, kad Anglija ir Rusija pasiima daboti Laose taikos ir neutralumo. Laose yra trys principai: vienas provokarietas, antras komunistas ir trečias — neutralus. Ir tie principai niekaip negali sutarti dėl savo reikalo.

INDIJA KARO ISVAKARESE. Raud. Kinija okupavo Indijos žemių 12.000 kv. mylių ir dar ketina eiti toliau. Indijos premjeras, didelis taikos šalininkas, parlamente pasisakė, esąs prieš betkokią karą, bet prieš Kiniją turėsias panaudoti jėgą. Jau pasiūtė į pasienį gausia Indijos kariuomenė. Iš kitos pusės aštrėja ginčas dėl Portugalijos kolonijos Goa. Ir čia galimas artimojo ateity ginkluotasis susireikimas. Goa yra Portugalijos kolonija nuo 16 š. ir apima 1.600 kv. mylių.

MIRĖ KAZ. PREIKŠAS, komunistų partijos veikėjas, jų centr. komiteto narys, augščiausios tarybos "deputatas", fiktivinis Lietuvos užs. r. ministras. Mirė staiga — širdies priepuoliu gruodžio 5 d., palaidotas gruodžio 7 d. Antakalnio kariu kapinėse. Pasiravotas buvo Vilniaus karininkų namuose. Laidotuvių komisijon kompartijos ir "ministrų tarybos" buvo paskirti: K. Kairys, Barkauskas, A. Kiudulas, S. Naujalis, A. Slapšys, J. Stimbursys, J. Vildžiūnas. Velionis g. 1903 m. birželio 14 d. į kompartiją įstojo 1920 m., o nuo 1931 m. buvo jos vadovybėje, veikusioje Sov. Sąjungos naudai.

Ar jūs ketinate vykti į Europą?

AR KĄ NORS ATSIKVIESTI?

Dėl pilnų informacijų, be jokio įsipareigojimo, paskambinkite ar susisiekite su

HENRY MOOS—viešu notaru

KENNEDY Travel Bureau Ltd.
296 QUEEN ST. W.
Telefonas EM. 2-3226
Isteigtas 1926 m.

F. SENKUS Real Estate RO. 7-8131
1717 BLOOR STREET WEST, TORONTO 9
Namų, sklypų, ūkių, vasarvietės, verslo įmonės perkant ar parduodant. Jums mielai patarnaus T. DARGIS, J. MATULIONIS, F. SENKUS. Dirbantys Oakvilles Forde! Naujas modern. 3 mieg. bungalow! Did. skl. Imokėti tik \$500, kitkas 1-mas morg. lengvomis imok. sąl. Netoli Oakvilles.

TELEVIZIJOS ANTENOS

2 ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS. Antenos nuo \$17.50, Televizijos boksai nuo \$45.00. Garantuotas darbas ir vaizdas kanalose 2, 4, 6, 7, 9, 11. Štambinti: LE. 6-4004 iki 10 val. vak. Leonui BIELSKIUI.

MINISTERIŲ PRANEŠIMAI
Apie savo minis terijų darbą kalbėjo darbo min. M. Starr, ukrainiečių kilmės, pirmas Kanados istorijoj federacines vyriausybės narys ne anglų ir prancūzų kil-

MEISTERIS P. TAUTVAISAS

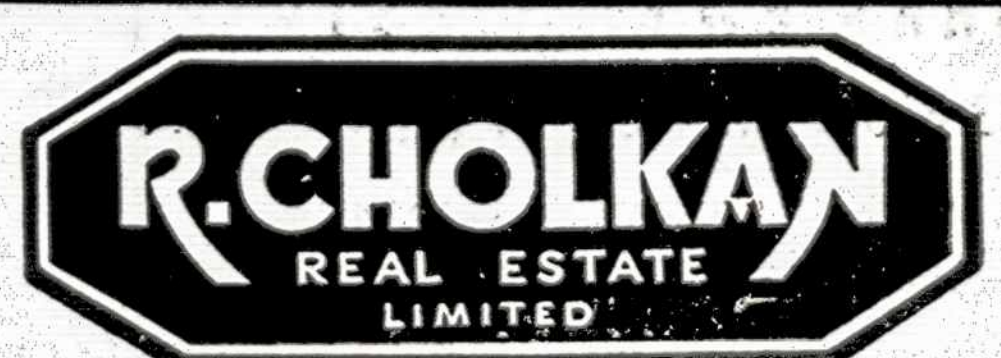
is Cikagos tvirtai laimejo S. Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybes, suko-ręs 5½ taškų iš 6 galimų. Antrą vietą laimejo V. Palčiauskas, Cikaga, 4½ t.; 3-4 v. Ged. Sveikauskas, buv. Bostono meisteris ir Kazys Skema, Michigano meisteris, abu po 4 taškus. Toliau dr. Nasvytis, Clevelando ekspertas, A. Zujus, Cikagos ekspertas, V. Zukaitis, Daytono, V. Kutkus, Detroito ir 16-me-tis Alg. Leonavičius, Bostono, visi po 3 taškus.

K. Merkis ir kitas Bostono jaunuolis Ramūnas Girmius po 2½ t., P. Šalkauskis ir V. Narkevičius po 2 taškus, abu is Cikagos.

P. Tautvaišai atiteko svarbiausioji pirmenybių dovana — Lietuvos Laisvės Avilys — įkurta dr. Bruno Kalviečio ir prof. I. Končiaus, Bostone. Palčiauskas gavo dovaną K. Civišio, Sveikauskas — ramovėnų dovaną. Geriausias jauniui buvo įteikta LB dovana. Ją gavo A. Leonavičius.

Po pirmenybių žaidbo turnyrą — 5 min. partiją — laimejo Ged. Sveikauskas, suko-ręs 5 taškus. Palčiauskas 4, Tautvaišas ir Skema po 2½. A. Zujus 1 ir V. Kutkus 0 t. Čia mūsų vyresnieji pasijuto pirmenybių gerokai nuvarginti ir laimėjimus užleido jaunesniems.

Sachmatininkai dėkingi clevelandiečiams už malonia viešnagį ir pirmenybių surengimą. Daugiausiai pasidarbavo dr. A. Nasvytis, asistuojamas Johansono ir Astrausko. Buvo išrinktas šachmatų vadovas K. Merkis, kuriam pavesta sudaryti S. Amerikos lietuvių šachmatų vadovybę prie FAS K-to. Sekantios lietuvių pirmenybės greičiausia bus pasiūlytos surengti Torontui. k.m.

REALTORS

527 Bloor St. W.

Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, bižnių, farmų sklypų etc. Saziningas ir skubus patarnavimas. Geriausias morgiūš gavas bei sudarymas visame Toronte.

INDIAN RD. — BLOOR
\$2.000 imokėti, 7 kambarių per 2 augstus, mūrinis namas, alyva šildomas, garažas, vienas atviras morgiūš 10 metų. Kaina \$14.500.

PARKDALE
\$3.000 imokėti, puikus 10 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, kietmedžio grindys, didžiulis kiemas, 4 kamb. pirmame augšte, prašoma kaina \$16.500.

BLOOR ST. — DOVERCOURT ROAD
\$3.500 imokėti, rūkalų ir dovanų krautuvė ir 2 kambariai. Savaitinė apyvarta maždaug \$700, gali būti daugiau, gera vieta — lengvas darbas, prekės įeina į kairę.

ARMADALE AVE — BLOOR — JANE
\$4.000 imokėti, 8 kambarių per du augstus, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 2 virtuvės, 2 vonios, garažas, didžiulis kiemas, arti Bloor.

KINGSWAY — BLOOR
\$4.000 imokėti, gražus 5 kambarių atskiras mūrinis bungalow, vandens alyvos šildymas, kamb. rūšys, garažas, privatus įvažiavimas, namas be skolo, arti Bloor, prašoma kaina \$16.900.

INDIAN RD. — BLOOR
\$5.000 imokėti, 13 kambarių atskiras mūrinis duplexas, naujas vandens alyvos šildymas, recreation kambarys rūšys, dvigubas garažas, puikus rajonas.

SWANSEA
\$5.900 imokėti, tikiai 6 metų senumo 5 kambarių modernus atskiras mūrinis bungalow, centrinis planas, aliuminiais langai ir durys, garažas su privatu įvažiavimu, 17 metų atvira skola.

SWANSEA
\$7.000 imokėti, gražus 6 kambarių, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, moderni virtuvė, 4 dalių vonia, garažas, platus privatus įvažiavimas, didžiulis puikus kiemas su vaismedžiais, bei kit. žydinčiais medžiais, šiltnamiai, rami vieta, netoli Jane-Bloor.

SWANSEA
\$7.000 imokėti, 6 kambarių, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, moderni virtuvė, 4 dalių vonia, garažas, platus privatus įvažiavimas, didžiulis puikus kiemas su vaismedžiais, bei kit. žydinčiais medžiais, šiltnamiai, rami vieta, netoli Jane-Bloor.

P. KERBERIS
Darbo telefonas LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 5-1584

P.S. Didelis pasirinkimas triplexų, sikspleksų ir apartamentinių namų.

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITU NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

ED. KONDRATAS MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RUBŲ siuvėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5434

Didelis pasirinkimas anglišku medžiagų kostiumams bei paltams.

V.S. (buves Wally's) garage

Naujas savininkas
726 Lansdowne Ave.

PARKVIEW REAL ESTATE LTD.**1663 Bloor St. West (prie Indian Road) LE. 7-1217****HIGH PARK — PACIFIC AVE.**

\$1,500 imok., atsk. 9 kam., 2 virt., 2 vonios, vand. alyva sild. Garazas ir privatus įvaž. Prašo \$17,200.

SUNNYSIDE AVE. — GARDEN

\$2,000 imok., mūr., 7 kam., 2 virt., tinka dviem seimoms, yra garazas. Arti kraut. ir susisiek. Prašo \$14,700.

ANNETTE — DURIÉ ST.

\$3,000 imok., 9 kam., per 3 augstus, mūr., atsk., 2 virt., 2 vonios, labai švarūs iš lauko ir vidaus. Naujas mod. sild., 2 garazai, soninis įvaž. Vienas murgicijos ismokejimai. Vertas pamatyti.

BLOOR — INDIAN RD.

\$3,000 imok., atsk., mūrinis, 9 kam., naujas sild., 2 mod. virt., vieta garazui, priv. įvaž., skubus pard. Pasiteiraukit.

GLENLAKE — EVELYN AVE.

\$4,000 imok., rupių pl., atsk., 8 kam., per du augstus, 2 virt., 2 vonios. Tinka dviem seimoms. Soninis įvaž., garaž. Gerai pirkiny.

RUNNYMEDE — ANNETTE

\$4,000 imok., 10 kam., mūr., atsk., 3 virt., vonia ant pirmo aukšto, geras nuomavimui. Garazas ir privatus įvaž. Sav. išvykta iš Toronto. Prašo \$18,400.

EVELYN — ANNETTE

\$5,000 imok., 10 kam., atsk., mūr., originalus duplexas. Viskas atskirai, tinka dviem seimoms. Vertas pamatyti, nes prašo tik \$22,500.

BLOOR — PACIFIC AVE.

\$5,000 imok., 11 kam., 3 atsk. butai po 4 kam. Didelis sklypas 50x160, naujas vand. alyva sild., visos išnuomos, labai švarūs. Priv. įvaž., du garazai. Vienas murgicijos.

BLOOR — RUNNYMEDE

\$8,000 imok., rupių pl., atsk., centrinis planas, 12 kam. — 3 butai, 3 virt., 3 vonios. Moderniz. kas ir gražus namas. Priv. įvaž., garazas. Vienas murgicijos.

BLOOR — SWANSEA

\$10,000 imok., mūr., atsk., gražus 5 butų namas. Metinės pajamos \$5,500. Graži vieta, arti Bloor, kraut. ir susisiek. Gerai investavimas.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Telef. LE. 7-1217 Namų RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garazų, motelių, įvairių biznisių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RASYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN
Real Estate
Oakview Beach
Ištaigos tel. Wasaga Beach 201

TAUPYK IR SKOLINKIS**Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"**

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario.
Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Jų paskolas murgicijos — 7%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 val. vak.; antradieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakare nuo 7 val. ligi 9 val. v.; trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p.

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. CIZIKAS**ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAI SOMI TELEVIJIZAS, RADIJAS
TAISOM SALDYTUUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO

LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvius profesionalus technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1076½ BLOOR ST. W., Toronto

Po 7 val. vak. skambinti RO. 9-9392

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos

lempos ir batarejos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

A. P. GARAZAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130

(prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Sav. Ant. Paškevičius

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradėjusius kilimus.
P. KARALTONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

J. BARAKAUSKAS**Elektros kontraktorius**

Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Hambleview Rd., Toronto.

VYRISKŲ IR MOTERISKŲ RŪBŲ siuvėjas**A. Beresnevičius**

Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškių medžiagų.

Augsčiausias klasės darbas. Žemos kainos.

1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO.

Telefonas LE. 1-1432.

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

Meno parodos šiuo metu dažnas reiškinys. Atidarius antrąjį lietuvių galeriją jos tęsiasi nenu-trūkstant.

Grudžio 2 d. vakare Ciurlionio galerijoje buvo atidaryta dar plačiau nepasireiškusios dail. Vandos Kanytės-Balukienės paroda. Ši dailininkė, kuri meno studijas pradėjo Vilniaus Dailės Akademijoje, Vokietijoje, jas tęsė Freiburgo meno mokykloje, išstātė 49 savo darbus, sukurtus 1955-1961 m. laikotarpyje.

Parodos kataloge dail. Adolfo Valskio apie V. Kanytę-Balukienę ir jos kūrybą taip atsiliepią: "Dailininkė įgimtu pajautimu tapybą vysto ramių spalvų ir linijų situacijose. Ji, kaip Matissė, savo estetiškai pajautimą reiškia ne audringais įsikišimais, bet maloniai nuteikiančiomis spalvomis. Dailininkės tapyboj spalvai suteikiama pirmenybė. Gražiose spalvų niuansuose ji subtiliai praveda linijų ir plokštumų kompoziciją. Vanda Kanytė-Balukienė nesimeta į krastūnų ir naujos srovės ją nedaug teliečia."

Ši paroda, kurią surengė korporacija "Gintaras", uždaryta grudžio 10 d. Parodos atidarymo programoje šalia kitų kalbėjo ir svečias iš Montrealo poetas Henrikas Nagys.

Dail. Vladas Vaitiekūnas surengė savo tapybos parodą savo rezidencijoje prie Čikagos — Willow Springs. Ši paroda yra daugiau privataus pobūdžio, vykstan-ti gražioje viloje, turinčioje gar-sią praeitį. Dar visai neseniai vila perėjo ir dail. Vaitiekūno rankas.

Dail. Edward Walaitis, Ameri-koje gimęs lietuvių kilmės asmuo, dirbantis "Tribune" dienraščio meno skyriuje, grudžio pradžio-

je buvo surengęs akvarėlės dar-bų parodą "First Federal" ban-ko galerijoje.

Mc Cormick Place surengtoje skulptūros parodoje dalyvauja ir neseniai meno mokyklą baigęs lietuvis — Antanas Brazdys. Jis šioje parodoje yra išstātęs skulp-tūrą "Figūra".

Lankėsi VLIK'o Vykd. Tary-bos pirm. Jonas Glemža po VLI K'o sesijos Niujorke. Svečias grudžio 2 d. Lietuvių Auditori-joje padarė pranešimą apie tarp-tautinę padėtį, plačiau išryškin-damas Lietuvos situaciją.

Kadangi tuo pačiu metu vyko muz. J. Kreivėno paskaita ir An-tano Skėmos. Juditos Audėnai-tės bei Jurgio Jaks-Tyro minė-jimas Jaunimo Centre, svečio pranešimas daug klausytojų nesusi-laukė. Matėsi daugiausia senes-nio amžiaus žmonės.

Iš Čikagos J. Glemža pasuko į Detroitą, o tada į Niujorką, iš kur grudžio 5 d. išskrido atgal Europon.

Lietuvių Scenos Darbuotojų Sąjungos Čikagos skyrius žada duoti vieną iš nedaugelio pastaty-mų — šį kartą vaidinimą vaikams — S. Ciurlionienės "Dvylika bro-lių juodvarniams lėkščiui".

Ši vaidinimą režisuoja Z. Keva-lytė — Visockienė. Dekoracijas piešia V. Petravičius, šokius ruošia L. Brazdienė. Vaidinimas įvyks 1962 m. vasario 3-4 d.d. Jaunimo Centre.

Vaidybinių srities šiuo metu Či-kojoje yra bene viena labiausiai apiešči. Šalia gausių meno paro-dų, koncertų ir daugybės kitų pa-rengimų vaidybinio meno pasiro-dymų Čikagoje permaža.

Antikomunistinės demonstracijos

(Atkelta iš 5 psl.)

jas. Jis suimtas. Numatytas kon-certas įvyko su pusantros valand-os pavėlavimu.

Po šio įvykio Jugoslavijos spau-da pradėjo dar didesni puolimai prieš V. Vokietiją. Netylė ir ofi-cialieji valdžios sluosniai. V. Vokietijai priekaištaujama, kad demonstrantams esą sąmoningai su policijos žinia buvo leista "pa-sireikšti". Policija esą iš anksto žinojusi, ko demonstrantai siekė, tačiau tam kelio vistik nepa-stojo.

V. Vokietijos didžioji spauda pripažįsta, kad šitokia Jugoslavi-jos akcija V. Vokietijai yra labai nenaudinga. Įvykiai Stuttgarte esą ypačiai nemalonūs tuo, kad jie įvyko tuoj po incidento su La-zo Vracaric. Del Stuttgarto įvy-kių V. Vokietijos spauda taip pat

pripažįsta dalinę kaltę savo po-licijai, kad ji pervaži įsikū. Bet didžiausią kaltę suverčia emi-grantų organizacijoms V. Vokie-tijoje. Esą V. Vokietija rodo nuo-sirdžias simpatijas antikomunisti-niams ryti emigrantams, tačiau šios simpatijos esą neturi būti piktnaudžiamos tokiems išsišiki-mams, kurie kenkia V. Vokietijos prestižui, žemiau jos vardą užsie-nyje. Ši pastaba galioja visiems studentams, kurie demonstruoja kartais prieš savo kraštų vyriaus-ybes ir visoms Rytų emigrantų organizacijoms. Svečio teisės kar-tu ir įpareigoja. Esą niekam ne-būtų naudinga, jei panašios užsie-niečių demonstracijos būtų visiškai uždraustos. Juo labiau būtų nenaudinga patiems Rytų emi-grantams.

ELI

OTTAWA, Ont.

PAMALDOS VISIEMS OTAVOS IR APYLINKĖS LIETUVIAMS katali-kams įvyks grudžio 17 d. St. Brigid's bažnyčios salėje 10.30 val. St. Brigid's bažnyčia yra St. Patrick's ir Cumber-land gatvių kampe. Kiekvienas lietu-vis turi jausti šventą pareigą dalyvau-ti lietuviškose pamaldose ir jas pala-kyti didesniu duosnumu. Tenka apgal-vestai, kad Otavos lietuviai visiška-i nepripažįda per savų pamaldų išlai-kyimo, nors ekonomiskai yra pajėgūs.

EGROUTE visiems Otavos ir apylin-kės vaikams — grudžio 17 d. sekma-dienį, 4 val. p.p. Notre Dame Parish Hall, 256 King Edward Ave., tel. CE. 5-7888. Kviečiame tėvus nuširdžiai prisidėti prie šio gražaus tradicinio su-buvimo, rengiamo naujosios apyl. val-dybos. Naujoji apyl. valdyba išrinkta lapkričio 26 d. Juozas Simanskis — pirm., Zofija Balseviciene — sekret., dr. J. Rimšaitė — ižd. Pirmininko ad-resas: J. Simanskis, 1871 Wembley St., Ottawa, Ont. Tel. PA. 9-1151.

GINTAUTAS IR SILVIA MITA-LAI susitaukė pirmgimio kūdikio. Lai-minguosius tėvelius ir naujagimį nuo-širdžiai sveikiname ir linkime gausių Dievo malonių.

JUOZAS IR ALBINA SIMANSKIAI, savininkai Lord Elgin viešbučio kir-pyklos, atidare naują 10-ties kėdžių kirpyklą Shopping Centre prie Bank

St. Prityrusiems verslininkams linki-me sėkmės. Reikia pastebėti, kad J. Simanskis yra išrinktas Otavos apyl. pirmininku. Bravo, kad randa laiko ir visuomeniniams reikalams.

"T2" REDAKTORIUS kun. dr. Pr. Gaidamavičius lankėsi Otavoje.

R. RAMUNAITE, baigusi du onto-fakultetu, Lietuvos kariuomenės šven-tės minėjime, skaitė paskaitą.

PROF. A. RAMUNAS neseniai lan-kėsi JAV, kur skaitė paskaitą peda-goginiais klausimais. Kor.

West Lorne - Rodney

PRIESKALĖDINIS SUSIKAUPI-MAS šios apylinkės lietuviams kati-likams įvyks grudžio 17 d. sekma-dienį, 5 val. p.p. West Lorne bažnyčioje: konferencija, išpažinčių klausymas, šv. Mišios, Komunija. Nuo valgio susilai-koma tris valandas.

Bus galima gauti kalėdinių plotke-lių. Atvyksiu su kun. dr. Pr. Gaidamavičiumi. Kun. J. Gutauskas

VATHKANAS PAGERBĖ**KINIJOS AMBASADORIŲ**

Tautinės Kinijos ambasadorius Vatikanui Shou-Kang Hsieh yra apdovanotas vienu augščiausiu popiežiaus ordinu, Pijaus IX ordi-nu ir pakeltas į Didžiojo Kryžiaus riterius.

Will-Do Cartage**Baldų pervežimas**

mieste, prieinama kaina.

Visi baldai apdrausti.

Broliai SODONIAI.

124 GRACE ST., Toronto

Tel. LE. 4-8390

LIQUIFLAME

OILS LTD.

Atstovai

H. ROŽAITIS

Greitos kuro-alyvos pristatymas ir

potarnavimas.

Telefonas LE. 3-4908.

Stiprėjanti Lietuvos laisvinimo veikla

(Atkelta iš 2 psl.)

ligi 21.45 val. 25 ir 42 mtr. ban-gomis ir kartojama tomis pačio-mis bangomis sekancios dienos rytą nuo 8.30 ligi 8.45 val. ir dar banga 32.02 mtr. nuo 17.45 ligi 18 val.

Dabar programa perduodama 3 kartus į dieną (trečią kartą nuo 1961 m. lapkričio 6 d.) Švenčių dienomis duodama religinė pro-grama. Daroma žygių ir yra vil-ties transliacijų laiką prailginti.

Romos radijo lietuviškoji pro-grama transliuojama kasdien 41 ir 50 mtr. bangomis Lietuvos lai-ku nuo 22.50 ligi 23.10 val. Ši programa įvesta 1950 m.

Vatikano radijo lietuviškoji programa pradėta transliuoti 19-40 m. Programa perduodama 19, 25, 31, ir 196 mtr. bangomis kas-dien Lietuvos laiku nuo 20.15 ligi 20.40 val. Sekmdieniais nuo 10-30 ligi 11 val. papildomai. Pro-grama VLIKO temomis plečiama. Transliacijos į Lietuvą okupanto yra labai trukdomos, nes Kaunas ir Vilnius yra apsupti stiprių trauktojų.

Nuolat ruošiami įvairiomis pro-gomis pritaikinti pranešimai sve-timomis kalbomis. Dabar yra pra-dėti pasikalbėjimai ir pranešimai lenku kalba per Free Europe ra-dio stotį Miunchene.

Monitoringo stotis Vokietijoje nuolat priima Vilniaus radijo laidas ir užrašo svarbesnius pranešimus.

Visose Europos valstybėse gy-vena 9000 lietuvių. Vykdomoji Taryba siekia ir toliau stiprinti savo ryšius su visais pasaulio lie-tuviais. Mes savo darbe randame daug pritarimo, tačiau finansiniai reimai mums neleidžia išeiti į di-desnes platumas. Pinigus visam išdėstytam aparatui išlaikymui gaunama pagal nustatytą biu-džetą iš VLIKO, kuris juos gauna iš Tautos Fondo, ALTOs ir kitų lietuviškų bendrumų.

SANTYKIAI SU LIETUVA

Apie santykius su pavergtąja tauta kalbėjo dr. D. Krivickas. Jis savo išvedžiojimuose priejo išvados, kad oficialūs santykia-vimo negali būti, nes okupantas nepraleidžia jokios prieš jį nu-kreiptos literatūros. Prieš atski-rų, privačių asmenų santykiavimą negalėtume nieko pasakyti. Jo pranešimas buvo priimtas be dis-kusijų (žiūr. rezoliucijas).

JAUNIMO DALYVAVIMAS

Inž. A. Barzduko pranešimo apie jaunimo dalyvavimą Lietu-

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420, Roncesvalles Ave. (prie How-

ard Park Ave.). Telefonas: kabi-

neto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto

iki 6.30 val. vak. Seštadieniais nuo

10 val. ryto iki 4 val. po pietu.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus

telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. J. Matulionytė**DANTŲ GYDYTOJA**

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais

ir trečiadieniais nuo 2.9 val. vak.,

antradieniais, ketvirtadieniais ir

penktadieniais nuo 9.5.30 val. vak.

TEL. RO. 6-1372

W. A. LENCKI,

B.A., L.L.B.

TEISININKAS —**ADVOKATAS - NOTARAS**

100 ADELAIDE ST. W.

Roca 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Jane Photo Supply

317 JANE ST., TORONTO 9

Aiškina nuotraukas. Nuomoja foto reikmenis. Parduoda foto aparatus, filmus ir kitus reikmenis.

ATSTOVAS

Vyt. Bubelis

Lietuviams didelė nuolaida.

Verslo tel. RO. 2-2213

Buto — RO. 6-3135.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

Taisomi RADIO IR TV aparatai

patefoni, teiprekorderiai importuoti ir vietiniai. Darbas atliekamas prity-

rusio specialisto garantuotai.

F. NORVYDAS.

Skambinti bet kada LE. 5-6007

..ŠYPSENOS..

Ką reiškia klasės?

Senais laikais susisiekimui bu-vo naudojami diliažai. Kartą svetimtautis vienam diliažne pa-matė išskaitintą tvarkaraštį: I, II ir III klasė. Toliau — jų kainos.

— Ką reiškia visos tos klasės, jei vežimas turi tik vieną patal-pą? — paklausė jis veži-ką.

— Ką jos reiškia, tamsta suži-nosi, kai privažiūsime kalną. Pir-moji klasė pasilieka sėdėti, ant-roji — išlipa ir eina paskui veži-mą, o trečioji — padeda stumti.

Teisme

— Jūs šiam suktam verslui va-dovaujate net ne savo pavardę, — sako teisėjas kaltinamajam.

— Visai suprantama, pone tei-sėjau. Kaip gi aš galiu savo gar-bingą vardą teršti tokiu užsiėmi-mu?

Geradaris

— Nesuprantu, kodėl tu, Jo-nai, taip ilgai deriesi su siuvely-dėli eilutes kainos? Juk vistiek tu jam nesumokėsi.

— Taip, bet aš nenoriu, kad siuvelyjas turėtų per daug nuosto-lio.

Kas yra amerikietis?

Kimiečių aiškinimu, tai žmogus, kuris verda vandenį, kad išvirtų arbatą, o paskui į ją deda ledus, kad atšaldytų; kuris ir arbatą ir deda cukrų,

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Kaldedų vigilijos pasninkas — šeštadienį, gruodžio 23 d. Kaldedų plotkelis išdalomos š. sekmadienį po visų pamaldų parapijos saleje.

— Prieš šventes lankomi ligoniniai, serga įvairiose ligoninėse ir privaciuose namuose Toronte ir priemiesčiuose. Maloniai prašome pranešti sergančiųjų adresu.

— Jaunimo choras yra paruošęs gražų kalėdinių giesmių repertuarą. Praėjusi penktadienį, Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje, virš 100 vaikų vakaro pamaldose priėmė š. Komuniją. Po pamaldų par. saleje įvyko choristams ir altoriaus berniukams nuotaikinga eglutė drauge su vaizdais. Gausaus pobūvio metu jaunimo choras, vadovaujamas kun. B. Pacevičiaus, pagiedojo: J. Naujalo "Tyliajį naktį", L. J. Simučio "O, greičiau greičiau", "Adeste fideles", A. Aleksio "Gimus Kūdikiui", M. Petrausko "Skubinkit piemenis". Taip pat buvo įterpta kalėdinių deklamacijų. Pasižymėję vaikai — choristai ir Mišių patarnautojai — buvo apdovanoti vertingomis dovanomis.

Pobūvyje dalyvavo ir tėvai. Jaunimo choras bažnyčioje giedos kalėdiniais laikotarpiais.

— Kat. Moterų Dr. jos susirinkimas — š. sekmadienį, gruodžio 16 d., par. saleje, po 11 val. pamaldų. Susirinkimo metu bus aptartas kalėdinių ligonių lankymas. Moterų skyriaus rengta sekmadienio popietės arbatėlė praėjo jaukiai. Graži meninė programa arbatėlės metu davė kvartetas, muz. S. Gailevičiaus vadovaujamas.

— Sv. Jono lietuvių kapinių vartų konkursui gauta keletas projektų, kurių vieną parinks speciali komisija. Užperkant kapines, keliose vietose privaciu būvo pasiskolinto pinigų, kurie pradedama sugrąžinti. Šiomis dienomis atiduota \$2000 A. Morkėnui ir \$1.000 sv. Jono Kr. Pašalpinėi dr. Jai.

— Šią savaitę par. kunigai lanko šias gatves: Keele, Kenneth, Abbott, Vanda, Jerome, Humber, side ir Prince Rupert.

— Praėjusi sekmadienį parapijoje lankėsi kun. Benediktas Marčiūnionis, Marijos par. klebonas Luistonas, Mich. Svečias atliekė Sumą ir pasakė pamokslą. Nors klebonas gimęs ir mokslus baigęs JAV, gražiai kalba lietuviškai ir giliai siejosi lietuvių reikalais. — Ši šeštadienį 9 val. ryto pamaldos už a. a. Kazimiero Biliūno vėle. Po pamaldų liet. kapinėse šventinamas jo paminklas.

Toronto lietuvių Caritas

kalėdinis koncertas, įvykęs praėjusi šeštadienį Priskelimo par. saleje, buvo vertas dėmesio. Programoje, be mūsų torontiško sol. V. Verikailio, dalyvavo nauja, daug žadančių hamiltonietė sol. L. Lijja Sukytė, užtarnauti susilaukusi klausytojų simpatijų. Koncerte stipriai pasirodė ukrainiečių kilmės jauna smuikininė Maria Hrubelsky. Programa buvo graži ir įvairi. Gaila tik, kad koncerte, palyginti, dalyvavo mažai publikos, ypač mokslus belankščio jaunimo. Bet koncerto rengėjai už tai nėra atsakingi.

Vietoje kalėdinių sveikinimų siuntimo Caritas šalpai paaugojo: Jurgis Račys \$5, A. ir K. Rusinai \$5. Be to, Caritas šalpos tikslams \$115 paaugojo Priskelimo parapija. Visiems aukotojams ir geradariams Caritas ir gauna pašalpas asmenys širdingai dėkoja.

Priskelimo parapijos žinios

— Parapijos choras, be šio pirmadienio, dar repetuoja š. trečiadienį, 7.30 val. vak. Repetacija benara, ir visi choristai maloniai prašomi gausiai dalyvauti, nes intensyviai ruošiamas kalėdinis repertuaras.

— Ši šeštadienį, 8 val. ryto, 4 metų mirties sukakties proga, laikomos ekzekvinės Mišios už a. a. Joną Daugėlą, o 8.45 val. — ekzekvinės Mišios už neseniai Lietuvoje mirusią a. a. Oną Augustinavičienę.

— Kalėdinių plotkelių šokiadieniai galima gauti parapijos raštineje, o sekmadieniais — prie bažnyčios.

— Parapijos vaikų choro repeticija — š. sekmadienį, 2.30 val. p.p. prie vargonų. Kruopščiai ruošiamos kalėdinės giesmės.

— Pirmos Komunijos ir katechetinės pamokos daromos sekmadieniais po 10 val. Mišių. Gimnazistai pamokoms renkasi ir aktorių kambarys, o visi kiti — į Vaikų Namus. Iki šiol Pirmos Komunijos pamokoms užregistruota 50 vaikų. Po N. Metų katechetinės ir Pirmos Komunijos pamokos bus suintensyvinotos.

— Ateinančią savaitę parapijos kunigai lankysis šiose gatvėse: Azil St., Medland St., Medland Cr., Oakmount Rd. ir Pacific Ave.

— Baigus Priskelimo par. trimetinio vjaus organizacinę fazę, praktiškas jo vykdymas rodo, kad jis parapijiečių tapo supratas teigiamai. Bendra atsakomybė parapijai dar labiau sujungė ir išskėlė visiškai naują veiklų ir pasišventusių parapijiečių kartą. Sekmadienį rinkliavos yra padvigubėjusios. Iki šiol parapija finansškai remti pasižadėjo 1.050 šeimų, tikėdamas vjaus laikų parapijos reikalus suaukoti virš \$132.000. Toks parapijiečių geros valios ir nuosirdumo parodymas yra labai džiugus reiškinys.

— Praėjusi sekmadienį KL Katalikų Moterų Dr. jos, Prisik. par. skyriaus visuotiniame susirinkime, dalyvaujant gausiam narių skaičiui, išrinkta nauja valdyba. Skyriaus tuoj pat pradės kalėdinį Toronto kolonijos ligonių lankymą. Priskelimo parapijos vadovybė giliai dėkoja buvusiai valdybai ir visam skyriui už nuveiktus didelius darbus, kurie, išsiveržę iš parapijų rėmų, yra pastatę ir atpažinti plačioje visuomenėje ne tik karitatyvinėje, bet ir įvairioje kitose veiklose. Naujajai valdybai linkime sėkmės, išvermes ir gausių malonių atsakingose pareigose!

— Baigiantis metams, raginame susirūpinti lietuviškų laikraščių ir žurnalų prenumerata. Pasirinkimas yra didelis, todėl nei viena lietuvių šeima neturėtų likti be lietuviškos spaudos. Ypačiai visus kviečiame užsakyti vietinius "Tėvieskės Ziburius", kurie savo kronika, religinėmis, politinėmis ir tautinėmis žiniomis bei aktualiais straipsniais jau seniai yra užsitarnavę rimto laikraščio vardą.

— Pakrikštyta Manfredo ir Dailios Millerių sūnus Mykolas Ronaldas. Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o sūneliui linkime sveikatos ir Dievo malonių.

"Tėvynės Prisiminimų" N. Metų sutikimas ir š. m. įvyks Prince George viešbučio didžiojoje saleje gruodžio 31 d. sekmadienį, 8.30 v.v. Pabaiga 2 val. ryto. Status po 8 vietas galima rezervuoti "Dainų" įvairių dovanų ir plokštelių prekyboje — 974 College St. pr.

KALEDŲ EGLUTĖ

visiems Toronte ir apyl. kolonijū lietuvių vaikams įvyks gruodžio 17 d. Priskelimo par. saleje 4 val. p.p. Programa bus įvairi ir specialiai pritaikyta vaikams: suaugti šokiai, kuriuos išpildys sekmadienio popietės mergaitės ir jaunesnės ateitininkės; baletas — vyresnės moksleivės ateitininkės; nykštukų šokis — šoks darželio vaikučiai ir Priskelimo par. vaikų choras. Šiai vaikų šventei vadovauja Nek. Pr. Marijos seserys. Tėveliai prašomi sunėsti savo vaikams dovanas į Liet. Vaikų Namus, 57 Sylvan Ave., iki gruodžio 17 d. arba tiesiai atnešti į sale parengimo metu. Tėveliai prašomi užrašyti ant dovanų aiškiai savo vaiko vardą ir pavardę.

Verslo pobūvis

Toronto lietuvių prekybininkų, pramonininkų ir amatininkų sąjungos "Verslas" narių ir prijaučiančių pobūvis susirinkimas įvyksta gruodžio 16 d. 8 val. p.p. Liet. Namuose II a.

Pobūvio tikslas: prie vakarienes aptarti įvairius ūkiškus lietuvių liečiančius klausimus.

Kadangi iš anksto tenka paruošti valgius ir gerimus, visus verslininkus ir prijaučiančius, norinčius dalyvauti minėtame pobūvyje, prašome užsiregistruoti ir užsimokėti po \$2 bent porą dienų anksčiau pas valdybos narius: dr. J. Kaškelį LE 4-8459; Al. Dudą RO 9-4612; Edv. Konradą LE 3-5454; V. Janulevičių 767-8627; Ben. Jackų LE 2-0534; St. Janušauską RO 3-2395.

Valdyba

Skautų stovyklavietės fondas
Norime painformuoti visuomenę apie skautų-čių stovyklavietę. Jieškoma pirkti skautams-ems stovyklavietę, kur mūsų jaunieji skautukai-kės po žiemos darbų galėtų išvykti miškai pabūti paplėnėse, pažaisiti, padainuoti, lietuviškai pabendrauti.

Yra sudarytas komitetas iš vietinių po atstovą: J. Stanionis — Tėvų Remėj. V. Sendzikas — Zidinio, L. Kalinauskas — Skautininkų Ramovės, O. Gailiūnaitė — Skautininkų Ramovės, D. Kersienė — Satrijos skautų tunto, V. Rušas — Rambynio skautų tunto. Šitas komitetas jieškos tinkamos vietos stovyklavimui.

Tam tikslui yra ruošiami arbatėlių gruodžio 16 d. 8 v.v. Priskelimo par. muzikos stovykloje. Kviečiame visų organizacijų pirmininkus arba jų atstovus į šią arbatėlę. Bus pasikalbėta ir aptarta tolimesnės galios.

Prašome gerbiama visuomenę prisidėti aukomis. Aukos siųsti: V. Sendzikas, 277 Durie St. Jis yra šio fondo įdinininkas: pirm. J. Stanionis, 19 Glen Belle Cr.; vicepirm. D. Kersienė; sekret. V. Rušas, arba tiesiog įnešti į Lietuvių bankelį sąskaiton: Skautų stovyklavietės fondas No. 1979. Apie tolimesni darbą visuomenė bus informuojama per spaudą. Iš anksto dėkojame. Valdyba

Nauja įmonė

V. Stockus, patyręs automobilinių mechanikas, atidarė naują garažą — A. B. Motors, 80 Perth Ave. Tel. 534-3241, kuriamė patatomi mechaniniai gedimai ir ištaisomos sulankstytos dalys. Garažas yra lietuvių gyvenamam rajone — Bloor ir Perth Ave kampe, tik trys minutės į rytus nuo Bloor ir Dundas sankryžos. Garažo ir "Body Shop" atidarymo proga du mėnesius duodama 10% nuolaida.

Tenka pasidžiaugti, kad vis daugiau lietuvių, panaudodami savo sugebėjimus ir patyrimą, pradeda savstovų verslą. pr.

JIESKOMA SEIMA ar senutė prižiūrėti 2-ju metų vaiką. Seimai duodamas trijų kambarių butas už pusę kainos arba senutei visas išlaikymas. Tel. CH. 7-8956.

KAS TURITE ŽINIŲ, kur gyvena Alfonsas Gudaitis, kilęs iš Kauno ir gyvenęs Toronte, prašau paskambinti tel. 249-3275.

Įsnuojamas kambarys ir virtuvė su baldais II augšte, netoli Priskelimo bažnyčios. Tel. LE. 3-3045.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Luby. Tel. WA. 2-7981. Namų LA-10537.

BALTIC MOVERS

Baldų pervedimas Toronte ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST. TORONTO Telefonas LE. 4-1403

PIJANINŲ TECHNIKAS

A. BRICKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustveimus. Perks ir pardav. ta naudotus pijaninus. Telefonas LE. 7-3782.

UŽSISAKYKITE VIETAS BILJETŲ KASOJE AR PASTU DABAR!

SAMUEL BRONSTON
Presents
CHARLTON HESTON
and **SOPHIA LOREN**

EL GAD

Pradedama rodyti ketvirtadienio vakare gruodžio 21 diena

TIVOLI kino teatre
Toronte
Tel. EM. 4-4341

SEVILLE kino teatre
Montrealyje
Tel. WE. 2-1139

Sculpt. Dagio kūrinių paroda
atidaryta nuo gruodžio 12 d. "We & The World" galerijoje, 1071 Bathurst St. iki gruodžio 30 d., nuo antradienio iki šeštadienio. Atidaro nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak. Galerijos savininkas yra ukraimietis, lietuvių bičiulis, kuris matė keletą jo kūrinių tautinių grupių parodoje praėjusį rudenį. Reikėtų daugiau dėmesio tai galerijai ir mūsų tautiečio parodai. Galerijos tel. LE. 1-6482.

Prof. S. Dirmantas
PLIAS Centro valdybos pirm. praėitą savaitę lankėsi Toronte. Šia proga PLIAS Toronte skyriaus valdyba suruošė profesoriui inž. J. Slizio būte priėmimą, kurio metu profesoriui išsamiai aptasakojo PLIAS ir jo skyrių veikimą, nusvietė ateities uždavinius ir supažindino dalyvius su paskirto vyresnio amžiaus profesorių padėtimi Amerikoje. Esą kaiku rie sunkiai verčiasi. Ragino jieškoti kelių traukti į veiklą čia baigusius mokslus jaunus lietuvių inžinierius.

Labai įdomioj formoj atpasakojo įvykius, kuriantis Lietuvai po I D. karo, o taipgi paskutinius įvykius užėmus Lietuvą bolševikams. Paminėjo ir keletą asmeniškų epizodų su Pozdniakovu, buvusiu tuo metu atstovu Lietuvoje. Nežiūrint, kad buvo darbo diena, pasikalbėjimas užtruko iki po vidurnakčio.

Valdyba
GERIAUSIU DOVANŲ SVENČIO PROGA rasite sv. Jono Kr. parapijos knygne. Lietuviškos knygos maziems ir dideliems. Lietuviškos plokštelės. Lietuviški sveikinimai. Užeikite sekmadienį po pamaldų.

Knygyno vedėjas
M. Bončienė

TUKSTANTI GRAZIAUSIŲ KALEDINIŲ DOVANŲ
jūs rasite estų krautuvėje su NUOLAIĐA 15% iki 20% !!!

- Kristalas ir porcelanas
- Keramika
- Skandinaviskos lempos
- Sienuiniai laikrodžiai
- Sidabriniai papuošalai
- Odos išdirbiniai
- Perliniai karoliai
- Kosmetikos reikmenų setai

VIKING GIFT CENTRE
1022 BLOOR STREET WEST TEL. LE. 5-9152

Maloniai pranešame,
kad jau priimame užsakymus
**KALĖDINIŲ KALAKUTŲ,
KUMPIŲ, PARŠIUKŲ.**

Pas mus galite gauti:

- paršiukų,
- kalakutų,
- kaimišką sviestą,
- skilandinę dešrą,
- gerų rūkytų kumpių,
- gerai žinomus p. Viskonto lietuviškus sūrus ir grietinę.

Turime gėrą svecių ir rūkytų mesų pasirinkimą. Prekiaujam importuotais delikatesais, kurie šių svecių stala tikrai turtingesni padarys.

PRISTATYMAS NEMOKAMAS.

Parkside Meat Market
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
Tel. LE. 5-1258.

Kalėdinems dovanoms ir savo stalui papuošti

JOS NIEKUR GERIAU NERASITE, KAIP
THE OLD COUNTRY SHOP
355 Roncesvalles Avenue
VISKAS EUROPIETISKA: sokoladas, saldainiai, tortai, sausainiai. Taip pat keramika, kristalai, porcelanas, bambuko, vario, nerdyjančio pilno gaminių ir kita.
PRASOME UŽEITI CIA. Krautuvė atidaryta kasdien iki 9 val. vakaro.

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

"The Times"
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

MONTREAL, Que.

SV. KAZIMIERO PAR. Jaunimo susirinkimas šaukiamas š. sekmadienį po Sumos parapijos svetainėje. Kviečiami dalyvauti visi jaunuoliai ir mergaitės nuo 15 m. amžiaus. Kviečia kun. dr. F. Jucevičius.

SESTAD. MOKYKLŲ KALEDŲ EGLUTĖ įvyks sausio 7 d. 3 val. p.p. sv. Kazimiero par. saleje. Programa š. karta iš eilės išpildys Rosemounto V. Kudirkos mokyklos mokiniai. Tėvų komiteto rūpesčiu, visi eglutės atsilankę vaikučiai Kaledų Senelio bus apdovanoti.

MOKYKLŲ KOMISIJA šiemet sustiprino savo kontrolę mažųjų seštad. mokykloms paskirdama praėjusių metų mokytojų ir tikrindama lankanciu mokinių skaičių. Kadangi patalpos duodamos pagal lankanciu vaikų skaičių, tai V. Kudirkos mokykla šiemet prarado vieną klasę, nes pagal komisijos nuostatas nesusirinko užtikninti vaiku. Šis nuostolis apunkina mokytojų ir mokinių darba.

Lūdniausia, kad čia patys esam kalti, nes dar nevisi tėvai siunčia vaikus į liet. mokyklas. Tėvų komitetas ir mokytojai bendrame posėdyje nutarė dar kartą kreiptis į visus tėvus su prašymu pasinaudoti mums teikiama lengvata ir leisti savo vaikus į liet. seštad. mokyklas. Turintiesiems sunkumų su lietuvių k. vaikais numatoma padaryti, tai net atsikira klase su atskiru mokytoju. Tai būtinai visi turėtų pasinaudoti šia puikia proga.

SURINKTA AUKA AV. BAŽNYCIOJE pr. sekmadienį: parap. reikalams — \$181.91 ir pastoračinio surašėjimo išlaidoms padengti — \$90.

Serga. Sv. Mykolo ligoninėje gydosi iš Oakvilės visuomenininkas dr. Pr. Ancevičius. Ligonis nusiskundžia dideliu pervargimu. Sv. Juozapo ligoninėje gydosi ats. maj. Asevičius.

Jon. Jonikas, pratešiamas "T. Z." prenumeratą 1962 m., paauko o \$5. Leidėjai nuoširdžiai dėkoja.

Vl. Germanavičius gruodžio 17 d. lėktuvu išskrenda mėnesiui į Pietų Ameriką aplankyti savo giminiių Venezueloje ir Brazilijoje.

Maudymosi baseinas

Ziemos metu daugelis nežino, kur, nepriklausant įvairiems klubams, rasti uždargą baseiną. "TZ" gavo nepatiktiną informaciją, kad labai geras plaukimo baseinas, išlaikomas miesto, yra 15 Stephanie St. prie McCaul St. ir šiaurę nuo Queen St. Baseinas atdaras nuo vidudienio iki 8 v.v., o sekmadieniais nuo vidudienio iki 5 v. p.p. Įėjimas tik 15 ct.

Organizacijos, kurios tam tikromis valandomis norėtų naudotis nuolatos, gali gauti nemokamai. Administracijos tel. EM. 4-5876.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju: dr. Solway ir dr. Grenville už taip skėmingai padarytą man operaciją; Tėvui Tarcizijui ir Tėvui Rafaeliui, Mielasiams, Urbanams, Samoškams, Astrauskams, Mr. & Mrs. Misseel, Strazdams, Karpams, Selnais, Janauskams, Kušlikams, Kalinauskienėi, Dikonienėi, Povilonienėi, Kizienėi, Grinskienėi, Lastauskienėi, Balnienėi, Matusaitienėi, Skurdienėi, Selokienėi, Zilinskienėi, Juodkaitienėi, Samulevičienėi, Lastauskui, Simonaičiui, Dargiams, edmontonietei Slizienėi.

Dėkoju savo mylimam vyrui, dukrai, žentui ir anūkei Onutei, kurie taip rūpinosi manim sunkioje ligoje, kadangi jie patys negalėjo stovet prie manęs, budėjo samdytos gal. seserys 3 naktis ir 2 dienas. Dar kartą visiems nuoširdžiai dėkoju už taip brangias dovanas ir už gražias gėles. Nuoširdžiai aciū — Ona Milienė

KL B MONTR. SEIMELIO RINKIMŲ NES KOMISIJOS PRANEŠIMAS: Pranešame, kad pagal gruodžio 10 d. rinkimų duomenis į KL B Montr. seimelį išrinkti pagal balsų daugumą šie asmenys: Klčius Algis, Jurkus Rimantas, Morkūnas Antanas, Kačergius Vincas, Stankevičius Liudas, Dalmotas Jonas, Mylė Austinas, Abromonis Bronius, Šlaucilius Juozas, Geležūnas, S. J., Skucas Juozas, Rusinas Albertas, Piesiša Alfredas, Bijūnas Bronius ir Gudas Jurgis. Kandidatais lūjo: Knys-tautas Jurgis, Balaišis Leonas, Bagdžiūnas Bronius, Baradinskas Pranas ir Viskantas Alfonsas.

Rinkiminė komisija

KLYS MGTERŲ DR. JOS Montrealio skyrius praėitą savaitę šventė savo metinę šventę. Šeštadienio vakare AV Klebonijos saleje įvyko susirinkimas ir vaizės, kurių metu aptarti skyriaus tolimesnės veiklos planai ir išklaudyta Tėvo K. Peckio, SJ, paskaita aktualiais moterims klausimais. Sekmadienį AV bažnyčioje buvo skyriaus užprašytos Mišios už nare: Skyrius savo laiku buvo viena veikliausių orijų Montrealyje.

RASYTOJUI A. SKEMAI praėitą penktadienį (sv. Kazimiero pbr. svetainėje) buvo rengta akademija, į kurią atsilankė artti 40 žmonių. Tai maždaug tiek, kiek Montrealyje sutraukia bet koks, blogai pavykęs šėlis, parengimas. Buvo blogai parinktas laikas — penktadienio vakaras — ir dar blogesnės visuomenės informacija nulemė atsilankiusiųjų skaičių. Rengė Akademikinis Sambūris.

PERSIKOJĘ I AV PARAPIJĄ žinomų visuomenininkų Baltuonių šeima ir apsigyveno "Erazme Lasalle-River Side, 8489 Central St.; muziko pianisto K. Smilevičiaus šeima apsigyveno modernioje savoje rezidencijoje Cote St. Luk, 5513 Smart St.

EDMUNDO DIKAIČIO šeima sulaukė antrosios dukrės, kuri buvo pakrikštyta Ilanos Veronikos vardais. Kūmuis buvo mokytojas Dikaičis ir Edmundas žmonos sesutė.

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOMS "Lito" valdyba; untarė paliku-nų procentą sumažinti iki 7% nuo 1962 m. sausio 1 d. Paskoloms iki \$10.000 privalomas CUNA draudimas mirties ir visiško nedarbingumo atvejais. Paskolos dalis, viršijanti \$10.000, neapdraudžiama.

"Lito" nekilnojamo turto paskolos atviros — gali mokėti kiek ir kada nori, ju išdavimas greitesnis ir pigesnis. Užtat kas turi "mortgage" paskolas kit tur arba nori gauti naujas, pravarčių būtų pagyroti, ar negeriai kreiptis į "Lito". Patartina užimti eile iš anksto, nes sumos yra ribotos. Paskolų reikalų skambinti ved. padėjėjų Pr. R. dinskui, tel. HU. 1-2957.

Neverta atidėti nieko sekantiems metams!

1962 metai labai arti!

"Tėvieskės Ziburiai" maloniai prašo mielus skaitytojus nepamiršti ir ju, pratesti prenumeratą, jau dabar, kad laikraštis galėtų lankyti jus visus ateinančius metus.

Kurie nespejo atislyginti už šiuos metus, prasme ta padaryti dar šiandien, kad "TZ" neužstotų jūš lankę.

Adrcsas: "Tėvieskės Ziburiai", 941 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., Canada.

Prenumeratos kaina mėjams: visur \$5. Ant cėkio ar perlaidos — money order — rasykite "Tėvieskės Ziburiai".

TAUPLYK IR SKOLINKIS
savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPŲ PILNAI APDRAUSTOS, PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: šokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave. Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val. ir nuo 7 iki 8 val. trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Ausros Vartų parapijos saleje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas ved. padėjėją PR. RUDINSKĄ tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV. 8-3111 • Vedėjas D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakaris — HU. 9-1543.

BROCK — QUEEN. \$1.000 imokėti, balansas \$12.000 per 13 metų, moderniškas, 2 virtuvės, nepereinami kambariai, nauja apšildymo sistema, garažas.
BATHURST — BLOOR. \$2.500 imokėti, balansas \$13.000 per 10 metų, 8 kambariai su visais baldais, vandeniu alyva apšildomas, "Estate" nardavimas.
RUNNYMEDE — BLOOR. \$6.000 imokėti, balansas \$14.500 per 10 metų, 7 kambariai, prie pat Bloor, vandeniu šildomas, platus įvažiavimas, moderniškas, graūs namas.
SIX POINT — BLOOR. \$10.000 imokėti, balansas \$11.500 per 10 metų, Specialiai statytas bungalov, rūsyv pilnai užbaigtas, geram rezid. rajone.
KRAUTUVĖ — BLOOR — DUNDAS. \$5.000 imokėti, balansas \$17.500. Moderniškas pastatytas, plus du butai, geroj vietoj.
TRIPLEKAS — ORGANAUS. \$10.000 imokėti, balansas \$22.000, 17 kambarių, balkonai, vienu metu senumo, geros nuomos, skėliniai laiptai, virtuvės su visais įrengimais: pečiai, šalduvynai ir kt. Alumininiai langai.

Pas mūsų randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.

Toronto Lietuvių Medžiotų - Žuklautojų Klubo nariui

MYKOLUI REGINAI, jo tėvui

A. + A. MY